ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΔ'

Τετάρτη 4 Σεπτεμβρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 20249, 20339

2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 20249, 20280, 20281, 20282, 20283, 20285, 20286, 20287, 20288, 20293, 20295, 20297, 20298, 20299, 20300, 20303, 20339

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση αναφορών με αριθμό από 20250 έως 25789, σελ. 20249 - 20268

2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 20269 - 20279

3. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Πανώλη στα πρόβατα. Αιτίες, τρόποι αντιμετώπισης και ενίσχυσης κτηνοτρόφων. Υπάρχει σχέδιο;», σελ. 20280

β) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

i. με θέμα: «Συνέπειες από τη ραγδαία επέκταση των αιολικών σταθμών σε καμένες δασικές εκτάσεις ή άλλες προστατευόμενες περιοχές», σελ. 20282

ii. με θέμα: « Άμεση ενεργοποίηση και συστράτευση των φορέων στη Θεσσαλία για να σταθεί όρθιος ο πρωτογενής τομέας απέναντι στην ανεξέλεγκτη εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)», σελ. 20284

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη «για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο», που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997», σελ. 20287 - 20305

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β . , σελ. 20250 - 20292
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 20292 - 20339

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 20249, 20280, 20281,20282, 20283, 20285, 20286,20287, 20288
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 20293, 20295, 20297,20298, 20299, 20300, 20303, 20339
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 20300
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 20288

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 20280, 20282
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 20280, 20281, 20284,20285, 20298
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Τ. , σελ. 20283
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 20283, 20284, 20285

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. , σελ. 20289
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Π. , σελ. 20297
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 20292, 20294
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 20287
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 20298
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 20299, 20300
ΚΤΕΝΑ Α. , σελ. 20290
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 20300, 20301
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 20293, 20294
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 20289
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 20294, 20295
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 20288
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 20298, 20301, 20302
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 20296, 20297
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ Ε. , σελ. 20291

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΔ'

Τετάρτη 4 Σεπτεμβρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 4 Σεπτεμβρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Η' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΙΛΙΑΡΔΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 3-9-2024 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΠΓ' συνεδρίασης, της Τρίτης 3 Σεπτεμβρίου 2024, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού».)

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον Γραμματέα της Βουλής κ. Πέτρο Παππά, Βουλευτή Νομού Κιλκίς, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Εθνικής Άμυνας

2505) Η Βουλευτής Λαρίσης κυρία Ευαγγελία Λιακούλη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας Θεσσαλίας ζητά απαντήσεις με γνώμονα την ασφάλεια στην εργασία όλων των απασχολουμένων στο 303 ΠΕΒ Λάρισας, με αφορμή πρόσφατο εργατικό ατύχημα που σημειώθηκε στις εγκαταστάσεις του.

Εθνικής Άμυνας

2506) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο εκθέτει την ανακοίνωση του Συλλόγου Υπαλλήλων ΥΠΕΘΑ Θεσσαλίας, με την οποία καταγγέλλουν την απουσία μέτρων ασφαλείας, καθώς και τις σοβαρές ελλείψεις εκπαίδευσης και τεχνικού εξοπλισμού, θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων του 303 ΠΕΒ Λάρισας.

Προστασίας του Πολίτη

2507) Ο Βουλευτής Άρτης κ. Γεώργιος Στύλιος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ενώσεις Αστυνομικών Υπαλλήλων Ηπείρου με επιστολή τους αιτούνται την παύση των υποχρεωτικών αποσπάσεών τους σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Εσωτερικών - Πολιτισμού - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2508) Η Βουλευτής Λακωνίας κυρία Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος (ΠΟΘΑ) με επιστολή της επισημαίνει την άμεση ανάγκη επικαιροποίησης και ισχυροποίησης του θεσμικού κι ελεγκτικού πλαισίου, σε σχέση με την υγεία και την ασφάλεια της εργασίας στους χώρους ψυχαγωγίας.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2509) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Μιλτιάδης (Μίλτος) Ζαμπάρας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Νέου Χαλκιόπουλου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας με επιστολή του ζητά να

παραμείνει το δημοτικό σχολείο του Νέου Χαλκιόπουλου ως 6θέσιο,το οποίο εξυπηρετεί παιδιά που ζουν σε ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές.

Υγείας

2510) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναφέρεται στο τραυματισμό ασθενή εξαιτίας της κατάρρευσης τμήματος της οροφής στον χώρο των εξωτερικών ιατρείων, προκαλώντας τον τραυματισμό ασθενούς και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Εθνικής Άμυνας - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2511) Οι Βουλευτές Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος, Επικρατείας κ. Αθανάσιος Παφίλης, Ιωαννίνων κ. Νικόλαος(Πάκος) Έξαρχος, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων ΛΑΡΚΟ με υπόμνημά του παραθέτει αιτήματα και προτάσεις για τη σωτηρία της ΛΑΡΚΟ και την επίλυση των προβλημάτων, που έχουν δημιουργηθεί μετά την απόλυση των εργαζομένων της και την αποτυχία των διαγωνισμών ιδιωτικοποίησης της και ζητούν συνάντηση με τα αρμόδια Υπουργεία.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2512) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. Γεώργιος Ψυχογιός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Σικυωνίων με έγγραφό του ενημερώνει πως η επέλαση της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών, το τελευταίο διάστημα πλήττει ανεπανόρθωτα περιοχές της χώρας, όπως και στην Κορινθία -και ειδικά στο Δήμο Σικυωνίων- με αποτέλεσμα να αυξάνονται καθημερινά τα επιβεβαιωμένα κρούσματα σε μονάδες αιγοπροβάτων, προκαλώντας ανυπολόγιστες ζημιές στους κτηνοτρόφους.

Προστασίας του Πολίτη

2513) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. Ανδρέας Πουλάς κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιου του Δήμου Άργους- Μυκηνών με ψήφισμά του ενημερώνει για την αυξημένη παραβατικότητα και ανομία που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στη Νέα Κίο Αργολίδας από συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

2514) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Στεφανιάς Δήμου Ευρώτα με επιστολή του ζητά την νομιμοποίηση του αλιευτικού καταφυγίου στον Αη Γιαννάκη Στεφανιάς Δήμου Ευρώτα.

Υγείας - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2515) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος με ανακοίνωσή της επισημαίνει τις ολοένα αυξανόμενες τιμές σε φάρμακα και αγαθά πρώτης ανάγκης που έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική αφαίμαξη των πολιτών, την ώρα που δεν σημειώνονται αυξήσεις στις συντάξεις.

Εσωτερικών - Υποδομών και Μεταφορών - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2516) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ά και η ΄Δ ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης ζητούν μεταξύ άλλων να δοθεί άμεσα πολιτική λύση στο ζήτημα της στέγασης του 2ου ΕΕΕΚ Πυλαίας Χορτιάτη και στην ενιαία λειτουργία του και να ξεκινήσει άμεσα η ανέγερση δημόσιου κτιρίου κατάλληλου για την ειδική αγωγή.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2517) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή κατά της Εγκατάστασης ΑΠΕ στη Δ. Μακεδονία με ανακοίνωσή της ζητεί να μην πραγματοποιηθεί στις κοινότητες Αγ. Αναργύρων, Βασιλειάδας, Κλεισούρας και Λεχόβου, η εγκατάσταση αιολικού πάρκου, του οποίου η άδεια έχει ακυρωθεί με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

2518) Η Βουλευτής Τρικάλων κυρία Μαρίνα Κοντοτόλη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Τρικάλων με Δελτίο Τύπου ζητά νέα εξάμηνη παράταση στην αναστολή πλειστηριασμών για τους πλημμυροπαθείς φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κακοκαιρία Daniel.

Προστασίας του Πολίτη

2519) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. Γεώργιος Γαβρήλος κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Άργους-Μυκηνών με ψήφισμά του ενημερώνει σχετικά με τα περιστατικά πυροβολισμών και άλλων έκνομων καταστάσεων στην Νέα Κίο Αργολίδας, που αυξάνουν το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών και ζητεί την ενίσχυση των αστυνομικών δυνάμεων της περιοχής αλλά και την εφαρμογή ανάλογου επιχειρησιακού προγράμματος.

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2520) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα στο οποίο φιλοξενείται η επιστολή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΟΕΥΠΣ) για την αναγνώριση του επαγγέλματος του Έλληνα πυροσβέστη ως επικίνδυνο και ανθυγιεινό.

Εσωτερικών - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2521) Η Βουλευτής Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Γραμματεία των ΣΥΝΕΚ Δυτικής Αθήνας με

ανακοίνωση εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για την απουσία στεγαστικής πολιτικής από την κυβέρνηση, και ζητά να διασφαλιστεί η αξιοπρεπής στέγαση για όλους τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε νησιωτικές και ορεινές περιοχές καθώς και σε δήμους με πληθυσμό κάτω των 30.000 κατοίκων.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2522) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Μιλτιάδης (Μίλτος) Ζαμπάρας κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτες με επιστολή τους αναφέρονται στην διάβρωση των ακτών στην ακτογραμμή Αντιρρίου- Μακύνειας-Ρίζας του Δήμου Ναυπακτίας και ζητούν την άμεση εκπόνηση μελέτης για να διαπιστωθούν τα ακριβή προβλήματα και να προχωρήσουν οι απαραίτητες εργασίες αποκατάστασης.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2523) Ο Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Σωκράτης Φάμελλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Θέρμης με επιστολή εκφράζει την έντονη ανησυχία του για την πιθανότητα έγκρισης αδειοδότησης έργου, κατασκευής φωτοβολταϊκού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 55,44 MW στη θέση «Κούλια, Συντριβάνι» στην Τοπική Κοινότητα Περιστεράς του Δ. Θέρμης, παρά τις ομόφωνες αρνητικές γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων συλλογικών οργάνων της Αυτοδιοίκησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2524) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αλμωπίας με έγγραφό του ενημερώνει για της ζημιές που υπέστησαν οι καλλιέργειες στον Δήμο και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΛΓΑ και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών

2525) Ο Βουλευτής Κερκύρας κ. Δημήτριος Μπιάγκης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Συλλόγων Γονέων & Κηδεμόνων

Δήμου Βόρειας Κέρκυρας με επιστολή του ενημερώνει σχετικά με την κατάργηση των σχολικών επιτροπών με ότι αυτό συνεπάγεται για την διαχείριση και τη λειτουργία των σχολικών μονάδων, καθώς και τη σχέση εργασίας του προσωπικού καθαριότητας στα σχολεία για τη φετινή χρονιά και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2526) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Σκύδρας με έγγραφό του ενημερώνει σχετικά για τη διακοπή του προγράμματος Απασχόλησης της ΔΥΠΑ για δικαιούχους 55-67 και αιτείται απάντησης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2527) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Νηπιαγωγείου Αριδαίας με επιστολή εκφράζει τη διαμαρτυρία του σχετικά με τη συγχώνευση του 1ου και του 4ου Νηπιαγωγείου Αριδαίας, με αποτέλεσμα τα παιδιά του σχολείου να αναγκάζονται να φοιτούν σε πολυπληθή τμήματα και αιτείται την επίλυση του θέματος.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2528) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.)Ταουσάνης με επιστολή ενημερώνει ότι αντιμετωπίζει χωρίς την υπαιτιότητά του, οικονομικό βάρος προερχόμενο από την υπέρβαση στην επιδότηση που δέχθηκε από το κράτος για την κατανάλωση ρεύματος σε αρδευτικές γεωτρήσεις την περίοδο από τον Φεβρουάριο του 2022 μέχρι τον Οκτώβριο του 2023.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Πολιτισμού

2529) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναφέρεται σε αίτημα των καταστηματαρχών οι οποίοι

ζητούν την καθυστέρηση της έναρξης των έργων στο Δικταίον Άντρο που έχουν προγραμματιστεί για τις 9 Σεπτεμβρίου 2024, ώστε να μην επηρεαστούν τα έσοδα από την τουριστική κίνηση του Σεπτεμβρίου, ο οποίος θεωρείται κρίσιμος μήνας για τις τοπικές επιχειρήσεις.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2530) Η Βουλευτής Λαρίσης κυρία Ευαγγελία Λιακούλη κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κτηνοτρόφων και Κτηνοτροφικών Συλλόγων Θεσσαλίας με επιστολή του ζητεί την άμεση ενεργοποίηση του Υπουργείου για τη στήριξη της ελληνικής κτηνοτροφίας και την αποκατάσταση των ζημιών των κτηνοτρόφων, ιδίως εν μέσω της επιδημίας της πανώλης των αιγοπροβάτων.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2531) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου και Λυκειακών τάξεων Δαύλειας με Ψήφισμα του αιτιολογεί τα δεδομένα βάσει των οποίων κρίνεται αρνητικά η μη λειτουργία των ολιγομελών τμημάτων των τάξεων Β' και Γ' Λυκείου.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2532) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. Παναγιώτης Παρασκευαΐδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Μόριας με έγγραφό της ζητεί την αποζημίωση των πληγέντων ελαιοπαραγωγών της Μόριας, των οποίων οι περιουσίες καταστράφηκαν από την πυρκαγιά της 19ης Ιουνίου 2024.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2533) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. Παναγιώτης Παρασκευαΐδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Λουτρών με έγγραφό της ζητεί άμεσες παρεμβάσεις

και καθαρισμούς των εγκαταστάσεων αποθήκευσης καυσίμων "Μαμιδάκη", στη Σκάλα Λουτρών με σκοπό την αξιοποίησή τους.

Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2534) Ο Βουλευτής Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ανώτατη Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (ΑΓΣΕΕ) με Δελτίο Τύπου αιτούνται την άμεση λήψη πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών για την αποτροπή της αλλαγής χρήσης στις κατεστραμμένες από πυρκαγιά εκτάσεις της Ελληνικής Επικράτειας.

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2535) Οι Βουλευτές Αργολίδος κ. Ανδρέας Πουλάς, Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Ο.Ε.Υ.Π.Σ.) με επιστολή της ζητά την αναγνώριση του επαγγέλματος των Πυροσβεστών ως Επικίνδυνο και Ανθυγιεινό και να χορηγηθεί επίδομα Επικίνδυνης και Ανθυγιεινής Εργασίας στους μόνιμους πυροσβέστες όπως ήδη χορηγείται στους Πενταετείς και Εποχικούς Πυροσβέστες.

Εθνικής Άμυνας

2536) Η Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κυρία Άννα Ευθυμίου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Στρατιωτικών περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης με ανοιχτή επιστολή ενημερώνουν ότι ο Διανεμητικός Λογαριασμός Φαρμακοποιών (ΔΙΛΟΦ) Θεσσαλονίκης από 01/09/ 2024 αναστέλλει τη χορήγηση επί πιστώσει φαρμάκων στα στελέχη του Στρατού Ξηράς και στα μέλη των οικογενειών τους και αιτείται απάντησης.

Τουρισμού

2537) Ο Βουλευτής Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Τουριστικών Καταλυμάτων ‘’Διαμονή’’ με επιστολή της αιτείται την διόρθωση νομοθετήματος που αφορά την Ειδική Επιτροπή Τουρισμού, προκειμένου οι τοπικές κοινωνίες να εκπροσωπούνται καλύτερα σε θεσμικό όργανο που θα συμμετέχει στην λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν στον τουρισμό της περιοχής τους.

Εσωτερικών

2538) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ά ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης ζητά να πραγματοποιηθούν άμεσα οι απαραίτητες ενέργειες για την ανέγερση νέου κτιρίου για το Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Λύκειο Ανατολικής Θεσσαλονίκης.

Ανάπτυξης

2539) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία μέλος της ομάδας των 120 γουνοποιών με επιστολή εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την μη ένταξη σε κανένα πρόγραμμα στήριξης του κλάδου από τις αρμόδιες αρχές προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν αδικίες και ανισότητες.

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2540) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. Ανδρέας Πουλάς κατέθεσε αναφορά με την οποία το Πανελλήνιο Σωματείο Συμβασιούχων Πυροσβεστών με έγγραφο - καταγγελία περιγράφονται οι συνθήκες υπό τις οποίες εργαζόταν ο εποχικός πυροσβέστης πριν το τροχαίο δυστύχημα που στοίχισε τη ζωή του εν ώρα υπηρεσίας στη Θάσο και αιτείται απάντησης.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εσωτερικών

2541) Ο Βουλευτής Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι εκπρόσωποι της Ένωσης Αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης με υπόμνημά τους αιτούνται να ισχύσουν αξιοκρατικά κριτήρια στην κατάληψη θέσεων ευθύνης στην ΑΑΔΕ, αφού περιγράφουν μια αδιαφανή και χωρίς αξιοκρατία ακολουθούμενη πρακτική της διοίκησης της τελευταίας Υπηρεσίας, όσον αφορά στις επιλογές προϊσταμένων και διευθυντών.

Υγείας - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Υποδομών και Μεταφορών - Τουρισμού - Προστασίας του Πολίτη - Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Πολιτισμού - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

2542) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων Κρήτης με επιστολή του θέτει αιτήματα και προτάσεις που απασχολούν τον κλάδο του τουρισμού της Κρήτης και δυσχεραίνουν την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού τους προϊόντος.

Εθνικής Άμυνας - Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

2543) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.) με επιστολή της ενημερώνει σχετικά με την αντιμετώπιση του φαινομένου των ολοένα μειωμένων ποσοστών εισαγωγής στις Στρατιωτικές Σχολές, καθώς και παραμονής.

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2544) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Μαγνησίας με επιστολή του ζητά τη λήψη μέτρων στήριξης των πληγεισών επιχειρήσεων της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας μετά την τεράστια οικολογική καταστροφή που δημιούργησε η

ανεξέλεγκτη παροχέτευση μολυσμένων υδάτων από τις πλημμυρισμένες παραλίμνιες περιοχές της λίμνης Κάρλας στον Παγασητικό, μέσω των ανοιχτών υδατοφραγμάτων.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2545) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων του 1ου Νηπιαγωγείου Γιαννιτσών με έγγραφό του ενημερώνει σχετικά με την συγχώνευση τμημάτων και τα προβλήματα που αυτή επιφέρει.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2546) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων του 8ου Δημοτικού Σχολείου Γιαννιτσών με επιστολή του ενημερώνει πως η απόφαση συγχώνευσης των τμημάτων του σχολείου έχει προκαλέσει σοβαρά προβλήματα τόσο στους μαθητές όσο και στους γονείς και αιτείται απάντησης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2547) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία γονείς της Α΄ τάξης του 2ου Δημοτικού Σχολείου Έδεσσας με έγγραφό τους εκφράζουν τη διαμαρτυρία τους σχετικά με την συγχώνευση των τμημάτων στο εν λόγω Δημοτικό Σχολείο.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2548) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. Πέτρος Παππάς κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Νομού Κιλκίς ενημερώνει σχετικά με την παραπομπή δεκατριών μόνιμων εκπαιδευτικών σε πρωτοβάθμιο πειθαρχικό της περιφέρειας εκπαίδευσης, ενώ βρίσκοταν σε απεργία, χωρίς καμία προηγούμενη προειδοποίηση ή κλήση σε απολογία, εν μέσω θερινών διακοπών.

Υγείας

2549) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσε δημοσίευμα με το οποίο εκφράζεται η αγανάκτηση των δυο διαθέσιμων νεφρολόγων ιατρών της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού του νοσοκομείου Αγίου Νικολάου, καθώς καλούνται να καλύψουν τις ανάγκες περίπου 70 αιμοκαθαριζόμενων ασθενών από όλο το νομό Λασιθίου.

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

2550) Η Βουλευτής Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Μαρία Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με επιστολή ζητούν να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις όσον αφορά στην αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου για την παροχή σε επιλεγμένους δικαιούχους κατοικιών με μικρό ενοίκιο.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2551) Ο Βουλευτής Αργολίδος κ. Ιωάννης Ανδριανός κατέθεσε αναφορά με την οποία οι αγρότες της Κοινότητας Αλέας-Σκοτεινής με επιστολή ενημερώνουν για της εκτεταμένες ζημιές που προκαλούν αγριόχοιροι στην Αργολίδα, καθώς τα ζώα τρώνε και καταστρέφουν την παραγωγή, και προξενούν ζημιές στο φυτικό και το πάγιο κεφάλαιο, ενώ ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος για τη σωματική ακεραιότητα των κατοίκων.

Υγείας

2552) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νοσηλευτών ΕΣΥ του Νομού Λασιθίου εκφράζει την έντονη διαμαρτυρία του για τον αποκλεισμό των νοσοκομείων του νομού από την κατανομή των 984 θέσεων Ειδικευόμενων Νοσηλευτών για την περίοδο 2024-2025, όπως ανακοινώθηκε με την υπουργική απόφαση Γ6α/Γ.Π. 33553 (ΦΕΚ 4881/Β/23-8-2024).

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2553) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανελλήνιας Ένωσης Συμβούλων Εκπαίδευσης (Π.Ε.Σ.Υ.Ε.) με έγγραφό του ζητά τη συμμετοχή στις διαβουλεύσεις των σχεδίων νόμου που αφορούν το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2554) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Επιστημονική Ένωση Διευθυντών/ντριών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με έγγραφό της επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων για την απρόσκοπτη λειτουργία όλων των Ολοήμερων σχολείων από την πρώτη ημέρα έναρξης των μαθημάτων.

Υγείας

2555) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναφέρει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Μονάδα Τεχνητού Νεφρού του Νοσοκομείου Αγίου Νικολάου, καθώς αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες των ασθενών του νομού Λασιθίου λόγω της έλλειψης ιατρικού προσωπικού.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2556) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο εκφράζει σοβαρούς προβληματισμούς των εργαζομένων της Παγκρήτιας Τράπεζας σχετικά με τη συγχώνευση και τη μεταβίβαση μετοχών, που έλαβε χώρα στις 3 Σεπτεμβρίου 2024.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2557) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοκρατική Συνεργασία των Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Λασιθίου με ανακοινώσεις τους ενημερώνουν

σχετικά με συμπτύξεις Τμημάτων και τις επιπτώσεις που έχουν στη Δημόσια Εκπαίδευση και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2558) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο των Συλλόγων Εργαζομένων των Νοσοκομείων του Νομού Λασιθίου με κοινή απόφαση εκφράζουν την έντονη αντίθεσή τους στις μετακινήσεις προσωπικού μεταξύ των νοσοκομείων για την κάλυψη των ελλείψεων, καθώς και σε προτάσεις για νέες συγχωνεύσεις και συνενώσεις νοσοκομείων στο πλαίσιο του φημολογούμενου νέου χάρτη υγείας.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2559) Οι Βουλευτές Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Α΄ Πειραιώς κ. Νικόλαος Αμπατιέλος, Επικρατείας κ. Αθανάσιος Παφίλης, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Ιωάννης Γκιόκας, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ασημίνα (Σεμίνα) Διγενή, Α΄ Αθηνών κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κυρία Αφροδίτη Κτενά, Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Χρήστος Τσοκάνης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Διευθύντρια του 1ου ΕΠΑΛ Νίκαιας με επιστολή της ζητά να λειτουργήσουν όλες οι ειδικότητες, έτσι ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν νέες εγγραφές αλλά και να μπορέσουν να συνεχίσουν την φοίτηση τους οι μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2560) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Βασίλειος-Νικόλαος Υψηλάντης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος της Καρπάθου με επιστολή ζητά τη στελέχωση του Δασονομείου Καρπάθου έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία των δασικών εκτάσεων και των δασών στο νησί της Καρπάθου.

Υποδομών και Μεταφορών - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2561) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με επιστολή του ζητά την αύξηση του ανώτατου ορίου ηλικίας των οδηγών επιβατηγών δημοσίας χρήσης αυτοκινήτων (ταξί).

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2562) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιου Κρήτης ενημερώνει για την έκδοση ψηφίσματος ενάντια στις συγχωνεύσεις τμημάτων στα σχολεία και αιτείται απάντησης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2563) Οι Βουλευτές Β΄ Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Α΄ Πειραιώς κ. Νικόλαος Αμπατιέλος, Επικρατείας κ. Αθανάσιος Παφίλης, Α΄ Ανατολικής Αττικής κ. Ιωάννης Γκιόκας, Β2΄ Δυτικού Τομέα Αθηνών κυρία Παρασκευή (Βιβή) Δάγκα, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ασημίνα (Σεμίνα) Διγενή, Α΄ Αθηνών κυρία Γαρυφαλλιά (Λιάνα) Κανέλλη, Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β1΄ Βόρειου Τομέα Αθηνών κυρία Αφροδίτη Κτενά, Β΄ Δυτικής Αττικής κ. Χρήστος Τσοκάνης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Καλλιτεχνικού Σχολείου Κερατσινίου ? Δραπετσώνας με επιστολή του ζητά την άμεση κάλυψη όλων των ελλείψεων σε καθηγητές χορού και κινηματογράφου, την σύσταση κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης για τους καθηγητές Χορού και Κινηματογράφου και μόνιμες προσλήψεις εκπαιδευτικών.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2564) Ο Βουλευτής Ξάνθης κ. Χουσείν Ζεϊμπέκ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας με επιστολή ζητά να προχωρήσουν άμεσα οι απαραίτητες προσλήψεις κτηνιάτρων στις υποστελεχωμένες - και με σημαντικές ελλείψεις - υπηρεσίες στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση της πανώλης και των λοιπών ζωονόσων, που για μία ακόμη φορά δοκιμάζουν την ελληνική κτηνοτροφία.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2565) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ελλήνων Καταστηματαρχών Περιποίησης Άκρων (ΣΕΚΠΑ) με επιστολή του εκφράζει την έντονη δυσαρέσκεια και ανησυχία των επαγγελματιών του κλάδου σχετικά με την πρόσφατη αναθεώρηση των οδηγών σπουδών για τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ).

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας - Υποδομών και Μεταφορών

2566) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Φραγκίσκος (Φρέντυ) Παρασύρης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Σεισμόπληκτων του Δήμου Μινώα Πεδιάδας "Η Ελπίδα" επισημαίνει, τις τεράστιες καθυστερήσεις στη διαδικασία ελέγχων των σεισμοπλήκτων κτισμάτων και φακέλων που έχουν κατατεθεί ως σήμερα, με συνέπεια οι σεισμόπληκτοι να εξακολουθούν να ταλαιπωρούνται.

Εσωτερικών

2567) Η Βουλευτής Λασιθίου κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ζωοφιλικών Σωματείων Ελλάδας (ΟΖΟΣΟΕΛ) με Δελτίο Τύπου εκφράζει την έντονη αντίδραση και διαμαρτυρία της Ομοσπονδίας σχετικά με την πρόσφατη νομοθετική διάταξη που παρατείνει για τρίτη φορά τη λειτουργία παράνομων καταφυγίων αδέσποτων ζώων.

Εσωτερικών

2568) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Συμεών Κεδίκογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Φίλων Βλαχιάς "Ο Πυξαριάς" με επιστολή του ζητά την άμεση ανάγκη αποκατάστασης του οδικού δικτύου στο χωριό Βλαχιά του Δήμου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας Ευβοίας και αιτείται απάντησης.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

2569) Ο Βουλευτής Ρεθύμνης κ. Εμμανουήλ Χνάρης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Προσωπικού Λιμενικού Σώματος Δετικής Κρήτης (Ε.Π.Λ.Σ.Δ.Κ.) με επιστολή της αιτείται την αναβάθμιση του Λιμενικού Σταθμού Αγίας Γαλήνης από την 4η στην 3η κατηγορία.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2570) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών(Πέλλας, Ημαθίας, Κοζάνης, Φλώρινας) με έγγραφό της ενημερώνει σχετικά με ζημίες στα ροδάκινα και νεκταρίνια που υπέστησαν από καρπόπτωση λόγω των έντονων καιρικών συνθηκών.

Υγείας

2571) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μεϊκόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείου - Κέντρων Υγείας Μαγνησίας (ΕΙΝΚΥΜ) με επιστολή της επισημαίνει την αδικαιολόγητη οικολογική καταστροφή της πόλης του Βόλου και του Πηλίου από την εκτροπή των μολυσμένων υδάτων του ποταμού Πηνειού στη λίμνη Κάρλα και άρα, αργά ή γρήγορα, στον Παγασητικό και αιτείται απάντησης.

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

2572) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Βασίλειος (Λάκης) Βασιλειάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης με έγγραφό του ενημερώνει σχετικά με τη δυνατότητα μόνιμου διορισμού της σε κενή οργανική θέση στη Π.Ε. Πέλλας, λόγω οικογενειακής κατάστασης.

Υγείας

2573) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Εργαζόμενοι του Γενικού Νοσοκομείου Θήβας καταγγέλλουν τις συνθήκες εφημέρευσης που (βάσει του προγράμματος εφημεριών που

εγκρίθηκε), θα ισχύσουν για το μήνα Σεπτέμβριο στο Γενικό Νοσοκομείο Θήβας και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2574) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. Γεώργιος Λαμπρούλης, Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Βασίλειος Μεταξάς, Ευβοίας κ. Γεώργιος Μαρίνος κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιατρών ΕΣΥ Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας με ανακοίνωσή του μεταφέρει την τραγική κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο και ζητούν σημαντική αύξηση της χρηματοδότησης έτσι ώστε να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες και σε προσωπικό και στον εκσυγχρονισμό της υλικοτεχνικής υποδομή του.

Υγείας

2575) Η Βουλευτής Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών των Νοσοκομείων Αχαΐας με ανακοίνωση της ζητά μεταξύ άλλων την άμεση και πλήρη στελέχωση της παιδοψυχιατρικής κλινικής του Καραμανδανείου νοσοκομείου με μόνιμο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό αλλά και των Κέντρων ψυχικής υγείας και υγιεινής ώστε να μπορούν να παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες ψυχικής υγείας,

Υγείας

2576) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Βασίλειος Κόκκαλης κατέθεσε δημοσίευμα το οποίο αναδεικνύει την ανακοίνωσή της Ένωσης Ιατρών Ε.Σ.Υ του Π.Γ.Ν.Λ. σχετικά με την εγκατάλειψη που επικρατεί στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας.

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

2577) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) με επιστολή της παραθέτει μια σειρά από μέτρα ώστε να ληφθεί

ειδική μέριμνα για την προστασία των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων του Πρωθυπουργού στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (Δ.Ε.Θ.).

Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

2578) Οι Βουλευτές Ευβοίας κυρία Αικατερίνη Καζάνη, Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) με επιστολή της ζητά να παρθούν άμεσα μέτρα δράσης με στόχο την αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις στο εργατικό δυναμικό της χώρας.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Στην με αριθμό 4260/11/04/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Παπαναστάση Νικόλαου, Έξαρχο Νικόλαου (Πάκο), Καραθανασόπουλου Νικόλαου, Μανωλάκου Διαμάντως, Μεταξά Κωνσταντίνου Βασίλειου δόθηκε με το υπ’ αριθμό 65059 ΕΞ 2024/10.5.2024 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

10.05.2024 13:15:42
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
CHRISTINA
KYRLIGKITSI

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΥΠΟΙΚ 10/05/2024
Α. Π.: 65059 ΕΞ 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση	:	Χαρ. Τρικούπη 6-10	ΠΡΟΣ:	Τη Βουλή των Ελλήνων Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ
Ταχ. Κώδικας	:	106 79 Αθήνα		
Πληροφορίες	:	Χ. Κυρλιγκίτση		
Τηλέφωνο	:	213 133 9776		
e-mail	:	c.kyrligkitsi@minfin.gr	ΚΟΙΝ.:	Βουλευτές του πίνακα διανομής (Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ’ αριθμ. πρωτ. 4260/11.4.2024 ερώτηση

Σε απάντηση της υπ’ αριθ. πρωτ. 4260/11.4.2024 ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές του πίνακα διανομής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών παρακολουθεί την αποτελεσματική εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής και αξιολογεί τις επιπτώσεις των ληφθέντων φορολογικών μέτρων.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται όλες οι προτάσεις για αλλαγές και βελτιώσεις της φορολογικής νομοθεσίας που υποβάλλονται από φορείς και συλλόγους.

Οι τελικές αποφάσεις για τις όποιες μεταβολές στη φορολογική πολιτική λαμβάνονται με γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη συμβατότητα με το ενωσιακό δίκαιο και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
1. Έξαρχος Θεοφάνη Νικόλαος(Πάκος)
2. Καραθανασόπουλος Πέτρου Νικόλαος
3. Μανωλάκου Εμμανουήλ Διαμάντω
4. Μεταξάς Δημητρίου Κωνσταντίνος Βασίλειος
5. Παπαναστάσης Αθανασίου Νικόλαος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:
1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού Φορολογικής Πολιτικής
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέα
4. Υπηρεσία Συντονισμού

Στην με αριθμό 4304/15/04/2024 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φλώρου Κωνσταντίνου δόθηκε με το υπ' αριθμό 1375/10.5.2024 έγγραφο από την Υπουργό Τουρισμού η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 10.05.2024

Α.Π. : 1375

Προς: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

Κοιν.: Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Φλώρο

Ταχ. Δ/νση: Λ. Αμαλίας 14, Τ.Κ. 105 57, Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Τσακύρη
Τηλ.: 210 3736140
Email: koinovouleytikos@mintour.gr

Θέμα: Απάντηση στην με Α.Π. 4304/15.04.2024 Ερώτηση

Σχετικά με την εν θέματι ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο ανεξάρτητος βουλευτής, κ. Κωνσταντίνος Φλώρος, σας γνωρίζουμε τα εξής για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού:

Η στρατηγική του Υπουργείου Τουρισμού έγκειται στην ανάδειξη της Ελλάδας σε προορισμό μοναδικών και πολυθεματικών εμπειριών, που προσφέρει διαφοροποιημένο τουριστικό προϊόν και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με οριζόντιο άξονα τη βιωσιμότητα. Στο πλαίσιο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, η προώθηση τουριστικών εμπειριών που διαφυλάσσουν την ακεραιότητα του φυσικού περιβάλλοντος αποτελούν μείζονες παγκόσμιες τάσεις και προτεραιότητα για τον ελληνικό τουρισμό.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης διαθέτει διεθνούς φήμης φυσικούς βιότοπους, ενταγμένους στο πανευρωπαϊκό πρόγραμμα Natura 2000, που την καθιστούν μια από τις πιο ελκυστικές και ενδιαφέρουσες περιοχές της χώρας. Παράλληλα, συνδυάζει πολλές από τις μορφές τουρισμού που έχουν ενταχθεί στον στρατηγικό σχεδιασμό του Υπουργείου Τουρισμού, διαθέτοντας ένα ευρύτατο θεματικό χαρτοφυλάκιο που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πολιτιστικό τουρισμό, θρησκευτικό, γαστρονομία και οινοτουρισμό, τουρισμό υπαίθρου, αθλητικό, θαλάσσιο κ.ά., ενώ η περιοχή του Νέστου αποτελεί ιδανικό προορισμό για υπαίθριες αθλητικές δραστηριότητες. Διαθέτει δηλαδή όλα τα χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη βιώσιμου και υπεύθυνου τουρισμού καθώς και δραστηριοτήτων βιωματικού τουρισμού, δίνοντας έμφαση στην ποιότητα και αναδεικνύοντας την πολιτιστική της κληρονομιά.

Στο πλαίσιο αυτό, η προβολή των θεματικών μορφών τουρισμού και των ειδικών τουριστικών προϊόντων βάσει των υφιστάμενων, αναπτυσσόμενων και μοναδικών τουριστικών πόρων κάθε περιοχής, ώστε να στηριχθούν οι περιφερειακές και τοπικές οικονομίες και κοινωνίες αποτελεί ιδιαίτερο επικοινωνιακό στόχο, σύμφωνα με όσα ορίζει η Σχέδιο Μάρκετινγκ του Ελληνικού Τουρισμού για τα έτη 2023-2024. Μάλιστα, επιδιώκεται η προβολή των ειδικών μορφών τουρισμού σε σχέση με την συνολική προβολή της χώρας σε ποσοστιαία αναλογία διαφημιστικής δαπάνης (ενέργειες διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων) άνω του 60%, με έμφαση στη μοναδικότητα των εμπειριών και στο στοιχείο της εξερεύνησης, καθώς και την αύξηση της ικανοποίησης του επισκέπτη με την παροχή εμπειριών.

Παράλληλα, ο ΕΟΤ θέτει στη διάθεση των τοπικών φορέων και της Περιφέρειας το δίκτυο των Υπηρεσιών Εξωτερικού για την διοργάνωση ταξιδιών δημοσιογράφων και διαμορφωτών κοινής γνώμης (opinion makers, influencers) από το εξωτερικό με στόχο την παραγωγή θετικής αρθρογραφίας.

Επισημαίνεται ότι όλα τα εργαλεία επικοινωνίας του Ε.Ο.Τ., ιδιαίτερα τα ψηφιακά Visit Greece assets, όπως η ιστοσελίδα, η εφαρμογή (application) αλλά και οι σελίδες των κοινωνικών δικτύων, βρίσκονται στη διάθεση των τοπικών φορέων για την ενσωμάτωση εξειδικευμένης πληροφορίας και την ανάδειξη ξεχωριστών εμπειριών και περιοχών φυσικού κάλλους. Ειδικότερα, ο Νέστος και η ευρύτερη περιοχή αυτού, προβάλλεται σήμερα τόσο μέσα από την ιστοσελίδα του ΕΟΤ όσο και τα κοινωνικά του δίκτυα (https://www.visitgreece.gr/experiences/nature/rivers/nestosstraits/,https://www.visitgreece.gr/mainland/thrace/xanthi/).

Περαιτέρω, υπό το πρίσμα της ανάδειξης των προορισμών που προσφέρουν εναλλακτικές εμπειρίες στους επισκέπτες, το Υπουργείο Τουρισμού έχει εντάξει στα Ετήσια Σχέδια Δράσης του Στόχο για τη **διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος.** Στο πλαίσιό του προβλέπεται μια σειρά έργων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (ορεινός, τουρισμός υπαίθρου/αθλητικός, τουρισμός υγείας και ευεξίας, αγροτουρισμός, θρησκευτικός/προσκυνηματικός) που μπορούν να προσφέρουν αυθεντικές, διαφοροποιημένες εμπειρίες εκτός του μαζικού τουρισμού ("off the beaten track"), οδηγώντας στην καλύτερη διάχυση των επισκεπτών και του οικονομικού αποτελέσματος, με απώτερο στόχο την προώθηση της γεωγραφικά ισόρροπης και βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και την εξασφάλιση της περιβαλλοντικής αειφορίας των επιμέρους προορισμών. Εξάλλου και η πρόσφατη νομοθετική πρωτοβουλία να θεσμοθετηθεί επίσημα το Περιφερειακό Συμβούλιο Τουρισμού, αποσκοπεί στην έμπρακτη συμμετοχή κάθε τμήματος της ελληνικής επικράτειας στη συνδιαμόρφωση του τουριστικού γίγνεσθαι και την σύμμετρη αποκόμιση της ωφέλειας από την τουριστική ανάπτυξη.

Παράλληλα, έχουν προβλεφθεί έργα που αποσκοπούν στην ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη γεωγραφικά και χρονικά. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Στόχου για την **Προώθηση και προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς** προβλέπεται η υλοποίηση έργου για την τουριστική προβολή της χώρας ως δωδεκάμηνου τουριστικού προορισμού, με στόχο την επέκταση της τουριστικής περιόδου, τη μείωση της εποχικότητας και την αύξηση των τουριστικών ροών και εσόδων. Το έργο εντάσσεται στην προσπάθεια να τοποθετηθεί η χώρα στη συνείδηση των δυνητικών τουριστών – καταναλωτών, ως προορισμός που σέβεται τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και αξιοποιεί την τοπική κουλτούρα και τις τοπικές παραδόσεις ως βασικό μέρος της συνολικής τουριστικής εμπειρίας.

Επιπλέον, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού και την τόνωση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα, το Υπουργείο Τουρισμού υλοποιεί νέο Πρόγραμμα **Τουρισμός για Όλους (β' κύκλος),** το οποίο θα διαρκέσει έως 31.12.2024. Μέσω της υλοποίησης του Προγράμματος θα δοθεί κίνητρο στις επιχειρήσεις να διατηρήσουν θέσεις εργασίας και να λειτουργήσουν για περισσότερο χρονικό διάστημα, αμβλύνοντας έτσι την εποχικότητα του τουρισμού. Εξάλλου, μέσω του Προγράμματος ωφελούνται και άλλοι τομείς της οικονομίας που συνδέονται άμεσα και έμμεσα με τον τουρισμό, όπως οι μεταφορές, η εστίαση, οι υπηρεσίες αναψυχής κ.α.

Τέλος, το Υπουργείο Τουρισμού έχει εντάξει στα Ετήσια Σχέδια Δράσης του Στόχο **για τη βιώσιμη ανάπτυξη τουριστικών προορισμών.** Στον στόχο αυτόν περιλαμβάνονται έργα

που αποσκοπούν στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης - διαχείρισης των επιμέρους τουριστικών προορισμών αλλά και στην μέτρηση των μεγεθών της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Χαρακτηριστικά αναφέρεται το έργο για την σύσταση και λειτουργία **Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών** (Destination Management and Marketing Organizations – DMMOs), έργο συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 16 εκ. €, το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και η ενεργοποίηση των προβλεπόμενων στον ν. 4875/2021 **Παρατηρητηρίων Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης**, ώστε να καθίστανται διαθέσιμα τα αναγκαία δεδομένα και στοιχεία που θα αποτελούν τη βάση για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό των τουριστικών στρατηγικών, μέσω της επιτήρησης της πορείας των τουριστικών μεγεθών.

Ακριβές Αντίγραφο

ANTHOULA TSAKYRI
10/05/2024 16:32

Ανθούλα Τσακύρη
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
-Γραφείο Υπουργού
-Υπηρεσία Συντονισμού
Σελίδες απάντησης: (3)
Σελίδες συνημμένων: (0)
Σύνολο Σελίδων : (3)

Στην με αριθμό 4341/16/04/2024 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παραστατίδη Στέφανου δόθηκε με το υπ’ αριθμό 40199/10.5.2024 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από EMMANOUIL KYRIMIS
Ημερομηνία: 2024.05.10
14:47:52 EEST

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 10 - 05 - 2024
Αριθ. πρωτ.: 40199

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361324
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Παραστατίδη Στέφανο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Εξαίρεση Μαθητών Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε) από το δικαίωμα δωρεάν μετακίνησης»
Σχετ.: Η υπ’ αριθμ. πρωτ. 4341/16-04-2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η παροχή της υπηρεσίας μεταφοράς μαθητών, οργανώνεται και υλοποιείται από τις Περιφέρειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ’ αριθμ. 50025/26-09-2018 (Β’ 4217) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ’ αριθμ. 53173/11-08-2022 (Β’ 4294), 680/04-01-2023 (Β’ 7) και 32239/03-04-2024 (Β’ 2051) όμοιες, με τις οποίες ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων από τον τόπο διαμονής τους ή από συγκεκριμένο τόπο συγκέντρωσής τους στο σχολείο που φοιτούν και αντίστροφα.

Η χρηματοδότηση γίνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.). Οι Περιφέρειες μεταφέρουν δωρεάν τους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημόσιων σχολείων, υπό τις προϋποθέσεις και τα χιλιομετρικά όρια που ορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 88 του ν. 4871/2021 (Α’ 246) «*3. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16ο έτος της ηλικίας του* […]».

Αναφορικά με τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.), με τις διατάξεις των άρθρων 67 έως 73 του Κεφαλαίου Ι’ του ν. 4763/2020 (Α’ 254) «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, […] και άλλες διατάξεις», ορίστηκαν ο σκοπός, η ίδρυση, το πρόγραμμα σπουδών και ο κανονισμός λειτουργίας τους. Τα Σ.Δ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69, είναι δημόσια σχολεία ενηλίκων στο πεδίο της Δια Βίου Μάθησης και απευθύνονται σε πολίτες 18 ετών και άνω, οι οποίοι δεν έχουν ολοκληρώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Με το θεσμό αυτό παρέχεται η δυνατότητα να αποκτήσουν τίτλο ισότιμο με το απολυτήριο Γυμνασίου, δίνοντας έμφαση στην απόκτηση βασικών προσόντων και στην ανάπτυξη

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με ΑΠ:40199 από ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ με UID: 663c9b885a23134fcdf1a4d5 στις 10/05/24 13:44

προσωπικών δεξιοτήτων. Τα έτη εκπαίδευσης δεν αντιστοιχούν στα έτη εκπαίδευσης του τυπικού Γυμνασίου αλλά το Πρόγραμμα Σπουδών είναι ταχύρρυθμο και διαρκεί 18 μήνες, 2 σχολικά έτη, που διακρίνονται σε δύο εννεάμηνες περιόδους.

Τα Σ.Δ.Ε. υπάγονται στο Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.), που αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης υλοποιεί προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό της χώρας, σε άνεργους και εργαζόμενους, νέους/ες και πολίτες μεγαλύτερων ηλικιών όπως είναι οι εκπαιδευόμενοι των Σ.Δ.Ε.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4653/2020 (Α' 12) «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και άλλες διατάξεις», προστέθηκε παράγραφος 5 στο άρθρο 44 του ν.4186/2013 (Α' 193), με την οποία προβλέπεται ότι οι προϋποθέσεις, ο τρόπος κάλυψης δαπανών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δωρεάν μεταφορά των εκπαιδευομένων στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.), από την κατοικία τους στην έδρα της δομής στην οποία φοιτούν, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων. Επιπροσθέτως αναφέρεται ότι αν η μεταφορά είναι αντικειμενικά αδύνατη, μπορεί να καταβάλλεται μηνιαία επιδότηση εισιτηρίου, ενώ οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Συνεπώς, οι συγκεκριμένοι μαθητές, οι οποίοι είναι ενήλικοι, δεν προσιδιάζουν στην μεταφορά των μαθητών της Κ.Υ.Α. 50025/26-09-2018, όπως ισχύει, στην οποία δεν προβλέπεται επιδότηση εισιτηρίου, αλλά χορήγηση Ειδικού Μαθητικού Δελτίου (ΕΜΔ) χωρίς κόστος για το μαθητή και χρηματοδότηση από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέα

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με ΑΠ:40199 από ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ με UID: 663c9b885a23134fcdf1a4d5 στις 10/05/24 13:44

Στην με αριθμό 4345/16/04/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Πέρκα Θεοπίστης (Πέτης), Τσακαλώτου Ευκλείδη δόθηκε με το υπ’ αριθμό 65112/10.5.2024 έγγραφο από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

Επιχείρησης Δικτύων Διανομής Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία (ΔΕΔΑ ΑΕ)» με Φορέα Χρηματοδότησης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και συγκεκριμένα για το υποέργο 5 «Αρχαιολογική εποπτεία εκσκαφών» με φορέα υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φλώρινας, δεδομένου ότι τα τιμολόγια που αφορούν στο υποέργο έχουν εκδοθεί με ΑΦΜ του Υπουργείου Πολιτισμού και εκ του νόμου η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του ΥΠΕΝ, ως υπόλογος διαχειριστής, δεν δύναται να πληρώνει υποχρεώσεις άλλου Φορέα Κεντρικής Διοίκησης.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκονται σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες των συναρμόδιων Υπουργείων για την άμεση επίλυση του ζητήματος.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Υπηρεσία Συντονισμού

Στην με αριθμό 4371/17/04/2024 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Θρασκιά Ουρανίας (Ράνιας), Κασιμάτη Ειρήνης (Νίνας), Βέττα Καλλιόπης, Δούρου Ειρήνης (Ρένας), Ζαμπάρα Μιλτιάδη (Μίλτο), Καραμέρου Γεώργιου, Κόκκαλη Βασίλειου, Κοντοτόλη Μαρίνας, Μάλαμα Κυριακής, Μεϊκόπουλου Αλέξανδρου, Μπάρκα Κωνσταντίνου, Νοτοπούλου Αικατερίνης (Κατερίνας), Παππά Πέτρου, Πολάκη Παύλου, Πούλου Παναγιούς (Γιώτας), Χρηστίδου Ραλλίας δόθηκε με το υπ’ αριθμό 1500.1/34084/2024/120-128/10.5.2024 έγγραφο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Δ/νση: Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
E-mail : ke@yna.gov.gr

Πειραιάς, 10 Μαΐου 2024
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/34084/2024/120-128

ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.: Ως Πίνακας Διανομής

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (03)
Σύνολο (03)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 4371/17-04-2024 Ερώτησης Βουλευτών της Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και της υπ' αριθ.πρωτ. 4090/2-4-2024 Ερώτησης Βουλευτών της Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 60133ΕΣ/25-4-2024 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών».

Επί των διαλαμβανομένων στις εν θέματι Ερωτήσεις και πέραν των όσων ειπώθηκαν κατά τη συζήτηση συναφούς περιεχομένου Επίκαιρης Ερώτησης (βλ. https://www.ynanp.gr/el/gr-epikoinwnias-enhmerwshs/xr-stylianidhs-oi-boreies-sporades-8a-exoyn-analogo-isws-kai-kahytero-periballon-aktoploikwn-syndesewn-apo-oti-htan-perysi/), γνωρίζεται ότι με βάση το θεσμικό πλαίσιο του ν.4948/2022 (Α΄ 125) οι πλοιοκτήτριες εταιρείες υποβάλλουν μέχρι την 31η Ιανουαρίου έκαστου έτους δηλώσεις δρομολόγησης των πλοίων τους σε δρομολογιακές γραμμές προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του ενδευκτικού ακτοπλοϊκού δικτύου της χώρας για την δρομολογιακή περίοδο από την 01/11 κάθε έτους μέχρι την 31/10 του επομένου έτους. Εφόσον δεν υποβληθούν δηλώσεις δρομολόγησης ή από αυτές που υποβλήθηκαν δεν καλύπτονται πλήρως οι πάγιες ανάγκες του μεταφορικού έργου, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) προβαίνει στη δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας ενός (01) έως πέντε (05) ετών για την αποκλειστική εξυπηρέτηση συγκεκριμένων γραμμών, άνευ μισθώματος. Στην περίπτωση που ακόμα δεν καλύπτονται πλήρως οι συγκοινωνιακές ανάγκες και με σκοπό την περαιτέρω διασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της χώρας καθώς και την εξυπηρέτηση του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, προκειμένου να μην αποκλειστεί νησί της επικράτειας, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.), εκδίδεται προκήρυξη για την εξυπηρέτηση δρομολογιακών γραμμών με σύναψη σύμβασης ή συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού, έναντι μισθώματος.

Επισημαίνεται ότι μέσω του αρμόδιου Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.), στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των επιμελητηρίων, των πλοιοκτητών, των ναυτικών πρακτόρων, της τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ., κάθε χρόνο εξετάζονται και εφαρμόζονται εναλλακτικές και ορθολογικότερες παρεμβάσεις στο σχεδιασμό των γραμμών δημόσιας υπηρεσίας, σε σχέση με τις υφιστάμενες λιμενικές υποδομές των νήσων της επικρατείας και το σύνολο των δρομολογιακών γραμμών μη δημόσιου χαρακτήρα κατά τρόπο εφικτό και προς ενίσχυση των ενδονησιωτικών συνδέσεων. Ο τρέχων μειοδοτικός διαγωνισμός για τις άγονες γραμμές περιόδου 2023-2024 (ΑΔΑ: Ψ5ΑΕ4653ΠΩ-Ε35) δεν περιελάμβανε επιδοτούμενες δρομολογιακές γραμμές για την περαιτέρω ενίσχυση της ακτοπλοϊκής συγκοινωνίας των Βόρειων Σποράδων με την ηπειρωτική Ελλάδα (και με τον λιμένα Θεσσαλονίκης), κατόπιν της υπ' αριθ. 08/23-10-2023 γνωμοδότησης του Σ.Α.Σ., η οποία δόθηκε λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις κατά προτεραιότητα ανάγκες κάλυψης του ακτοπλοϊκού δικτύου όσο και τους διατιθέμενους δημοσιονομικούς πόρους.

Ωστόσο, σε συνέχεια αιτημάτων φορέων των Βορείων Σποράδων για απευθείας ακτοπλοϊκή σύνδεση των νησιών με τη Βόρεια Ελλάδα και συγκεκριμένα με τον λιμένα Θεσσαλονίκης, στην από 01-5-2024 συνεδρίαση του Σ.Α.Σ. εξετάστηκε το θέμα προκήρυξης θερινού μειοδοτικού διαγωνισμού για σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας στις γραμμές «Θεσσαλονίκη – Σκιάθος – Σκόπελος – Αλόννησος

και επιστροφή» και «Θεσσαλονίκη – Λήμνος – Μυτιλήνη και επιστροφή», το οποίο έλαβε ομόφωνη θετική γνωμοδότηση. Υπογραμμίζεται ότι αυτό προϋποθέτει την διασφάλιση κάλυψης του κόστους επιδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πέραν των ανωτέρω, κατά την τρέχουσα δρομολογιακή περίοδο, τα νησιά των Βόρειων Σποράδων εξυπηρετούνται ακτοπλοϊκά μέσω των ακόλουθων συνδέσεων:

α) Με το επιβατηγό - οχηματαγωγό (Ε/Γ-Ο/Γ) «ΣΟΥΠΕΡ ΣΤΑΡ» Ν.Π. 9939 στη γραμμή «Βόλος – Σκιάθος – Σκόπελος – Αλόννησος και επιστροφή», με την εκτέλεση ενός (01) δρομολογίου καθημερινά, από 01-01-2024 έως 31-10-2024.

β) Με το επιβατηγό - υδροπτέρυγο (Ε/Γ-Υ/Γ) «ΦΛΑΙΝΓΚ ΝΤΟΛΦΙΝ ΕΡΑΤΩ» Ν.Π. 11061 στη γραμμή «Αλόννησος – Σκόπελος – Γλώσσα Σκοπέλου – Σκιάθος – Βόλος – και επιστροφή», με την εκτέλεση ενός (01) δρομολογίου καθημερινά, από 05-04-2024 έως 31-10-2024.

Επιπλέον, στο προσεχές χρονικό διάστημα:

γ) Με το Ε/Γ-Ο/Γ «ΙΩΛΚΟΣ» Ν.Π. 9937, για το οποίο έχει κατατεθεί αίτημα εκτέλεσης δρομολογίων στη γραμμή «Βόλος – Βόρειες Σποράδες – Μαντούδι και επιστροφή», με ένα δρομολόγιο καθημερινά από 02-05-2024 έως 03-06-2024. Εν συνεχεία, το εν λόγω πλοίο έχει αιτηθεί να δρομολογηθεί από 04-06-2024 έως 31-10-2024 στη γραμμή «Βόλος – Βόρειες Σποράδες και επιστροφή» με ένα (01) δρομολόγιο καθημερινά.

δ) Με το επιβατηγό - οχηματαγωγό - ταχύπλοο (Ε/Γ-Ο/Γ-Τ/Χ) «ANDROS JET», σημαίας Κύπρου, στη γραμμή «Μαντούδι – Βόρειες Σποράδες και επιστροφή», με την εκτέλεση τριών (03) δρομολογίων την ημέρα, από 01-06-2024 έως 30-09-2024. Για τα εν λόγω δρομολόγια έχει ληφθεί θετική γνωμοδότηση στο από 23-04-24 Σ.Α.Σ. και επίκειται η έκδοση σχετικής απόφασης.

ε) Με το Ε/Γ-Ο/Γ «ΣΑΟΝΗΣΟΣ» Ν.Π. 12489, στη γραμμή «Μαντούδι – Βόρειες Σποράδες και επιστροφή» με την εκτέλεση ενός (01) δρομολογίου καθημερινά, από 01-06-2024 μέχρι 31-10-2024. Για το χρονικό διάστημα από 19-06-2024 έως 31-10-2024 το πρόγραμμα των δρομολογίων του πλοίου, μετά τη σχετική γνωμοδότηση από το Σ.Α.Σ. της 23ης-04-24, πρέπει να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της Λιμενικής Αρχής Αλοννήσου προκειμένου να εξασφαλισθεί η ασφαλής παραμονή και φορτοεκφόρτωση των Ε/Γ-Ο/Γ πλοίων στον εν λόγω λιμένα και θα λάβει άμεσα σχετική εγκριτική απόφαση εκτέλεσης των δρομολογίων.

στ) Με το Ε/Γ-Ο/Γ-Τ/Χ «ΑΛΚΑΝΤΑΡΑ ΝΤΟΣ» Ν. Χαλκίδος 50, στη γραμμή «Μαντούδι – Βόρειες Σποράδες και επιστροφή» με δύο (02) δρομολόγια την ημέρα, από 01-07-2024 έως 29-08-2024. Για τα εν λόγω δρομολόγια έχει ληφθεί ομοίως θετική γνωμοδότηση από το Σ.Α.Σ. της 23ης-04-24 και επίκειται η έκδοση σχετικής απόφασης.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σε ένα δυναμικά μεταβαλλόμενο δίκτυο θαλάσσιων συγκοινωνιών, με βασικό γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων και των παραγωγικών τάξεων των νησιών, εξετάζει ενδελεχώς κάθε επιχειρηματική πρόταση που στοχεύει στην αύξηση της προσφοράς και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη και τις διαθέσιμες οικονομικές πιστώσεις και πάντα σε συνεχή διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και του ακτοπλοϊκού κλάδου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Πίνακας Διανομής
Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Γρ. κ. Υπουργού)
2. Βουλευτή κα Ουρ. Θρασκιά
3. Βουλευτή κα Ν. Κασιμάτη
4. Βουλευτή κα Κ. Βέττα
5. Βουλευτή κα Ρ. Δούρου
6. Βουλευτή κ. Μ. Ζαμπάρα
7. Βουλευτή κ. Γ. Καραμέρο
8. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη

KONSTANTINA PRASINOU
10/05/2024 10:54
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ανακοίνωση των αναφορών.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα τα εξής: «Με την παρούσα σάς ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου την Τετάρτη 4 Σεπτεμβρίου 2024 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής: Οι υπ' αριθμόν 1337/30-8-2024 και 1343/2-9-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη. Η υπ' αριθμόν 1335/30-8-2024 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Χρήστο Κέλλα. Παρακαλούμε όπως προβείτε στις δέουσες ενέργειες προκειμένου να ενημερωθούν τόσο ο Προεδρεύων στη διαδικασία όσο και οι ερωτώντες Βουλευτές.».

Θα ξεκινήσουμε με την πρώτη με αριθμό 1335/30-8-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Πανώλη στα πρόβατα. Αιτίες, τρόποι αντιμετώπισης και ενίσχυσης κτηνοτρόφων. Υπάρχει σχέδιο;».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστος Κέλλας.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, υπάρχει σχέδιο; Προφανώς και δεν υπάρχει. Έχουν περάσει πενήντα τρεις ημέρες, κύριε Υπουργέ, από τις 11 Ιουλίου, από την εμφάνιση του πρώτου κρούσματος πανώλης. Και απ' ό,τι φαίνεται το θέμα της πανώλης, το οποίο απασχολεί όλο τον πρωτογενή τομέα, αλλά και τους καταναλωτές πανελληνίως, ξέφυγε από τη Θεσσαλία και είναι πλέον σε όλη την Ελλάδα.

Υπάρχουν δύο θέματα. Πρώτον, η διαχείριση και η αντιμετώπιση της όλης της κατάστασης για τη μη εξάπλωση της πανώλης και δεύτερον, η οικονομική στήριξη των κτηνοτρόφων. Εμείς θεωρούμε ότι για να αντιμετωπιστεί σωστά πρέπει να κατανοηθεί το πρόβλημα και να ξέρουμε τι έχει φταίξει.

Σήμερα που μιλάμε, ως Κυβέρνηση λαμβανομένης υπ' όψιν και της απάντησης που έχετε δώσει σε άλλους Βουλευτές, ότι από τη μέχρι στιγμής επιδημιολογική διερεύνηση προκύπτει ότι τα κρούσματα συνδέονται με εμπορευματική ροή από άλλα κράτη-μέλη, προκύπτει ότι δεν μπορείτε να πείτε από πού ξεκίνησε, από πού ήρθε η πανώλη. Δεν μπορείτε. Δεν το γνωρίζετε;

Δεν πρέπει να υπάρξει ένα πόρισμα επιδημιολογικό, ένα πόρισμα επί της ιχνηλάτησης, να πείτε, για παράδειγμα, ότι ήρθε από τη Ρουμανία; Δεν πρέπει να υπάρχουν σαφείς απαντήσεις για να μπορέσετε να αντιμετωπίσετε τη μη εξάπλωση της πανώλης;

Κύριε Υπουργέ, σήμερα ο κτηνοτροφικός κόσμος θέλει συγκεκριμένες απαντήσεις, όπως: Πώς και πόσες από τις νέες εστίες, εκτός Θεσσαλίας, συνδέονται με μεταφορές - μετακινήσεις αιγοπροβάτων οι οποίες έγιναν στη Θεσσαλία, διότι στις 18 Ιουλίου έγιναν μετακινήσεις αιγοπροβάτων. Οι εν λόγω μεταφορές ήταν σύννομες; Τα ζώα συνοδεύονταν από υγειονομικά πιστοποιητικά, όπως προβλέπει το σχέδιο έκτακτης ανάγκης; Πότε η επιδημιολογική διερεύνηση οδήγησε στο συμπέρασμα ότι τα κρούσματα συνδέονται με εμπορευματική ροή από άλλα κράτη-μέλη; Γιατί δεν ελήφθησαν άμεσα μέτρα περιορισμού των μετακινήσεων αιγοπροβάτων από εκμεταλλεύσεις εμπόρων; Διότι για να αντιμετωπίσεις σωστά το πρόβλημα, πρέπει να ξέρεις από πού ήρθε και πού βρίσκεται.

Σήμερα υπάρχει έντονος ο κίνδυνος εξάπλωσης πανώλης. Αυτό το γνωρίζουμε. Δεν έχει εξαλειφθεί το πρόβλημα. Και η επιδημιολογική διαχείριση έχει να κάνει με την οικονομική στήριξη των κτηνοτρόφων, διότι είπε ο κ. Τσιάρας ότι θα ανακοινώσετε όταν λήξει το όλο θέμα. Κανένας δεν το εύχεται, ειλικρινά, αλλά αν λήξει μετά από έναν χρόνο; Κανείς δεν το εύχεται, αλλά αν λήξει μετά από έξι μήνες; Ήδη είμαστε σε επιτήρηση. Έχετε κάποιες σκέψεις, τουλάχιστον, για άμεση καταβολή;

Ξέρετε πόσο κοστίζει ένα ζώο και πόσο κοστίζει για να γίνει παραγωγικό το ζώο; Αλλά ακόμη και σε αυτό, στην αντιμετώπιση, πρέπει να έχετε υπολογίσει το κόστος, δηλαδή πόσο είναι το κόστος για τον κτηνοτρόφο. Μια αγορά ζώου κάνει 300-350 ευρώ, με τα τιμολόγια πάντα. Για να γίνει παραγωγικό ζώο θέλει άλλα 150 ευρώ.

Έχετε υπολογίσει πόσο είναι η επιβάρυνση στους καταναλωτές και η επιβάρυνση από τις αυξήσεις στα γαλακτοκομικά προϊόντα, ώστε να προχωρήσετε άμεσα σε μια καταβολή ποσού στους κτηνοτρόφους; Διότι οι κτηνοτρόφοι -και το έχουν όλοι οι κτηνοτρόφοι, όχι μόνο αυτοί των οποίων θανατώθηκαν τα ζώα, αλλά και αυτοί που ήταν στην καραντίνα- έχουν απώλεια εισοδήματος και απώλεια του ζωικού κεφαλαίου.

Άρα, το πρώτο και βασικό: Ως χώρα σήμερα ξέρουμε αν έχει συνεδριάσει ποτέ το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών; Εγώ από αυτά που διάβασα λέει ότι προβλέπει ο νόμος το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών. Υπάρχει έκθεση του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου της ασθένειας ή έκθεση της έρευνας των πρωτογενών εστιών;

Και εν κατακλείδι -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- κάτι απλό. Σήμερα που μιλάμε μπορείτε να πείτε, ως Κυβέρνηση, ότι η πανώλη εμφανίστηκε από τη Ρουμανία και μετά πήγε εκεί; Μόνο έτσι μπορείς να το αντιμετωπίσεις το πρόβλημα. Γιατί σήμερα που μιλάμε έχουμε εξήντα δύο κρούσματα. Εξήντα δύο κρούσματα έχει και η Ρουμανία, σωστά; Προσέξτε, λέτε, όμως, και ότι η Ρουμανία θανάτωσε διακόσιες πενήντα χιλιάδες ζώα, ενώ εμείς είκοσι πέντε. Λησμονείτε, όμως, ότι στη Ρουμανία είναι περισσότερες εκμεταλλεύσεις. Μια εκμετάλλευση έχει πέντε χιλιάδες ζώα. Άρα, το ότι υπάρχουν κρούσματα ακόμα σημαίνει ότι μεταδίδεται η ασθένεια από τα ζώα που είναι εντός της ελληνικής επικράτειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ συνάδελφε, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων -και η Κυβέρνηση συνολικά- βρίσκεται πάντα δίπλα στους κτηνοτρόφους διαφυλάσσοντας τα συμφέροντά τους με κάθε δυνατό τρόπο. Είναι η πρώτη φορά που έχουμε κρούσμα πανώλης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και συνεπώς και στην Ελλάδα. Αμέσως με τη διάγνωση του κρούσματος σήμανε συναγερμός στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και ελήφθησαν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση του νοσήματος, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Απαντώντας, αγαπητέ συνάδελφε, στην ερώτησή σας για τις ενέργειες που κάναμε για την αποτροπή της εισόδου στη χώρα και διάδοσης της νόσου, σας ενημερώνω ότι επιτρέπεται η εισαγωγή αιγοπροβάτων μόνον από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαγορεύεται αυστηρά από τρίτες χώρες, όπως είναι η Τουρκία, όπως είναι η Αλβανία.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, όπως γνωρίζετε, που θεωρείται υψηλού κινδύνου για την είσοδο της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών στην Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, που συνορεύει με την Τουρκία, υπάρχει ενεργή επιτήρηση για το εν λόγω νόσημα. Η επιτήρηση αυτή επιτελείται μέσω του έργου «TRACES» υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών και σε συνεργασία με τις βουλγαρικές και τουρκικές κτηνιατρικές αρχές.

Το έργο «TRACES» προβλέπει αφ' ενός μεν ορολογική επιτήρηση στα πρόβατα, τις αίγες και τους χοίρους και αφ' ετέρου κλινική επιτήρηση στα βοοειδή. Η συλλογή των σχετικών δεδομένων καταγράφεται σε τέσσερις τριμηνιαίους κύκλους ετησίως. Μάλιστα, στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος -όχι τώρα, αλλά από το 2014 ακόμα- παράλληλα με την ορολογική επιτήρηση του αφθώδους πυρετού, ξεκίνησε προληπτικά, εξαιτίας της εκτεταμένης επιζωοτίας της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών

στην Τουρκία και η ορολογική επιτήρηση για τον ιό της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών, με αρνητικά μέχρι πρότινος αποτελέσματα.

Επιπλέον, από το 2017 ξεκίνησε η εφαρμογή του προγράμματος των τεσσάρων διασυνοριακών νοσημάτων -οζώδης δερματίτιδα βοοειδών, ευλογιά προβάτων, αφθώδης πυρετός και πανώλη των μικρών μηρυκαστικών- που σκοπεύει στην ενεργητική και παθητική επιτήρηση, αλλά και στη διασφάλιση της έγκαιρης αντιμετώπισης κρουσμάτων των παραπάνω νοσημάτων.

Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η διασφάλιση της υγείας του ζωικού κεφαλαίου της χώρας και η διαφύλαξη του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς εμπορίου ζώων και ζωικών προϊόντων. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εφαρμόζεται στις Περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και στα νησιά μας, στη Λέσβο, στη Λήμνο, στη Σάμο, στη Ρόδο και στην Κω, που θεωρούνται περιοχές υψηλού κινδύνου λόγω της γειτνίασής τους με τη χώρα που τα εν λόγω νοσήματα εκδηλώνονται.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει κλινική και ορολογική επιτήρηση ως προς την πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, στα πρόβατα και τις αίγες. Για τις εισαγωγές από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει ότι η μεταφορά ζώων δηλώνεται στο σύστημα «TRACES» και το μόνο το οποίο απαιτείται είναι το υγειονομικό πιστοποιητικό του ζώου από τη χώρα προέλευσης.

Να σημειωθεί ότι το κρούσμα πανώλης στην Ελλάδα βρέθηκε δέκα μέρες πριν δηλωθεί το πρώτο κρούσμα πανώλης στη Ρουμανία. Δηλαδή στη Ρουμανία ανιχνεύθηκε δέκα μέρες μετά την Ελλάδα.

Όσον αφορά τα μέτρα που λάβαμε, κύριε Κόκκαλη, για την αντιμετώπιση της νόσου της πανώλης επισημαίνω ότι εξαρχής ελήφθησαν μέτρα αυστηρά και επώδυνα για τα οποία μάλιστα πήραμε τα συγχαρητήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα συγχαρητήρια αυτά, βεβαίως, είναι για τους κτηνιάτρους, είναι για τις ΔΑΟΚ, είναι για τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου. Σπεύσαμε σε κάθε σημείο της Ελλάδας, από άκρο εις άκρον, από το Ηράκλειο της Κρήτης έως τον Έβρο, για να ενημερώσουμε, να συντονίσουμε, αλλά και να πείσουμε τους κτηνοτρόφους, τις επιχειρήσεις ζωοτροφών, τους εκπροσώπους των γαλακτοκομείων για το απαραίτητο των μέτρων που ελήφθησαν.

Στις μολυσμένες εκτροφές εφαρμόστηκαν από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες όλα τα μέτρα που προβλέπονται από τον Κανονισμό 687/2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το υπ' αριθμόν 1747/18-12-2023 σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών του παραρτήματος 1 του π.δ.138/1995. Πιο συγκεκριμένα έγινε: Θανάτωση και υγειονομική ταφή των ζώων. Καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων. Οριοθέτηση ζωνών προστασίας και επιτήρησης σε κύκλο ακτίνας τριών και δέκα χιλιομέτρων από κάθε επιβεβαιωμένη εστία.

Σημειώνω ότι στις ζώνες προστασίας και επιτήρησης πραγματοποιούνται επισκέψεις από κτηνιάτρους στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων με προτεραιότητα στις εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε ζώνη προστασίας κατά τις οποίες διενεργείται απογραφή του ζωικού κεφαλαίου, κλινική εξέταση όλων των προβάτων ή/και των αιγοειδών, τήρηση των μέτρων βιοπροφύλαξης στις εκτροφές με περιφράξεις, απολυμάνσεις τροχών οχημάτων και υποδημάτων στις εισόδους και εξόδους των εκμεταλλεύσεων, απολυμάνσεις υλικών και λοιπά.

Σας διαβεβαιώνω, κύριε συνάδελφε, ότι έχει γίνει η μεγαλύτερη κτηνιατρική επιχείρηση στη χώρα με συμμετοχή κτηνιάτρων από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, από τις ΔΑΟΚ, από τους κτηνιάτρους των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου -ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΑ, ΕΦΕΤ και ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ», αλλά και από τις περιφερειακές ενότητες.

Ταυτόχρονα, με ειδική εγκύκλιο, την υπ' αριθμόν 1396/16-7-2023 της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δίδονται περαιτέρω οδηγίες ως προς τις προϋποθέσεις μετακίνησης των αιγοπροβάτων για άμεση σφαγή, για μεταφορά, διακίνηση γάλακτος και διαχείριση ζωοτροφών. Ήδη βρισκόμαστε σε φάση χαλάρωσης των μέτρων, τα οποία πήραμε.

Σήμερα θα σας πω ότι ανοίγει και στο Ηράκλειο της Κρήτης, γιατί εμείς είμαστε στην ουσία που διαγνώσαμε την πανώλη, κύριε Κόκκαλη. Εμείς δείξαμε στην Ευρώπη τον τρόπο αντιμετώπισης και ευελπιστούμε ότι μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου θα έχουμε εκριζώσει την πανώλη.

Άρα και σχέδιο υπάρχει και το σχέδιο αποδίδει. Και αυτό φαίνεται και από τα συγχαρητήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τις κτηνιατρικές υπηρεσίες του Υπουργείου μας, αλλά και από το γεγονός ότι στην Ελλάδα, κύριε Κόκκαλη, από το ζωικό κεφάλαιο των δεκατριών εκατομμυρίων αιγοπροβάτων, έχουν θανατωθεί κοντά στις τριάντα χιλιάδες αιγοπρόβατα, ενώ στη Ρουμανία με πολύ μικρότερο ζωικό κεφάλαιο -γύρω στα εννέα εκατομμύρια- έχουν θανατωθεί ήδη τριακόσιες είκοσι χιλιάδες αιγοπρόβατα. Επομένως, βλέπετε ότι σχέδιο υπάρχει και το σχέδιο αποδίδει.

Στη δευτερολογία μου θα απαντήσω και στα υπόλοιπα ερωτήματά σας για ενημέρωση και προστασία των καταναλωτών και για τις αποζημιώσεις των κτηνοτρόφων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Υφυπουργό.

Κύριε Κόκκαλη, έχετε τον λόγο και παρακαλώ πολύ για την τήρηση του χρόνου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό που είπατε -νομίζω ότι το είχατε καταλάβει- δεν είναι επιχείρημα που μπορεί να λέει η Κυβέρνηση, ότι θανατώθηκαν είκοσι πέντε χιλιάδες στην Ελλάδα και διακόσιες πενήντα χιλιάδες στη Ρουμανία, όταν τα κρούσματα είναι τα ίδια. Διότι στη Ρουμανία, κύριε Υπουργέ, οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις είναι μεγάλες. Μία έχει πέντε χιλιάδες ζώα. Είναι αυτό επιχείρημα;

Κατ' αρχάς, όντως αξίζουν συγχαρητήρια στους κτηνιάτρους και της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου και των ΔΑΟΚ που κατέβαλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες. Οι άνθρωποι βέβαια σε αυτές υπηρεσίες θέλουν βοήθεια, με προσωπικό. Και σε αυτό δεν ακούσαμε από την Κυβέρνηση τι θα κάνει με προσλήψεις κτηνιάτρων, μόνιμες προσλήψεις κτηνιάτρων.

Να τα ξεκαθαρίσουμε. Είπα πριν ότι για να μπορέσετε να αντιμετωπίσετε την κατάσταση πρέπει να κατανοήσετε το πρόβλημα, στη θανάτωση περισσότερο -και καλά κάνατε- και όχι στην ιχνηλάτηση, την έγκαιρη. Διότι αν γινόταν έγκαιρη ιχνηλάτηση δεν θα είχε ξεφύγει από τη Θεσσαλία, κύριε Υπουργέ. Ένα μέτρο, περιορισμό στους εμπόρους. Ελήφθη; Πότε; Μετά από πόσες ημέρες; Αφού είχε γίνει ήδη μετακίνηση από τη Θεσσαλία; Αφού είχε γίνει.

Τώρα να λέτε συγχαρητήρια! Παρουσιάσατε μια καλή εικόνα, ότι είναι όλα υπό έλεγχο. Ανέτρεξα στο διαδίκτυο και βρήκα μία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Να τη διαβάσουμε, θα έχει ενδιαφέρον.

Εκτελεστική απόφαση της επιτροπής στις 29 Αυγούστου. Στις 30 Αυγούστου επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πόσες μέρες είναι, κύριε Πρόεδρε; Πριν τέσσερις. Λέει εκεί: «Στην παρούσα επιδημιολογική κατάσταση υπάρχει υψηλός κίνδυνος περαιτέρω εξάπλωσης της νόσου, λόγω του γεγονότος ότι αυτές οι νέες εστίες αναφέρονται πάνω από δύο - τρεις εβδομάδες μετά την επιβεβαίωση των πρώτων εστιών στις ίδιες περιφερειακές ενότητες, κάτι που υποδηλώνει εμμονή στην κυκλοφορία της νόσου. Λόγω της σοβαρότητας και του επείγοντος χαρακτήρα της επιδημιολογικής κατάστασης και προκειμένου να περιοριστεί αμέσως η εξάπλωση της νόσου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι δεν πραγματοποιούνται μετακινήσεις ζώων».

Κύριε Υπουργέ, γι' αυτό είπαμε ότι καταβάλλετε φιλότιμες προσπάθειες, αλλά ξέρουμε ότι το δημόσιο έχει παθογένειες. Μην ισχυριζόμαστε τώρα ότι το πρόβλημα το έχετε λύσει. Σας ξέφυγε στην επιδημιολογική διερεύνηση, αν γινόταν έγκαιρα ιχνηλάτηση. Ούτε σήμερα, κύριε Πρόεδρε, δεν είπε η ελληνική Κυβέρνηση από πού προήλθε. Δεν έχει καταθέσει ένα επίσημο πόρισμα ιχνηλάτησης.

Και έρχομαι στο δεύτερο θέμα, την αποζημίωση των κτηνοτρόφων. Δεν πρέπει να έχετε ένα σχέδιο για το τι ακριβώς θα αποζημιώσετε; Ζωοτροφές όλοι οι κτηνοτρόφοι, απώλεια

εισοδήματος, απώλεια ζωικού κεφαλαίου. Θα γίνει όπως οι πλημμυροπαθείς στον «Ντάνιελ»; Ούτε ένας δεν έχει υπαχθεί, ούτε ένας, παρ' ότι σχεδιάστηκε το μέτρο της αντικατάστασης από την προηγούμενη ηγεσία. Ούτε ένας!

Έτσι περιμένετε να αποζημιωθούν και οι κτηνοτρόφοι, όπως σχεδιάστηκε για τους πλημμυροπαθείς που πνίγηκαν τα ζώα τους; Δεν πρέπει να προχωρήσετε τώρα -και εμείς το προτείνουμε- στην καταβολή ενός ποσού στους κτηνοτρόφους, όπως 350 ευρώ; Ξέρουμε όλοι, ξέρετε γιατί είμαστε από την ίδια περιφέρεια. Τουλάχιστον η καταβολή να γίνει σύμφωνα με τα τιμολόγια του κάθε παραγωγού. Ένα ζώο κάνει το λιγότερο 300 ευρώ. Για να το μεγαλώσει θέλει άλλα 150, 200 ευρώ. Γιατί δεν προχωρείτε σε αυτή την άμεση καταβολή;

Είπαμε ότι ευχόμαστε όλοι να λήξει στις 22 Οκτωβρίου που τελειώνει η επιτήρηση. Όλοι το ευχόμαστε, αλλά ταυτόχρονα προτείνουμε και μια άμεση καταβολή στους κτηνοτρόφους, διότι η κτηνοτροφία είναι πλέον κάτω από το μηδέν, όπως προτείνουμε και την έγκαιρη επιδημιολογική διερεύνηση, ώστε το πρόβλημα να σταματήσει. Οκτώβριο; Οκτώβριο. Να περιοριστεί τουλάχιστον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υφυπουργέ, για τρία λεπτά. Παρακαλώ πολύ για την τήρηση του χρόνου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κόκκαλη, όπως έχουμε τονίσει με κάθε πρόσφορο μέσο και δελτία Τύπου και ανακοινώσεις και ενημερώσεις κτηνοτρόφων και αφίσες και ενημερωτικά φυλλάδια, από την αρχή της εκδήλωσης της επιζωοτίας, του ιού της πανώλης των μικρών μηρυκαστικών, ο συγκεκριμένος ιός δεν μεταδίδεται στον άνθρωπο και δεν έχει καμμία σχέση με τη δημόσια υγεία. Συνεπώς, δεν τίθεται θέμα προστασίας των καταναλωτών. Πρόκειται για ζωονόσο. Όλα τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται από το ΥΠΑΑΤ στοχεύουν αποκλειστικά και μόνον στην προστασία του ζωικού κεφαλαίου.

Παρ' όλα αυτά, στο πλαίσιο συνδρομής των κτηνιατρικών υπηρεσιών κλιμάκια του ΕΦΕΤ έχουν μεταβεί σε όλες τις περιοχές, τις πληγείσες, προκειμένου να διενεργήσουν ελέγχους στις επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος, με γνώμονα πάντοτε την προστασία των καταναλωτών και την αποτροπή διασποράς της νόσου στο ζωικό κεφάλαιο της χώρας.

Κύριε Κόκκαλη, τα κρούσματα που βρήκαμε σε όλη την Ελλάδα, στις εξήντα δύο εκτροφές, από την ιχνηλάτηση προέκυψαν, από τις ομολογίες των κτηνοτρόφων προς τα πού μετακινήθηκαν ζώα. Από εκεί προέκυψαν.

Ως προς την καταβολή των αποζημιώσεων στους πληγέντες κτηνοτρόφους που είναι πραγματικά ένα θέμα το οποίο απασχολεί τους ίδιους τους κτηνοτρόφους και είναι και εύλογο το ενδιαφέρον τους, υπάρχει η κατ' έτος εκδιδόμενη ΚΥΑ, κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την έγκριση του προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων.

Προβλέπει, λοιπόν, η ΚΥΑ την καταβολή άμεσης και προσήκουσας χρηματικής αποζημίωσης σε ποσοστό 100% και εντός των ορίων της μοναδιαίας αξίας του σχετικού άρθρου, που είναι το άρθρο 8, στους εκτροφείς των ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση και υγειονομική ταφή των θανατωμένων ζώων. Επιπλέον, η εν λόγω απόφαση προβλέπει και την καταβολή αποζημιώσεων για τα λοιπά μέτρα, τα οποία αποφασίζονται σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές κτηνιατρικές διατάξεις εξάλειψης των ασθενειών των ζώων που θανατώνονται, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη διαχείριση εστιών των εν λόγω ασθενειών.

Ήδη ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιάρας έχει αποστείλει επιστολές στους ευρωπαίους Επιτρόπους Υγείας και Γεωργίας ζητώντας τη συμμετοχή τους στην καταβολή των αποζημιώσεων, τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επίσης έχει αποστείλει σε όλους τους ευρωπαίους ομολόγους του και θα θέσει το θέμα στη σύνοδο Υπουργών στις 23 Σεπτεμβρίου.

Κλείνοντας, κύριε συνάδελφε, θα σας πω ότι το ΥΠΑΑΤ πέρα από τα έκτακτα μέτρα για τις ζωονόσους, αναλαμβάνει συνεχείς δράσεις που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των χρονιζόντων προβλημάτων που ταλανίζουν τον πρωτογενή τομέα και στηρίζουν διαχρονικά την κτηνοτροφία.

Είπατε ότι δεν έχουν ανακοινωθεί ακόμα αποζημιώσεις. Κύριε Κόκκαλη, δεν έχει κλείσει ο κύκλος των αιτήσεων. Οι ίδιοι οι κτηνοτρόφοι ζητάνε παράταση για να ολοκληρώσουν τις αιτήσεις. Επιπλέον οι τιμές που λέτε, τα 300 ευρώ ισχύουν, όμως όχι 300 αλλά και άλλα 150 για να τα μεγαλώσουν.

Τώρα θα σας αναφέρω ενδεικτικά κάποια μέτρα που παίρνει το Υπουργείο, όπως είναι για την προστασία του ζωικού κεφαλαίου, όπως είναι οι παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της ΣΣ ΚΑΠ της περιόδου 2023 - 2027 που αφορά πόρους 14 δισεκατομμυρίων ευρώ, τη συμπερίληψη από το 2015 του τομέα της αιγοπροβατοτροφίας στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων της ΚΑΠ, την ένταξη του τομέα ως επιλέξιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο του ν.4887/2022, Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη, την απόφαση της Ελλάδας να εφαρμοστεί το μέτρο της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας ενιαία σε ορεινές και πεδινές περιοχές σε όλη τη χώρα από το 2017 και μετά, λόγω των μεγάλων αυξήσεων στο γάλα, τις ζωοτροφές και την ενέργεια.

Και παράλληλα στη νέα προγραμματική περίοδο η ζωική παραγωγή ενισχύεται με την παρέμβαση Π1 - 32.3 Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος στη ζωική παραγωγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υφυπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Με την υπ' αριθμ. 119/7.9.2020 ΚΥΑ χορηγήθηκε κρατική ενίσχυση στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, ενώ υπεγράφη σχετική ΚΥΑ ενίσχυσης των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων ύψους 50.000 ευρώ λόγω της ουκρανικής κρίσης.

Τέλος, με απόφαση που υπέγραψα στις 22 Μάϊου το ΥΠΑΑΤ στήριξε τους εκτροφείς των αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων με σημαντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-70-1.5 της ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027.

Όπως γίνεται, λοιπόν, φανερό από όλα τα παραπάνω η Κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός δίδουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην κτηνοτροφία και στα παράγωγα αυτής που αποτελούν σημαντικό πυλώνα της εθνικής οικονομίας. Είμαστε αισιόδοξοι ότι σύντομα θα απαλλαγούμε από τη νόσο, κύριε Κόκκαλη. Είμαστε συγκρατημένα αισιόδοξοι. Δεν είπαμε ότι τελείωσε. Ελπίζουμε ότι θα τελειώσει σύντομα. Είναι υπό έλεγχο και θα απαλλαγούμε από αυτή, αλλά και από την άλλη ζωονόσο, την ευλογιά των προβάτων, η οποία εμφανίστηκε πρόσφατα στον Νομό Έβρου όπου εφαρμόζονται ανάλογα μέτρα.

Στεκόμαστε, λοιπόν, στο πλευρό των κτηνοτρόφων μας και θα προχωρήσουμε άμεσα σε δίκαιες αποζημιώσεις, ώστε να τους δώσουμε τη δυνατότητα να αποκαταστήσουν πλήρως το ζωικό τους κεφάλαιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την με αριθμό 1343/2-9-2024 δεύτερη επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Τάσου Οικονομόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Συνέπειες από τη ραγδαία επέκταση των αιολικών σταθμών σε καμένες δασικές εκτάσεις ή άλλες προστατευόμενες περιοχές».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, για δύο λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν αιολικοί σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος πάνω από 5,2GW, ενώ βρίσκονται υπό ανάπτυξη πάρκα 1GW ακόμη. Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, προβλέπεται ο διπλασιασμός της εγκατεστημένης ισχύος ως το 2030 και ο πενταπλασιασμός της εγκατεστημένης ισχύος ως το 2050, εκ των οποίων περισσότερα από τα μισά θα αφορούν σε χερσαία έργα.

Η ενεργειακή λεηλασία της φύσης με την εγκατάσταση ανεμογεννητριών έχει προκαλέσει τα τελευταία χρόνια σφοδρές αντιδράσεις κατοίκων, επιχειρήσεων και φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης απ' άκρη σε άκρη της χώρας: Βέρμιο Ημαθίας, Άγιος Νικόλαος Λασιθίου, Σκύρος, Κύθνος, Άνδρος, Βοιωτία, Κέρκυρα, Έβρος, Τήνος, Πήλιο, Μάνη -θέλετε να συνεχίσω;- Αρκάδι και πολλές άλλες περιοχές τις οποίες έχω, εβδομήντα μίας εξ αυτών, για να τις καταθέσω στα Πρακτικά, γιατί ο χρόνος δεν επαρκεί.

Η εικόνα της περιβαλλοντικής και κοινωνικής καταστροφής είναι ορατή πλέον σε κάθε γωνιά της Ελλάδος. Σε καμμία χώρα δεν έχουν εκχωρηθεί στις εταιρείες ανεμογεννητριών τα βουνά, οι τόποι φυσικού κάλλους, οι περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, οι βιότοποι, οι ιστορικής σημασίας τόποι, οι αρχαιολογικοί τόποι, το ευρωπαϊκό δίκτυο «NATURA». Σε καμμία χώρα τα δάση και αναδασωτέες εκτάσεις από φωτιές δεν χαρίζονται στην κατ' όνομα πράσινη ανάπτυξη.

Δυστυχώς ούτε οι αναδασωτέες εκτάσεις δεν προστατεύονται πια στον τόπο μας και μπορούν να δίνονται για επενδύσεις ΑΠΕ, σύμφωνα με την απόφαση 2499/2012 του Συμβουλίου Επικρατείας, η οποία όπως γνωρίζετε, είχε ισχυρή μειοψηφία εννέα συμβούλων. Δηλαδή δεν σεβόμαστε ούτε το Σύνταγμα.

Αξίζει να ακούσουμε όσα λέει η κ. Μαρία Καραμανώφ, επίτιμη Αντιπρόεδρος του Σ.τ.Ε. και νυν Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος: «Σύμφωνα με το άρθρο 117 παράγραφος 3 του Συντάγματος από τη στιγμή που ένα δάσος είχε κηρυχθεί υποχρεωτικά αναδασωτέο, απαγορεύεται ρητά και κατηγορηματικά η χρήση του για οποιονδήποτε άλλο σκοπό πλην της αναδάσωσης. Μέσα στα δάση επιτρέπονται πλέον κάθε είδους χρήσεις συμπεριλαμβανομένων και των ανεμογεννητριών». Και καταλήγει: «Το μέλλον λοιπόν για τα δάση διαγράφεται ζοφερότερο από ποτέ. Τα δάση μας δεν κινδυνεύουν μόνο από τις πυρκαγιές. Πλήττονται περισσότερο και δη ανεπανόρθωτα από τις δικές μας συνειδητές και καθόλου τυχαίες νομικές επιλογές». Προφανώς ούτε η γνώμη έγκριτων δικαστών έχει αξία για σας.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ: Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε ώστε να περιοριστεί η εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε δάση, περιοχές «NATURA» από το 2000 ή άλλες προστατευόμενες περιοχές; Και δεύτερον, προτίθεστε να απαγορεύσετε την εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε καμένα δάση και αναδασωτέες εκτάσεις;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Οικονομόπουλο.

Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός για τρία λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούω πολύ αυτή τη συζήτηση για τα θέματα των ανανεώσιμων πηγών και των ανεμογεννητριών. Θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από ένα βασικό ερώτημα: Τι απειλεί τα δάση μας; Η απάντηση είναι προφανής. Η κλιματική κρίση απειλεί τα δάση. Και πώς τα απειλεί; Με πολύ πρακτικούς τρόπους, έχεις ανομβρία, δεν πέφτει νερό, έχεις τεράστιες περιόδους καύσωνα, έχεις άνοδο της θερμοκρασίας και ξηρότητα στα δάση. Τι προκαλεί την κλιματική κρίση; Βεβαίως υπάρχουν οι αρνητές της κλιματικής κρίσης. Δεν ξέρω πού περιλαμβάνεται ο αξιότιμος συνάδελφός της Αντιπολίτευσης. Αλλά η κλιματική κρίση κατά την επιστημονική άποψη, την κρατούσα και κυρίαρχη σε όλο τον πλανήτη που όλοι αποδέχονται, οφείλεται στα αέρια του θερμοκηπίου.

Ποια είναι η απάντηση στα αέρια του θερμοκηπίου; Μια και μόνη, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή εναλλακτικά σε κάποιες περιοχές συνδυαστικά και πυρηνικοί σταθμοί. Η Ελλάδα για λόγους που όλοι γνωρίζουμε έχει επιλέξει τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως απάντηση στην κλιματική κρίση. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι φωτοβολταϊκά και αιολικά.

Πού μπαίνουν τα φωτοβολταϊκά και τα αιολικά; Τα φωτοβολταϊκά μπορούν να μπουν περίπου από πλευράς δυνατότητας να αξιοποιήσουν τον ήλιο, όπου υπάρχει ήλιος, δηλαδή σε οποιοδήποτε σημείο μπορείς να αξιοποιήσεις τον ήλιο. Τα αιολικά μπαίνουν εκεί όπου υπάρχει αέρας. Εάν θεωρούμε ότι θα βάλουμε αιολικά εκεί που δεν υπάρχει αέρας, μάλλον δεν έχουμε καταλάβει τίποτα. Πού υπάρχει αέρας; Στην Ελλάδα υπάρχει αέρας κατά κύριο λόγο στις κορυφές των φαλακρών βουνών. Εκεί υπάρχει αέρας ως επί το πλείστον. Μπορεί σε κάποιες περιοχές να υπάρχει και σε κάποιες πεδιάδες. Οι κορυφές των φαλακρών βουνών συνήθως είναι πιο μακριά από οτιδήποτε άλλο, από οικισμούς ή άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Τι χρειάζεται για να γίνουν εκεί, να φτάσουν εκεί οι ανεμογεννήτριες και να υπάρχει η συντήρησή τους; Χρειάζονται κάποιοι δρόμοι. Εμείς θέλουμε δρόμους που να περνάνε από δασικές περιοχές; Για λόγους κλιματικής κρίσης πάντα θέλαμε, εξ ου και έχουμε ένα τεράστιο δασικό οδικό δίκτυο και για λόγους κλιματικής κρίσης θέλουμε ακόμη παραπάνω. Διότι δεν θέλουμε ενιαία τεράστια δάση χωρίς δυνατότητα πρόσβασης της δασικής υπηρεσίας, διότι τα δάση αυτά θα καούν, θα γίνουν παρανάλωμα του πυρός.

Συνεπώς, εφόσον γίνονται τα πράγματα σωστά -και αυτό είναι βεβαίως υπευθυνότητα της πολιτείας- δεν υπάρχει αντίθεση μεταξύ των δύο χρήσεων, κάτι που δέχεται και το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Δεν ξέρω αν διαλέγετε εσείς τους δικαστές και αν παίρνετε τις βολικές απόψεις δικαστών. Αυτό δεν το έχω ξανακούσει. Η δικαιοσύνη καταλήγει σε αποφάσεις. Δεν έχει απόψεις η δικαιοσύνη. Αυτά, που παίρνετε απόψεις τέως δικαστών, δεν έχουν κάποια αξία. Αξία έχουν οι δικαστικές αποφάσεις.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας λοιπόν, το πιο ευαίσθητο δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η πιο ευαίσθητη περιβαλλοντικά περιοχή του πλανήτη, θεωρούν ότι έτσι πρέπει να γίνεται η ανάπτυξη αυτών των πόρων.

Πηγαίνουν παντού; Όχι, έχουμε βάλει και «Απάτητα Βουνά», έχουμε ειδικές προφυλάξεις για τους αρχαιολογικούς χώρους. Αλλά, εδώ το πρόβλημά σας δεν είναι αν θα πάνε κάπου που είναι πολύ σημαντικό και θα έπρεπε να υπάρχει μία απόσταση. Εσείς κατά βάση δεν θέλετε ανεμογεννήτριες. Εσείς θέλετε βρώμικα καύσιμα. Αυτό είναι το πρόβλημά σας. Δυστυχώς, όμως τα βρώμικα καύσιμα καταστρέφουν τον πλανήτη και προπαντός την Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι τεράστιο το μέγεθος της παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον, αλλά και οι επιπτώσεις. Αναφέρω ενδεικτικά: απώλεια βιοποικιλότητας, εγκατάλειψη οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως μελισσοκομία, δασοκομία, τουρισμός, αγροκτηνοτροφία, οικοτουρισμός, μεταβολή του τοπικού μικροκλίματος, καταστροφή περιοχών μοναδικού κάλλους με την εγκατάσταση τόνων τσιμέντου. Σκεφτείτε ότι κάθε ανεμογεννήτρια στη βάση της χρειάζεται οπλισμένο σκυρόδεμα πλάτους εκατόν πενήντα μέτρων και βάθους τριών μέτρων. Και για να μας καταλαβαίνει ο κόσμος που μας ακούει οκτακόσια κυβικά μέτρα ισοδυναμούν με δύο πενταόροφες πολυκατοικίες. Πώς είναι δυνατόν να αποκατασταθεί το περιβάλλον μετά από μια τέτοια οικολογική καταστροφή; Τι μέριμνα έχετε λάβει για όλα τα μη ανακυκλώσιμα υλικά όταν ολοκληρωθεί ο χρόνος ζωής των ανεμογεννητριών;

Σας αναφέρω χαρακτηριστικά ότι χρονικά οι πρώτες ανεμογεννήτριες εγκαταστάθηκαν στα Ψαρά το 1992. Γνωρίζετε τι απέγιναν μετά την πάροδο του χρόνου λειτουργίας τους; Στα μεν Ψαρά τοποθετήθηκαν νέες σύγχρονες από τη ΔΕΗ ανανεώσιμες οι δε παλιές αποξηλωμένες μεταφέρθηκαν στην Άνδρο στη θέση

Καλυβάρι παρά τις έντονες αντιδράσεις των κατοίκων, στους οποίους έγινε μπούλινγκ και για να μη ξεφορτώσει το σαπιοκάραβο της παλιές και σκουριασμένες ανεμογεννήτριες τους επέβαλε πρόστιμο το λιμεναρχείο και τους κυνήγαγε για να τους βάλει φυλακή και τους πήγε στο αυτόφωρο. Αυτή είναι η μέριμνά σας για την ανακύκλωση των ανεμογεννητριών και των ΑΠΕ γενικότερα, που αποτελούνται ως επί το πλείστον από μη ανακυκλώσιμα υλικά;

Γιατί δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας τις μελέτες επιστημόνων του Χάρβαρντ, του ΕΚΠΑ και τόσων άλλων πανεπιστημίων τις οποίες, αν δεν γνωρίζετε, μπορώ να σας τις καταθέσω όλες; Είναι εκατοντάδες σελίδες και δεν μπορώ να τις τυπώσω. Οι μελέτες αυτές επισημαίνουν τις σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Γιατί αιολικοί σταθμοί συνεχίζουν απρόσκοπτα να αδειοδοτούνται εντός περιοχών «NATURA 2000» ακόμα και στις περιπτώσεις αρνητικών γνωμοδοτήσεων από τον αρμόδιο φορέα;

Γιατί δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις ευρωπαϊκές καταδίκες; Δεν σας έχει απασχολήσει ούτε η πρόσφατη προειδοποίηση της επιτροπής, που μας φέρνει ένα βήμα πριν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο; Αναφερόμαστε στην αιτιολογημένη γνώμη του 2023 της επιτροπής προς την ελληνική Κυβέρνηση για παραβίαση της οδηγίας περί οικοτόπων από το ισχύον σύστημα χωροθέτησης αιολικών πάρκων σε προστατευόμενες περιοχές «NATURA». Τελικά, προς χάριν της υποτιθέμενης πράσινης ανάπτυξης, στηρίζουμε ενεργειακές ανάγκες άλλων χωρών της Ευρώπης, οι οποίες εσκεμμένα μεταφέρουν το δικό τους περιβαλλοντικό κόστος σε τρίτες υπάκουες χώρες, όπως η Ελλάδα μας, δυστυχώς.

Πώς γίνεται και η Ελλάδα, μια χώρα τόσο πλούσια σε πρωτογενή παραγωγή, με προϊόντα περιζήτητα στις διεθνείς αγορές, να είναι μία από τις δύο φτωχότερες περιοχές της Ευρώπης; Δυστυχώς, η πρωτογενής παραγωγή δεν είναι προτεραιότητά σας. Σε αντίθεση με ένα υγιές οικονομικό μοντέλο επιλέγετε την ερημοποίηση της επαρχίας και την καταστροφή του φυσικού πλούτου με εγκατάσταση ανεμογεννητριών.

Η συνεχιζόμενη αλαζονεία σας δεν σας αφήνει να αφουγκραστείτε την κοινωνία. Δεν ακούτε έγκριτες νομικές απόψεις. Παραβιάζετε το Σύνταγμα. Αγνοείτε μελέτες και σοβαρές επιστημονικές απόψεις. Κωφεύετε στις προειδοποιήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαταράσσετε τον παραγωγικό ιστό της χώρας. Πού το πάτε; Να γίνει η Ελλάδα η μπαταρία της Ευρώπης, όπως έχει δηλώσει ο κύριος Πρωθυπουργός;

Αυτή η πολιτική για τη Νίκη είναι πολιτική εξάρτησης και ταπείνωσης. Τα παιδιά μας δικαιούνται να κληρονομήσουν μια πατρίδα στολίδι της οικουμένης και όχι μια χρήσιμη μπαταρία για τους Ευρωπαίους και συνάμα έναν εχθρικό τόπο για τους Έλληνες.

Τελειώνοντας, να σας θυμίσω ότι η κ. Καραμανώφ, την οποία υποτιμάτε και απαξιώνετε, συμμετείχε στη σύνθεση μαζί με άλλους εννέα έγκριτους δικαστές. Ποτέ στη ζωή μου μετά από σαράντα χρόνια δικηγορίας δεν έχω δει μειοψηφία από εννέα έγκριτους δικαστές σε μία απόφαση. Είναι γνωστό στην Ελλάδα πώς η εισηγήτρια έγινε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για να μη λέμε άλλα πράγματα που δεν πρέπει να ακούγονται σε αυτή την Αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστώ πολύ τον κ. Οικονομόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είναι ίδιον κάποιων κομμάτων να αμφισβητούν τις δικαστικές αποφάσεις. Δεν εξηγεί όμως αυτό τίποτε θεσμικά ή με οποιοδήποτε άλλον τρόπο.

Να πάμε, λοιπόν, σε ένα-ένα τα θέματα. Εξάρτηση έχει η Ελλάδα από το πετρέλαιο. Από ποιους έχει εξάρτηση; Από κάποιους, γιατί υπάρχουν μπόλικοι εδώ πέρα, σαν τους Ρώσους, που παράγουν πετρέλαιο, σαν τις αραβικές, μουσουλμανικές χώρες, που παράγουν πετρέλαιο; Πού παράγεται πετρέλαιο; Αυτή είναι η πραγματική εξάρτηση. Τα άλλα που λέτε περί εξαρτήσεως, επειδή εμείς θα έχουμε ενέργεια, θα είμαστε εξαρτημένοι, είναι, πώς να σας το πω, χωρίς καμμία λογική. Εξαρτημένος είναι αυτός που εξαρτάται από την ενέργεια των άλλων. Εμείς έχουμε εξάρτηση γιατί εισάγουμε ενέργεια. Βάζοντας ανανεώσιμες, το μόνο από το οποίο εξαρτώμεθα είναι από τη φύση, από τον ήλιο και τον άνεμο. Όταν θα έχουμε ήλιο και άνεμο, αν δεν υπάρχει καμμία έκλειψη ηλίου, θα έχουμε ενέργεια. Όταν θα φυσάει -και φυσάει στα ελληνικά καλοκαίρια και τους ελληνικούς χειμώνες- θα έχουμε ενέργεια, δική μας ενέργεια, όχι των Ρώσων, για να συνεννοούμεθα.

Πάμε, λοιπόν, στην ανακύκλωση. Βεβαίως θα υπάρχει ανακύκλωση και σύστημα ανακύκλωσης για τις ανεμογεννήτριες, οι οποίες έχουν έναν επαρκή χρόνο ζωής. Συνεπώς το σύστημα ανακύκλωσης πρέπει να είναι πολύ προσεκτικά φτιαγμένο, διότι τα συστήματα ανακύκλωσης έχουν έσοδα σε όλη τη διάρκεια της ζωής, ενώ οι δαπάνες τους στην περίπτωση των ανεμογεννητριών ή των φωτοβολταϊκών θα έρθουν δεκαπέντε-είκοσι χρόνια μετά ή και περισσότερο. Συνεπώς θέλει μεγάλη προσοχή το σύστημα ανακύκλωσης. Αυτό το επισημαίνω για να ξέρει η Αίθουσα ότι το θέμα έχει δυσκολίες και καταλαβαίνετε τι εννοώ.

Τώρα σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και με τη μελισσοκομία δεν υπάρχει καμμία σχέση. Τι ενοχλείται ο μελισσοκόμος, που είναι μέσα στο δάσος, από την ανεμογεννήτρια που είναι στην κορυφή του φαλακρού βουνού; Σε τι θα ενοχληθεί; Αντιθέτως, αν έχετε μιλήσει με μελισσοκόμο, θέλει να έχει δρόμο πρόσβασης στο δάσος. Για αυτό σε παρακαλάει. Όταν έρχεται στο γραφείο μου δεν μου λέει για τις ανεμογεννήτριες, κύριε συνάδελφε. Για τους δρόμους που λείπουν και ότι δεν έχει αρκετές θέσεις κοντά σε δρόμους λέει ο μελισσοκόμος.

Αντίστοιχα είναι και όλα τα υπόλοιπα που είπατε. Διότι κάθε ανεμογεννήτρια ή κάθε ΑΠΕ, επειδή έχουμε ευρωπαϊκή νομοθεσία, συνοδεύεται από περιβαλλοντική μελέτη, που αυτά τα διάφορα που λέτε τα εξετάζει επιστημονικά, λογικά, έχει δικαίωμα να πάει κάποιος στα δικαστήρια και όλα γίνονται μέσα από μια αυστηρή διαδικασία. Μπορεί να υπάρχουν τοπικές αντιδράσεις; Μπορεί. Μπορεί κάπου για λόγους αισθητικούς ή για άλλους να μην πρέπει να εγκατασταθούν; Μπορεί, αλλά αυτή η συνολική αντιπάθεια, το συνολικό μίσος για τις ΑΠΕ είναι αυτοκτονικό μίσος. Είναι σαν να θέλετε η Ελλάδα να είναι μια εξαρτημένη χώρα, να είναι μια Ελλάδα η οποία δεν θα έχει δική της ενέργεια. Αυτό δεν είναι λύση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό. Το θέμα βέβαια της ανακύκλωσης είναι πολύ σημαντικό.

Θα συνεχίσουμε με την πρώτη με αριθμό 1337/30-8-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Άμεση ενεργοποίηση και συστράτευση των φορέων στη Θεσσαλία για να σταθεί όρθιος ο πρωτογενής τομέας απέναντι στην ανεξέλεγκτη εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)».

Έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, για δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από μία λέξη πιάνομαι, κύριε Υπουργέ, η «λύση». Η λύση νομίζω πρέπει να υπάρχει μέσω μιας ισορροπίας, αφ' ενός με την εγκατάσταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αφ' ετέρου όμως με την προστασία του πρωτογενούς τομέα. Πρέπει να αποφασίσετε -πήγατε προχθές στη Θεσσαλία- εάν τον κάμπο της Θεσσαλίας θέλετε να τον μετατρέψετε όλον σε μια εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ναι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά όχι εις βάρος της παραγωγικής γης.

Ειλικρινά, όχι μόνο εγώ, και άλλοι συνάδελφοί μου και από άλλα κόμματα έχουμε καταθέσει ερωτήσεις οι οποίες δεν απαντήθηκαν ποτέ. Μπορείτε να μας πείτε σήμερα πώς ελέγχεται η εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε γη υψηλής παραγωγικότητας; Σε αυτό μπορεί το Υπουργείο να απαντήσει;

Σας αναφέρω στην ερώτηση -σίγουρα θα ανατρέξατε στις Υπηρεσίες και θα ρωτήσατε αν ισχύει ή όχι- ότι έχουν αδειοδοτηθεί εταιρείες σε γη υψηλής παραγωγικότητας, εκεί που φυτρώνει το σιτάρι, το καλαμπόκι, εκεί που βόσκουν τα πρόβατα,

τριακόσιες τριάντα εννέα χιλιάδες στρέμματα γης. Και έχουμε και συνέχεια. Αυτό δεν θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί η παραγωγή γάλακτος, η παραγωγή σιταριού; Ειλικρινά, δεν θα έχει αυτό ως αποτέλεσμα; Όταν η Επαρχία Φαρσάλων, που είναι κάμπος, η μισή σχεδόν έχει ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν υπάρχει μια ζημιά στον πρωτογενή τομέα από τη μη παραγωγή αυτών των προϊόντων; Είναι που είναι αυξημένες οι εισαγωγές ειδικά των νωπών φρούτων και των λαχανικών. Θα συνεχίσουμε έτσι; Ποιο είναι το σχέδιό σας; Έχετε σχέδιο να προστατεύσετε τη γη υψηλής παραγωγικότητας, την παραγωγική γη, εκεί όπου καλλιεργούνται τα προϊόντα που τρώμε; Ή έχετε άλλον σκοπό;

Το γεγονός ότι δεν έχετε απαντήσει, όχι μόνο εσείς, και ο προηγούμενος Υπουργός, εάν έχει ξεπεραστεί αυτό το όριο το 1%, το 0,8%, σημαίνει δύο πράγματα: Ή το ξέρετε ή δεν το ξέρετε. Και το ένα όμως και το άλλο έχει το ίδιο αποτέλεσμα, κύριε Υπουργέ.

Γι' αυτό και αναφέρω ότι στη Θεσσαλία σήμερα, στη Σκοπιά Φαρσάλων εγκαθίσταται έργο στο οποίο βοσκάνε κάθε πρόβατα, στο οποίο υπάρχουν περιβόλια, δηλαδή παραγωγική γη. Στον Ελληνόπυργο, στην Καλαμπάκα το ίδιο. Στην Ποταμιά Αγιάς σε βοσκότοπο. Στην Καλλιθέα Ελασσόνας, στην Αετοράχη Ελασσόνας. Δεν πρέπει να μπει ένα όριο σε αυτή την ανεξέλεγκτη -επαναλαμβάνω- εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, διότι θα είναι εις βάρος του πρωτογενούς τομέα;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ, για τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εγώ θα ξεκινήσω με ένα νούμερο, το οποίο θα έπρεπε να το ξέρετε εφόσον είστε και από αγροτική περιοχή και εφόσον αφορά και τη δική σας περίοδο -κατά το ήμισυ- διακυβέρνησης. Το νούμερο είναι η γη που καλλιεργείτο στην Ελλάδα στις δύο απογραφές, στοιχεία για το 2009 και το 2020. Λοιπόν, είχαμε 34,8 εκατομμύρια στρέμματα το 2009, με βάση τη Στατιστική Υπηρεσία -το έβγαλα και στο κινητό μου πριν από λίγο- και πέσαμε το 2020 στα 28,1. Χάσαμε δηλαδή 6 εκατομμύρια στρέμματα περίπου καλλιεργήσιμης γης. Έπαψε να καλλιεργείται η γη. Η γη είναι εκεί, απλώς δεν καλλιεργείται. Έξι εκατομμύρια.

Ξέρετε πόσο κάνει ένα μεγαβάτ περίπου το στρέμμα; Ένα μεγαβάτ κάνει περίπου δέκα στρέμματα. Αυτήν τη στιγμή όλα όσα έχουν πάρει όρους σύνδεσης σε όλη την Ελλάδα, όλα παντού, είναι εκατόν είκοσι χιλιάδες στρέμματα. Στα επόμενα δέκα χρόνια, δεκαπέντε, ακόμη και με την πιο ακραία εκδοχή, δεν τα ξεπεράσουμε συνολικά σε φωτοβολταϊκά, σε κάθε είδους γη, τα τετρακόσιες χιλιάδες στρέμματα. Έξι εκατομμύρια στρέμματα έχουν εγκαταλειφθεί στην περίοδο αυτή ή κατά το ήμισυ της οποίας κυβερνούσατε. Έξι εκατομμύρια.

Συνεπώς υπάρχει πραγματική σύγκρουση; Το πρόβλημα της γεωργίας είναι έλλειψη καλλιεργήσιμης γης ή θέματα κόστους-ενέργειας για παράδειγμα; Εμείς φέραμε το «ΓΑΙΑ» αξιοποιώντας τα φωτοβολταϊκά και περάσαμε όλους τους αγρότες στα 9 σεντς. Και τώρα που υπάρχουν αυξημένες τιμές, όλοι οι αγρότες -γιατί τους περάσαμε με ειδική νομοθετική ρύθμιση- είναι στα 9 με 11 σεντς, ανάλογα με το αν έχουν χρέη ή όχι, και όλες οι αγροτικές συνδέσεις και όλοι οι ΤΟΕΠ χάρη στα φωτοβολταϊκά.

Νομίζετε ότι το πρόβλημα της γεωργίας είναι η έλλειψη γης; Το πρόβλημα της γεωργίας είναι η έλλειψη ανθρώπων και στοιχεία κόστους. Είναι τελείως διαφορετικό και το ξέρετε πολύ καλά, γιατί είστε από γεωργική περιοχή. Δεν είναι η γη που μας λείπει. Συνεπώς μπορούμε με λογική -και θα σας πω στη δευτερολογία πώς εξασφαλίζεται αυτή η λογική- να προωθήσουμε και τα δύο πράγματα χωρίς ιδιαίτερο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Εκπλήσσομαι πραγματικά.

Κατ' αρχάς, είπατε 2009-2020. Ο νόμος για το 1%, κύριε Υπουργέ, που επιτρέψατε την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε παραγωγική γη, πότε ψηφίστηκε; Ψηφίστηκε το 2020; Από το 2020 και μετά πόσα στρέμματα καλλιεργήσιμης γης παραγωγικής εγκαταλείφθηκαν, διότι εγκαταστάθηκαν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Πόσα στρέμματα, κύριε Υπουργέ;

Λέτε ότι το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη καλλιεργήσιμης γης; Σοβαρά το λέτε; Να σας πω ένα παράδειγμα. Είστε ιδιοκτήτης...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): ...(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, αφήστε τον να ολοκληρώσει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ακούστε, ακούστε.

Είστε κτηνοτρόφος, κύριε Υπουργέ, και βοσκάτε κάπου, σε ένα βοσκότοπο. Και έρχομαι εγώ και εκεί που βοσκάτε τα πρόβατά σας, βάζω ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτό δεν είναι πρόβλημα; Πού θα βοσκήσουν τα πρόβατα, στη θάλασσα; Δεν είναι πρόβλημα;

Αναφέρετε το κόστος παραγωγής. Το ξέρουμε ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Αλλά σήμερα έχουν ανέβει τόσο πολύ οι τιμές της αγροτικής γης λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού των αγροτών που θέλουν να αγοράσουν χωράφια με τις εταιρείες.

Και για να μην παρεξηγούμαι, κύριε Υπουργέ, είμαστε υπέρ της σωστής εγκατάστασης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όχι εις βάρος του πρωτογενούς τομέα. Σήμερα εσείς ως Υπουργός Περιβάλλοντος μπορείτε να διαβεβαιώσετε τον ελληνικό λαό ότι δεν έχει ξεπεραστεί το 1% ΑΠΕ σε γη υψηλής παραγωγικότητας; Μπορείτε; Πείτε ευθέως: «Κύριε Κόκκαλη, λέτε ψέματα στην ερώτησή σας. Δεν είναι τριακόσιες τριάντα εννέα χιλιάδες τα στρέμματα παραγωγικής γης».

Γιατί δεν το λέτε; Γιατί μπορείτε να μπείτε στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και να δείτε με τα γεωχωρικά δεδομένα, κύριε Υπουργέ, γιατί ψάχνατε όλον αυτόν τον καιρό και ρωτούσατε σε Υπηρεσίες πού βρήκα εγώ αυτό το νούμερο. Μπορείτε να πείτε εάν έχουν αδειοδοτηθεί σε τριακόσιες τριάντα εννιά χιλιάδες στρέμματα γης; Μήπως τα τριακόσιες τριάντα εννιά χιλιάδες στρέμματα είναι βουνά; Είναι στα Άγραφα; Είναι στο Πήλιο; Μπορεί να είναι σε πέντε χιλιάδες, σε επτά χιλιάδες, σε δέκα χιλιάδες, σε είκοσι χιλιάδες. Όλα και τα τριακόσιες τριάντα εννιά χιλιάδες είναι χαμηλής παραγωγικότητας, είναι σε κορφοβούνια δηλαδή;

Ειλικρινά, προφανώς, ξεδιπλώνετε την πολιτική σας, ότι δεν σας ενδιαφέρει η αγροτική γη, η προστασία της γης υψηλής παραγωγικότητας. Γι' αυτό και σήμερα, που μιλάμε, δεν μπορείτε να ενημερώσετε τον ελληνικό λαό σε πόση έκταση γης υψηλής παραγωγικότητας έχουν εγκατασταθεί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Γι' αυτό, ακριβώς, απλά ερωτήματα αναζητούν απλές απαντήσεις, κύριε Υπουργέ. Μπορείτε να το πείτε ότι «εμείς ως Κυβέρνηση την προστατεύουμε τη γη υψηλής παραγωγικότητας», στη Θεσσαλία ξεπέρασε το όριο ή δεν το ξεπέρασε; Μπορείτε να το πείτε; Περιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε συνάδελφε, κατ' αρχάς μου κάνει εντύπωση, σας έδωσα τους αριθμούς για το πραγματικό πρόβλημα και προφανώς επειδή δεν βολεύουν οι αριθμοί, η τεράστια εγκατάλειψη που έχει υπάρξει, τους αγνοήσατε. Το αφήνω αυτό γιατί απάντησα επί της ουσίας.

Τώρα πάμε στο δεύτερο. Τα νούμερα που χρησιμοποιείτε είναι από τις άδειες παραγωγής, δεν έχουν καμμία σχέση με την αγροτική γη και τα νούμερα αυτά είναι επί της ουσίας τελείως εξωπραγματικά. Κάποιος πηγαίνει και κάνει μία αίτηση στη ΡΑΕ και λέει «εγώ θα ήθελα» -για να μάθετε τη διαδικασία- «να κάνω ένα φωτοβολταϊκό. Μάλιστα. Έχω τις τυπικές προϋποθέσεις από τη ΡΑΕ; Τις έχω. Παίρνω, λοιπόν, μία άδεια. Μπορώ να κάνω το φωτοβολταϊκό; Δεν μπορώ, διότι πρέπει να ακολουθήσω τις άλλες διαδικασίες αδειοδότησης».

Οι άλλες διαδικασίες αδειοδότησης καθιστούν τα νούμερα που λέτε παντελώς εξωπραγματικά. Ξέρετε σε πόσα GW ισοδυναμούν αυτά τα στρέμματα τα οποία λέτε; Είναι όσα έχουμε σε όλη την Ελλάδα, όσα θα αποκτήσουμε, εφόσον δώσουμε σε όλα όρους σύνδεσης που μπορούμε, που έχουμε δώσει και άλλες δύο φορές τόσα σε όλη την Ελλάδα. Είναι εξωπραγματικά τα

νούμερα, δεν πρόκειται κανένας να πάρει ηλεκτρικό χώρο γι' αυτά τα νούμερα. Όλοι που έρχονται από τη Θεσσαλία δεν μου λένε για τη γη υψηλής παραγωγικότητας που καλύπτεται από το «08», που σημαίνει ότι σε όλη τη Θεσσαλία μπορούμε να έχουμε φωτοβολταϊκά μέχρι 1 MW, γιατί αυτά πάνε στη γη υψηλής παραγωγικότητας, είναι τα μικρά που πηγαίνουν, που κυρίως τα έχουν και ενεργειακές κοινότητες ή μεμονωμένοι αγρότες. Είναι δυόμισι χιλιάδες στρέμματα αυτό που μπορείς να βάλεις με τέτοια και ζητούν ηλεκτρικό χώρο. Οι ΤΟΕΒ ζητούν ηλεκτρικό χώρο, οι μεμονωμένοι αγρότες ζητούν ηλεκτρικό χώρο, αυτοί ζητούν ηλεκτρικό χώρο και επειδή δεν τους δίνουμε ηλεκτρικό χώρο, διαμαρτύρονται.

Και εσείς έρχεστε και θεωρείτε ότι το πρόβλημα είναι ότι καλύπτεται όλη η Ελλάδα από φωτοβολταϊκά, όταν σας απέδειξα - αλλά δεν θέλετε να ακούσετε, οπότε άμα δε θέλει κάποιος να ακούσει, τζάμπα μιλάμε, μιλούμε, όμως και στην κοινή γνώμη- ότι υπάρχει τεράστια εγκατάλειψη αγροτικής γης. Τεράστια εγκατάλειψη αγροτικής γης! Δεν είναι μόνο από το 2009, εγώ θα σας πω -γιατί θέλω να είμαι έντιμος προς το Σώμα- ότι από το 1980 υπάρχει εγκατάλειψη αγροτικής γης, πολύ παραπάνω από τα έξι εκατομμύρια στρέμματα. Αυτή η εγκατάλειψη της αγροτικής γης λέει ένα πολύ απλό πράγμα, ότι είναι άλλο το πρόβλημα που έχουμε να λύσουμε.

Και το πρόβλημα-να σας πω κάτι;- στον ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι δεν καταλαβαίνετε τι πρόβλημα έχουμε να λύσουμε. Και όταν δεν καταλαβαίνεις ποιο είναι το πρόβλημα, δεν έχεις και τη λύση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων. Μετά από ολιγόλεπτη διακοπή θα προχωρήσουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη "για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο", που κυρώθηκε με τον ν.2540/1997».

Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία και εισάγεται προς συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή μπορούν να λάβουν τον λόγο όσοι έχουν αντίρρηση επί της κυρώσεως της συμφωνίας για πέντε λεπτά και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν, για πέντε λεπτά και με την προϋπόθεση ότι δεν θα μιλήσει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής τους Ομάδας. Η ψηφοφορία θα γίνει μετά το τέλος της συζήτησης.

Το Σώμα συμφωνεί;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Το Σώμα συμφώνησε.

Με τη συμφωνία του Σώματος θα μιλήσουν όλοι οι εισηγητές και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι αντίστροφα. Θα ξεκινήσουμε από τον κ. Καζαμία, γιατί λείπει ο προηγούμενος συνάδελφος.

Ορίστε, κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε μπροστά μας την κύρωση του πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Ευρώπη που σκοπός της είναι να εκτιμά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε διασυνοριακό πλαίσιο.

Η σύμβαση αυτή έρχεται με τεράστια καθυστέρηση. Πρόκειται στην πραγματικότητα για πρωτόκολλο μιας υπαρκτής σύμβασης, το οποίο άνοιξε πριν από είκοσι ένα χρόνια και σήμερα φτάνει στην ελληνική Βουλή. Η Πλεύση Ελευθερίας θεωρεί ότι αυτό αποτελεί μια χτυπητή αντίφαση με τα πραγματικά προβλήματα του περιβάλλοντος που αντιμετωπίζει η χώρα αυτή τη στιγμή. Έχουμε ένα οξύμωρο εδώ, διότι συζητάμε σήμερα στη Βουλή, στην Ολομέλεια ζητήματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος με αφορμή μια συμφωνία του ΟΗΕ που έχει καθυστερήσει είκοσι ένα χρόνια και αφ' ετέρου έχουμε καυτά προβλήματα, τα οποία απασχολούν τους πολίτες και τα οποία απασχόλησαν τη χώρα όλο το καλοκαίρι.

Θέλω να τονίσω εδώ ότι έχει γίνει πρόταση εκ μέρους της Πλεύσης Ελευθερίας να υποστηριχθεί το αίτημα του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ κ. Ανδρουλάκη να γίνει συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως στην Ολομέλεια της Βουλής για τις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν την Αττική τον περασμένο μήνα, τον Αύγουστο. Επίσης, έχουμε μια τεράστια περιβαλλοντική καταστροφή στον Παγασητικό, η οποία έχει απασχολήσει για αρκετές μέρες τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία. Μιλούν για μια άνευ προηγουμένου κατάσταση με διακόσιους εβδομήντα τόνους νεκρών ψαριών στον Παγασητικό, για μια κατάσταση στην οποία αναζητούνται -λένε τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία- ευθύνες, αλλά και εξήγηση των λόγων για τους οποίους έχει γίνει αυτή η τεράστια καταστροφή στον Παγασητικό. Βεβαίως γνωρίζουμε ότι αυτή είναι απόρροια των φυσικών καταστροφών και της αδυναμίας, βεβαίως, της Κυβέρνησης να είναι προετοιμασμένη πέρσι το καλοκαίρι να αντιμετωπίσει τις φυσικές καταστροφές που υπέστη η Θεσσαλία. Έχουμε επίσης και ζήτημα με την αποζημίωση των πληγέντων, το οποίο συνεχίζει έναν χρόνο μετά να απασχολεί τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση, ενώ θα έπρεπε αυτό να έχει λυθεί και συζητάμε εδώ μια σύμβαση, ένα πρωτόκολλο μιας σύμβασης του ΟΗΕ που έχει καθυστερήσει δύο δεκαετίες.

Υπάρχει μια κραυγαλέα αναντιστοιχία και θεωρούμε ότι αυτή είναι ενδεικτική του τρόπου με τον οποίον η Κυβέρνηση και η Πλειοψηφία δεν θέλει να συζητούνται τα πραγματικά προβλήματα του περιβάλλοντος στη Βουλή, αλλά θέλει να έχει μια προσχηματική και επιφανειακή προσέγγιση στα ζητήματα αυτά, ούτως ώστε να φαίνεται στα χαρτιά, «για τα μάτια» ότι κάνει κάτι.

Έρχομαι τώρα στην ίδια αυτή τη σύμβαση, η οποία -όπως είπα- αποτελεί πρωτόκολλο μιας παλιότερης σύμβασης που υπεγράφη στο Έσποο της Φινλανδίας το 1991. Βασικός σκοπός της είναι όταν γίνονται μεγάλα έργα ή υπάρχουν προγράμματα αναπτυξιακά σε ένα μεγάλο φάσμα τομέων, από τη γεωργία, τον τουρισμό, την ενέργεια, την αλιεία κ.λπ., αυτά τα σχέδια, προτού υλοποιηθούν σε μια χώρα, να κοινοποιούνται στην Οικονομική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Ευρώπη, ούτως ώστε να λαμβάνουν γνώση και να συμμετέχουν σε μια διαδικασία διαπραγμάτευσης και άλλα κράτη, τα οποία ενδεχομένως να επηρεαστούν από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα έχουν αυτά τα έργα. Αυτό το πρωτόκολλο έρχεται για να επεκτείνει -αν θέλετε- και να επιβεβαιώσει πράγματα τα οποία αποφασίστηκαν το 1997 στο Έσποο.

Η κριτική που ασκούμε δεν είναι τόσο στο πρωτόκολλο όσο στο γεγονός ότι αυτό δεν υλοποιείται σωστά όχι μόνο από την παρούσα Κυβέρνηση, αλλά και από τις προηγούμενες κυβερνήσεις και εστιάζουμε εμείς σε δύο κρίσιμα σημεία. Το πρώτο είναι ότι σύμφωνα με το πρωτόκολλο, θα πρέπει κάθε κράτος-μέλος της Οικονομικής Επιτροπής του ΟΗΕ για την Ευρώπη να παρουσιάζει σχέδια τα οποία κάνουν περιβαλλοντική αποτίμηση των μεγάλων έργων και να τα υποβάλει στην Επιτροπή του ΟΗΕ. Αυτά υπάρχουν από τη σύμβαση του '91, η οποία κυρώθηκε με νόμο το 97 στην ελληνική Βουλή και ισχύει από τότε.

Και ρωτήσαμε στη διάρκεια των συζητήσεων στην επιτροπή τι σχέδια έχει υποβάλει αυτή η Κυβέρνηση και οι προηγούμενες από το 1997 στο πλαίσιο αυτής της Σύμβασης του Έσποο και τι αποτελέσματα είχαν αυτά μέχρι τώρα.

Επίσης, ρωτούμε τι σχέδια έχει λάβει από άλλες χώρες και τι έχει κάνει γι' αυτά. Φοβόμαστε ότι η αιτιολογική έκθεση δεν λέει απολύτως τίποτα για τέτοια σχέδια. Αυτό πιστοποιεί το γεγονός ότι πρόκειται για μια σύμβαση στα χαρτιά.

Ρωτήσαμε και την κυρία Υφυπουργό στη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή να μας πει ποια ήταν τα σχέδια και δεν απάντησε καθόλου. Και ξαναρωτώ τώρα τον κύριο Υπουργό, που είναι εδώ: Τι σχέδια έχει εκπονήσει η Ελλάδα με βάση τη σύμβαση του 1997 για την περιβαλλοντική αποτίμηση μεγάλων έργων.

Δεύτερη κριτική που έχουμε να κάνουμε είναι ότι η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που συνοδεύει αυτό το πρωτόκολλο, δεν προβλέπει κανένα έξοδο, ούτως ώστε να πραγματοποιείται αυτό που το πρωτόκολλο το ίδιο ζητά, δηλαδή να λαμβάνονται κανονιστικά και άλλα κατάλληλα μέτρα. Ποιες επιτροπές θα φτιάξουν αυτές τις εκθέσεις; Δεν θα στοιχίσουν τίποτα;

Το μόνο κόστος που προβλέπει η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους είναι 3 χιλιάδες ευρώ. Θα εφαρμόσετε αυτό το πρωτόκολλο με 3 χιλιάδες ευρώ, κύριε Υπουργέ; Είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Αυτό δείχνει -και το βλέπουν όλοι οι πολίτες- ότι το κάνετε για τα μάτια του κόσμου, ότι δεν είστε σοβαροί. Αυτά τα πρωτόκολλα και γενικά όλο το ζήτημα της περιβαλλοντικής προστασίας δεν κρίνεται στα χαρτιά, κρίνεται στην εφαρμογή.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, κλείνω λέγοντας ότι η Πλεύση Ελευθερίας είναι πάντοτε με το περιβάλλον, είναι πάντοτε με τα οικοσυστήματα και είναι πάντοτε με τα κινήματα που ενδιαφέρονται για την προστασία του περιβάλλοντος. Είμαστε κατά της προσχηματικής πράσινης ανάπτυξης και κατά του τρόπου με τον οποίο η Κυβέρνηση προσεγγίζει και τις διεθνείς συμβάσεις για το περιβάλλον, αλλά και το νομοθετικό πλαίσιο που ήδη έχουμε στη χώρα μας και το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο για το περιβάλλον, τα οποία δυστυχώς δεν εφαρμόζονται, ενώ θα πρέπει να εφαρμόζονται πολύ πιο αυστηρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον εισηγητή της Πλεύσης Ελευθερίας, τον κ. Καζαμία.

Τον λόγο έχει η εισηγήτρια της Νέας Αριστεράς, η κ. Θεοπίστη Πέρκα, για πέντε λεπτά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα κρατάμε σωστά τη σειρά; Είμαστε έκτοι. Θα έπρεπε να είναι: Σπαρτιάτες, Πλεύση Ελευθερίας, Ελληνική Λύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Θα έπρεπε μόνο να είναι εδώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Μάλιστα.

Έχω λίγο χρόνο. Είχα πάρα πολλά να πω. Θα εκμεταλλευτώ και την παρουσία του κυρίου Υπουργού.

Ξεκινώ λέγοντας ότι η κυρία Υφυπουργός προχθές στην επιτροπή μάς είπε ότι περίμενε το κλίμα να είναι πιο συναινετικό και πιο παραγωγικό. Μάλιστα. Συμφωνούμε και εμείς.

Για να γίνει, όμως, αυτό, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να νομοθετείτε με αυτό τον τρόπο, θα πρέπει να γίνεται παραγωγική και συναινετική κουβέντα στις επιτροπές. Θα πρέπει να ακούτε την Αντιπολίτευση, η οποία σύσσωμη σε όλα τα νομοσχέδια τα περιβαλλοντικά είναι απέναντί σας, απέναντι σε αυτό που κάνετε. Και όχι μόνο η Αντιπολίτευση στη Βουλή, αλλά και η κοινωνία των πολιτών και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις είναι αντίθετες. Θυμόμαστε όλοι τον ν.4685 που χαρακτηρίστηκε και περιβαλλοντοκτόνος. Εσείς όμως συνεχίζετε αυτή την πολιτική.

Αναφερθήκαμε, με αφορμή βεβαίως το νομοσχέδιο, σε ένα σωρό ζητήματα περιβαλλοντικά τα οποία τα έχετε χειριστεί με τον χειρότερο δυνατό τρόπο. Αναφέρθηκαν και οι συνάδελφοί μου, αναφέρομαι και εγώ στην περίπτωση της Θεσσαλίας, όπου έχουμε μια ολική, οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική καταστροφή και η Κυβέρνηση αδράνησε απολύτως. Ανέθεσε για άλλη μια φορά σε μια ιδιωτική επιχείρηση Ολλανδών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στις αποικίες της Ολλανδίας κυρίως στο εμπόριο ζάχαρης, δεν έχουν κάνει καμμία επιστημονική τεκμηρίωση, που απαιτείται περισσότερο από ποτέ σε περιόδους κλιματικής κρίσης και βεβαίως έχουν κατηγορηθεί επανειλημμένως για εκτοπισμούς τοπικών πληθυσμών στις αποικίες, ρατσιστικές και φυλετικές διακρίσεις, ρύπανση του πόσιμου νερού από τη βιομηχανία της και διάφορα άλλα, που τα είχαμε καταθέσει όταν υπήρχε το σχετικό νομοσχέδιο. Και βεβαίως δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το ότι αγνοήθηκε πλήρως το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το οποίο έχει κάνει εξαιρετική δουλειά, έχει γνώση των θεμάτων και βλέπουμε ότι ακόμα και σήμερα δεν έχει συμβεί απολύτως τίποτα. Τα νεκρά ψάρια στον Παγασητικό είναι χαρακτηριστικό.

Οφείλω όμως μια απάντηση στην κ. Σδούκου και για πάρα πολλά θέματα. Μας είπε -μας κούνησε και το δάχτυλο- ότι οι ΑΠΕ είναι ο πυλώνας του ενεργειακού μας συστήματος. Να της επισημάνω όμως ότι αντίστοιχα μεγάλος πυλώνας του ενεργειακού συστήματος είναι και το ορυκτό φυσικό αέριο και μάλιστα στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που έχετε καταθέσει σε δημόσια διαβούλευση το φυσικό αέριο διατηρεί πολύ μεγάλο ποσοστό στο μείγμα. Στο τέλος της ημέρας επομένως οποιοδήποτε οικονομικό όφελος θα μπορούσε να προκύψει για τους καταναλωτές από τη συμμετοχή των ΑΠΕ έχει εξανεμιστεί.

Και βεβαίως το μεγάλο πρόβλημα για το οποίο κανείς σας δεν λέει κουβέντα είναι τι γίνεται με την αποθήκευση, πώς αντιμετωπίζετε την απόκριση ζήτησης και τις διασυνδέσεις που δεν υπάρχουν, όλα αυτά δηλαδή που θα μπορούσαν να ξεμπλοκάρουν το σύστημα. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι ο κορεσμός της ζήτησης και το φαινόμενο του χάσματος μεταξύ της μέγιστης και της ελάχιστης ημερήσιας τιμής ενέργειας.

Αυτά είναι τεχνικά ζητήματα, αλλά είναι και βαθιά πολιτικά, γιατί εδώ φαίνεται και η προτεραιότητα της Κυβέρνησης, που δεν είναι όλα τα παραπάνω, όπως θα ήταν η ενίσχυση της αυτοπαραγωγής, οι ενεργειακές κοινότητες, αλλά η δημιουργία μιας τεράστιας «φούσκας», τα έργα ΑΠΕ, όπως έγινε με τον ν.4685.

Και μια παρένθεση. Μας είπε η κ. Σδούκου, ότι έχουμε χίλιες τετρακόσιες ενεργειακές κοινότητες. Μα ο νόμος για τις ενεργειακές κοινότητες έγινε το 2018. Το 2019 δεν θα μπορούσε να είναι παραπάνω από τριακόσιες. Το θέμα είναι όμως ότι μπλοκάρονται οι ενεργειακές κοινότητες. Σε κάθε νομοσχέδιο τίθενται εμπόδια.

Ξέρετε, προέρχομαι από την δυτική Μακεδονία, είμαι Βουλευτής Φλώρινας. Οργανώνονται οι τοπικές κοινωνίες, παρ' όλο που η Κυβέρνηση δεν το ενθαρρύνει. Κάνουν ενεργειακές κοινότητες οι δήμοι, οι κοινότητες, κάποιες κοινωφελείς κ.λπ.. Πάνε, λοιπόν, οι άνθρωποι να συνδεθούν και δεν υπάρχει ηλεκτρικός χώρος. Γιατί; Διότι είχε φροντίσει ο προκάτοχός σας, ο κ. Σκρέκας, με μία υπουργική απόφαση στις 12 Αυγούστου του 2022, να μοιράσει τον ηλεκτρικό χώρο όπου ήθελε και όπως ήθελε σε κάποιους επενδυτές. Και αυτό συνεχίζεται.

Να πω και κάτι άλλο. Αναφέρθηκε το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ». Δεν είναι ενεργειακή κοινότητα. Δεν έχει καμμία σχέση. Διαστρεβλώνετε το πνεύμα των ενεργειακών κοινοτήτων.

Τι γίνεται εκεί, λοιπόν; Πάει στους δήμους και λέει «θα έχετε φθηνό ρεύμα, αλλά θα παίρνετε από αυτούς τους επενδυτές που παράγουν». Αυτό έγινε με το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ». Ο κ. Σκρέκας είχε πει 100 εκατομμύρια για τις ενεργειακές κοινότητες. Τίποτα. «Φούσκα» στα έργα ΑΠΕ.

Αναπτύσσονται παντού κινήματα, σε όλη τη χώρα, γιατί ακριβώς έχετε την κοινωνία απέξω και πράσινη μετάβαση δίκαιη και δημοκρατική -και «σκέτη», θα έλεγα εγώ- δεν μπορεί να γίνει με την κοινωνία απ' έξω. Δεν μπορεί να μπαίνουν οι ΑΠΕ παντού και να έρθει εκ των υστέρων οποιοδήποτε ειδικό χωροταξικό να νομιμοποιήσει αυτές τις επιλογές. Αυτό γίνεται. Τοποθετούνται και μετά θα γίνει το χωροταξικό. Μπάχαλο στην αγορά, χωρίς κανόνες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Σκυλακάκη, δεν έχω πολύ χρόνο. Τι θα γίνει με τα παιχνίδια αισχροκέρδειας με τις τιμές ενέργειας; Σας έφταιγε η Ρωσία, τώρα σας φταίει η Ουκρανία, πάντα θα υπάρχει ένας εξωτερικός κίνδυνος. Σήμερα είναι στα 942 ευρώ η μεγαβατώρα. Σπάμε το χθεσινό ρεκόρ των 911 ευρώ και σκαρφαλώνουν οι τιμές χωρίς κανείς να παρεμβαίνει. Η «ΕΒΙΚΕΝ», οι εκπρόσωποι της βιομηχανίας έχουν πάει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και στην Ευρώπη και καταγγέλλουν καρτέλ. Έχει σκοπό αυτή η Κυβέρνηση να τα βάλει ποτέ με αυτά τα συμφέροντα; Σε λίγες μέρες εισέπραξαν δισεκατομμύρια και χρυσώσατε το χάπι την προηγούμενη φορά με τα 10 ευρώ ανά μεγαβατώρα, κάτι πενιχρές επιδοτήσεις. Δεν γίνεται έτσι όμως.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πω και δυο λόγια για το νομοσχέδιο.

Το 2024 έρχεται ξαφνικά ένα πρωτόκολλο που έχει υπογραφεί το 2003. Αφού αποφασίσατε να ανοίξετε τις μουχλιασμένες ντουλάπες και να βγάζετε ξεχασμένες διεθνείς συμβάσεις από μέσα να τις κυρώνουμε, γιατί δεν φέρνετε το Πρωτόκολλο της Βαρκελώνης που αφορά στην ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης, σε μια χώρα με τόση μεγάλη ακτογραμμή; Θέλω να δεσμευτείτε ότι κάποια στιγμή θα το φέρετε. Αυτό είναι από το 2001 σε μια ντουλάπα ξεχασμένο.

Και βεβαίως θα ήθελα να μας απαντήσετε κάποια ερωτήματα τα οποία δεν απαντήθηκαν. Θα ήθελα να ξέρω τι θέλετε να προλάβετε με αυτό το νομοσχέδιο. Επίσης, κατέθεσα μια αμφιβολία -δεν πήρα απάντηση- για το άρθρο 4 που αναφέρεται σε έργα και εξαιρέσεις, εάν αυτό αφορά σε εξορύξεις ή άλλου τέτοιου είδους διασυνοριακά έργα. Είναι καθαρές οι ερωτήσεις μου.

Και σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή κάθε νομοθεσίας έχει το ενδιαφέρον, διότι, όπως ξέρουμε, στη χώρα μας οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι μελέτες στρατηγικών επιπτώσεων είναι πολύ κακής ποιότητας, δεν έχουν επιστημονικά κριτήρια, δεν λαμβάνουν υπ' όψιν ακριβώς τις επιπτώσεις που θα έχουν στο περιβάλλον και δεν υπάρχουν και εργαλεία αντίστοιχα. Θεωρούμε ότι αυτό είναι μια πολιτική επιλογή για τις κυβερνήσεις διαχρονικά θα έλεγα, αλλά σήμερα είναι πολύ έντονο ώστε να μπορεί να κάνει κάθε επενδυτής όπου θέλει ό,τι θέλει και όπως το θέλει.

Αναφέρθηκα βέβαια στο πολύ καλό παράδειγμα διασυνοριακής συνεργασίας που αφορά τις Πρέσπες με τον τίτλο «Τρία κράτη, δύο λίμνες, ένα μέλλον». Πρόκειται για τη διεθνή συμφωνία μεταξύ Ελλάδας, Αλβανίας και Βόρειας Μακεδονίας. Είναι η πρώτη διασυνοριακή προστατευόμενη περιοχή στα Βαλκάνια.

Η χώρα μας από το 2010 άργησε επτά χρόνια να την προχωρήσει γιατί δεν ήταν έτοιμη, ήταν η μόνη χώρα που δεν είχε προετοιμαστεί. Το 2017 βεβαίως προχώρησε και μπορούμε να πούμε

ότι είναι η πρώτη φορά που προχώρησε η χώρα σε μια πολιτική επίσημη χωροθέτηση, δηλαδή ένα σύστημα μόνιμης συνεργασίας σε μια συνοριακή περιοχή που προστατεύεται για τη μοναδική βιοποικιλότητά της.

Αναρωτιόμαστε πραγματικά αν αυτό θα μπορέσει ποτέ να επιτευχθεί ξανά, γιατί δεν έχουμε τέτοια δείγματα από την Κυβέρνησή σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Πέρκα.

Τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Βρεττός, ειδικός αγορητής της Νίκης για πέντε λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη». Είναι άλλη μια κύρωση ενός πρωτοκόλλου που μόνο μνημονιακή ευχητήρια δήλωση θυμίζει, χωρίς να είναι ορισμένη, χωρίς να έχει συγκεκριμένους κανόνες και χωρίς να συνδράμει το εθνικό νομοθετικό έργο σε κάποιο επίπεδο, σε κάποιο βαθμό.

Δηλαδή είναι ένα νομοσχέδιο για την προστασία του περιβάλλοντος; Όχι. Γιατί; Γιατί ήδη δεν υπάρχει κανένα έργο από αυτά που περιγράφονται μέσα εδώ που να μην υποχρεούται προηγουμένως ο μελετητής ή οποιοσδήποτε άλλος έχει αναλάβει την εκπόνηση του οποιουδήποτε έργου να έχει προηγηθεί μια μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Και πώς, εφόσον για όλα αυτά τα έργα έχουμε μελέτες καθ' όλα τυπικά άρτιες και τεκμηριωμένες, αυτήν τη στιγμή στην πατρίδα μας το περιβάλλον να είναι αυτό που έχει πληγεί όσο τίποτε άλλο;

Είπε κάποτε ο Πρωθυπουργός ότι δεν έχει λεφτόδεντρο. Τώρα πραγματικά είναι περήφανος που δεν έχουμε κανένα δέντρο; Είστε υπερήφανοι που μετά την εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπου καίγονται δέντρα φυτεύονται ανεμογεννήτριες; Και αυτό τι έχει να κάνει; Σε μια καθαρή πράσινη ενέργεια; Δείξτε το ότι είναι καθαρή και πράσινη ενέργεια. Ήδη αρχίζουν οι πρώτες ανεμογεννήτριες να μαραζώνουν εγκαταλειμμένες γιατί δεν λειτουργούν, οι πρώτες ξεπερνούν τη δεκαπενταετία, ήταν οι αρχικές, είναι προβληματικές στην απόδοση, έχουν υλικά, δεν έχουν αντικατασταθεί.

Άρα, επενδύετε και βάζετε τη χώρα σε μια περιπέτεια –όχι τη χώρα, τους πολίτες αυτής της χώρας- αλλά προφανώς εσάς αυτοί οι πολίτες δεν σας ενδιαφέρουν καθόλου. Γιατί ούτε πράσινο έχουν, εκτός αν είναι πράσινο το ρεύμα ούτε φθηνό είναι, εκτός αν εσείς πιστεύετε ότι τους παρέχετε φθηνό ρεύμα.

Επομένως, σε όλη αυτή τη διαδικασία που απορείτε και έχετε επιλέξει εσείς να επενδύσετε σε αυτή την πράσινη ανάπτυξη, και ανορθόδοξα την έχετε κάνει, αφού τώρα φτάνετε κάποιες στιγμές να λέτε ότι τελικά εμείς πρέπει να κάνουμε την Ελλάδα την μπαταρία της Ευρώπης. Άρα, γιατί δώσατε πρώτα τις αδειοδοτήσεις με εντατικό τρόπο, αναπτύχθηκαν αιολικά πάρκα, εφόσον προηγούμενα, όταν επρόκειτο να αναπτυχθούν εντός δασών, είχαν πάρει τις άδειες για την εγκατάστασή τους, μετά, τελείως στατιστικά τεκμηριωμένο, 100% αποδεδειγμένο, όταν παίρνουν άδειες για τοποθέτηση ανεμογεννητριών εντός των δασών, με έναν τρόπο απίθανα ανεξήγητο, αλλά σταθερά καταγεγραμμένο καίγονται τα δάση; Και αφού καίγονται τα δάση, αρχίζει η ανάπτυξη. Και αφού αρχίζει η ανάπτυξη και δουλεύουν όποτε δουλεύουν οι ανεμογεννήτριες, γιατί οι ανεμογεννήτριες και αυτές δουλεύουν όπου έχει αέρα, τι να το κάνουμε αυτό το ρεύμα που παράγεται, γιατί δεν το χρειαζόμαστε, δεν μπορούμε να το αποθηκεύσουμε; Άρα, ερχόμαστε εκ των υστέρων να κάνουμε την πατρίδα μας μια μπαταρία.

Το τρομακτικό από όλα αυτά είναι ότι πρόσφατα σε ομιλία του ο Πρωθυπουργός ανέφερε ότι αυτές οι ανεμογεννήτριες που έχουμε τοποθετήσει είναι μόνο το ένα τρίτο του στόχου που έχουμε να επιτύχουμε για να παραχθούν αυτές, σύμφωνα με το σχέδιο που έχετε καταθέσει εσείς, η παραγωγή ενέργειας, οι μεγαβατώρες, έτσι ώστε να έχουμε αυτό το ρεύμα που θέλουμε από την πράσινη ανάπτυξη.

Κύριε Υπουργέ, θα μπορούσα να δεχτώ ότι κάποια στιγμή εσείς, οι προηγούμενοι από εσάς -έτσι και αλλιώς η θέση είναι εναλλασσόμενη- είχαν μια καλή διάθεση να αναπτύξουν την πράσινη ενέργεια. Είναι μια πράσινη ενέργεια που είναι σε βάρος του περιβάλλοντος γιατί καίγονται τα δάση μας. Είναι μια ενέργεια που είναι πανάκριβη και αυτό δεν μπορείτε να το αποτρέψετε. Και για το μόνο που θα μπορούσατε ίσως εσείς να απολογηθείτε ή μάλλον τουλάχιστον να λογοδοτήσετε είναι ότι σύμφωνα με την έρευνα της στατιστικής υπηρεσίας, η χώρα μας παρουσιάζεται ουραγός στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επομένως, αν εσείς θέλετε να πιστεύετε ότι με την πολιτική σας που πλέον και δημοσκοπικά έχει καταβαραθρωθεί, γιατί κάποτε μας κουνάγατε τις δημοσκοπήσεις, τώρα θα θέλαμε να δούμε αν έχετε σαν Κυβέρνηση τη νομιμοποίηση για να εξακολουθείτε να καταστρέφετε με αυτό τον τρόπο τη χώρα, αλλά κυρίως τους Έλληνες πολίτες.

Εύχομαι στους Έλληνες πολίτες κάποια στιγμή, αντί να κάθονται και να αποδέχονται ιδρυματοποιημένοι, όπως τους καταντήσατε, αυτές τις πολιτικές του καλαθιού, να αποφασίσουν κάποια στιγμή να σας πουν «Ως εδώ και μη παρέκει», να σας στείλουν όχι να ξεκουραστείτε, αλλά να σας στείλουν να απαλλάξετε με την παρουσία σας, γιατί κάνει πολύ κακό στον Έλληνα πολίτη, κάνει πολύ κακό στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, κάνει πολύ κακό στην οικονομία, κάνει πολύ κακό η Κυβέρνησή σας στους Έλληνες πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Βρεττό, τον ειδικό αγορητή της Νίκης.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας, ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, για πέντε λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε είναι οξύμωρο να μιλάμε για το περιβάλλον σε μια κύρωση διαδικαστικού χαρακτήρα, όπως είναι τα άρθρα 9, 10, 11 και 12, όταν τούτη την ώρα, όπως αντιλαμβάνεστε, τα προβλήματα είναι συσσωρευμένα, δεν υπάρχει μια στρατηγική για το περιβάλλον και η χώρα πραγματικά φλέγεται.

Σήμερα έρχεται σε μια εποχή αυτή η κύρωση με βάση μια συνθήκη, η οποία από το 1997 θα λέγαμε δεν εφαρμόζεται φυσικά από όλα τα κράτη. Και απτό παράδειγμα της Φινλανδικής Συνθήκης Έσποο που μιλάει για μια διασυνοριακή συνεργασία που σήμερα κυρώνουμε, η πρώτη χώρα που την παραβιάζει είναι η Τουρκία. Είναι η Τουρκία με τον πυρηνικό αντιδραστήρα που κατασκευάζει στο Ακούγιου, στην περιοχή Μερσίνα απέναντι από την Κύπρο, με μια παραγωγή περίπου τριάντα έξι δισεκατομμύρια κιλοβατώρες τον χρόνο και μετά από μια πενταετία θα μιλάμε για ένα πυρηνικό πρόγραμμα απεμπλουτισμένου ουρανίου από πλευράς της Τουρκίας.

Και θα πουν κάποιοι «Μα, οι πυρηνικοί σταθμοί αυτοί γίνονται για την ενέργεια και είναι υψηλής τεχνολογίας». Η συγκεκριμένη περιοχή είναι σεισμογενής περιοχή, γίνεται από τη «ROSATOM», τη ρωσική εταιρεία, και η Τουρκία, ενώ οφείλει να ενημερώσει τα υπόλοιπα κράτη, μεταξύ αυτών την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, το Ισραήλ, την Αίγυπτο, όλα τα κράτη δηλαδή στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, απλά προχωρεί και ήδη έχει προχωρήσει στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος μέσω ενός πυρηνικού σταθμού που η ίδια η συνθήκη Έσποο που σήμερα κυρώνουμε δεν εφαρμόζεται από πλευράς της Τουρκίας.

Άρα, λοιπόν, δύο μέτρα και δύο σταθμά, διότι η Τουρκία δεν αναγνωρίζει τη συγκεκριμένη συνθήκη και ούτω καθεξής.

Απτό παράδειγμα, λοιπόν, είναι ότι κανείς δεν μιλάει σήμερα γι' αυτό. Η Ελλάδα δεν έχει κάνει απολύτως τίποτα στο θέμα εξωτερικής πολιτικής για τον πυρηνικό, τον συγκεκριμένο σταθμό και ότι παραβιάζει τη συνθήκη Espoo και μιλάμε για Ραφάλ, μιλάμε για Μπελαρά, ενώ οι Τούρκοι μετά από πέντε χρόνια θα έχουν προχωρήσει σε ένα πυρηνικό πρόγραμμα κατασκευής πυρηνικών όπλων. Και αν πει κάποιος ότι θα ελεγχθεί ο πυρηνικός αντιδραστήρας, λυπούμαι που το λέω αλλά υπάρχει το άρθρο 10 της ατομικής επιτροπής, όπου αν μια χώρα θεωρεί ότι κινδυνεύει οι επιθεωρητές δεν θα μπορούν να κάνουν κανέναν έλεγχο.

Αυτά για τις επόμενες γενεές, για αυτούς που θα ακολουθήσουν μετά από αυτή την κοινοβουλευτική θητεία. Και τι κάναμε εμείς στο σημείο εξωτερικής πολιτικής για το συγκεκριμένο πυρηνικό πρόγραμμα που θα βάλει σε περιπέτειες ολάκερη την περιοχή μας, όχι μόνο τη Βαλκανική, αλλά και τις υπόλοιπες χερσονήσους σε όλη τη Μεσόγειο, με βάση αυτή τη συνθήκη;

Ερχόμαστε σε μια σημερινή μέρα πολλών πυρκαγιών και ενώ ο κ. Μητσοτάκης από τα έδρανα της αντιπολίτευσης προ του 2019 είχε πει ότι θα εφαρμόσει το σχέδιο Γκολντάμερ, το σχέδιο Γκολντάμερ κανείς δεν ξέρει πού βρίσκεται, είναι στα χρονοντούλαπα, δεν μελετήθηκε ενδελεχώς, κοινότοπη διαδικασία, ενώ ο ίδιος έχει επισημάνει τα σημαντικά προβλήματα καταπολέμησης των πυρκαγιών.

Όταν εμπλέκονται δεκαοκτώ διαφορετικοί φορείς μπορείς να περιμένεις αποτέλεσμα; Όταν σήμερα ο στόλος της Πυροσβεστικής κατά 30% είναι πάνω από τριακονταπενταετία και είναι πεπαλαιωμένος; Όταν οι ελλείψεις είναι πολλές; Απλά ο κ. Γκολντάμερ έβαλε μια παράμετρο. Για να υλοποιηθεί αυτό το σχέδιο επί ΣΥΡΙΖΑ ακόμη και μετά επί Νέας Δημοκρατίας θα έπρεπε να συναινούν όλα τα κόμματα. Κανείς δεν ξέρει και γιατί δεν εφαρμόστηκε το σχέδιο Γκολντάμερ για τις πυρκαγιές, γιατί ο κ. Μητσοτάκης είχε υποσχεθεί από το 2019 ότι μόλις αναλάβει τον θώκο της εξουσίας θα το υλοποιήσει. Κανείς δεν ξέρει. Όπως και όλα αυτά που έχει πει ο κ. Γκουρμπάτσης ειδικός για τις πυρκαγιές.

Τα λέμε όλα αυτά γιατί προέρχομαι και από τη δική μου εκλογική περιφέρεια, όπου το όρος Όρβηλος καιγόταν επί έναν μήνα -δύσβατη περιοχή- στο ιερό βουνό του Παγγαίου η φωτιά έκαιγε τέσσερις ημέρες δεν εμφανίστηκε κανένας, παρά μόνο ευτυχώς ο θεός έβρεξε και την έσβησε. Το ίδιο και στο Μενοίκιο.

Απλά να πω ότι σε λίγο καιρό, σε αυτήν την περιβόητη πράσινη μετάβαση και αποτύπωμα, στον Νομό Σερρών θα υπάρχει το μεγαλύτερο φωτοβολταϊκό πάρκο εν Ελλάδι με τετρακόσιες εξήντα έξι χιλιάδες πάνελ στο όρος Μενοίκιο. Πολλοί έχουν μιλήσει για την αλλαγή γενικότερα του μικροκλίματος και μάλιστα ενενήντα κτηνοτροφικές μονάδες εξαφανίζονται από τον χάρτη.

Τα λέμε αυτά σε μία σημερινή μέρα που θέλουμε και κοπτόμεθα να ευαισθητοποιηθούμε για το περιβάλλον, όταν οι μελέτες δείχνουν αυτό που ανέφερε και ο επικεφαλής της Ελληνικής Λύσης και κατά τη χθεσινή του ομιλία πέρα από το κόστος για την ανεμογεννήτρια. Υπάρχει ο κ. Γιώργος Στουρνάρας, Καθηγητής Υδρογεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, που λέει ότι οι ανεμογεννήτριες διαλύουν στα βουνά τους υδρατμούς. Άρα, λοιπόν, επηρεάζουν το μικροκλίμα της περιοχής. Και αυτά δεν τα λέμε εμείς, τα λένε επιστήμονες, τα λένε επαΐοντες, εξειδικευμένοι στο συγκεκριμένο θέμα, πέρα από τον κ. Καμελίδη και ο κ. Στουρνάρας.

Έτσι, λοιπόν, σήμερα πάμε να κυρώσουμε έναν διαδικαστικό καθαρά χαρακτήρα που έχει η σημερινή κύρωση. Εμείς δεν μπορούμε να συναινέσουμε ως Ελληνική Λύση σε μια επιφανειακή, επιδερμική κύρωση απέναντι στο περιβάλλον. Το μόνο που ενδιαφέρει να τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά και αλλάζουν όλο το μικροκλίμα και την αρχιτεκτονική τοπίου, χωρίς να ξέρουμε τις επιπτώσεις σε χλωρίδα και πανίδα.

Έρχεστε εσείς, ως γαλάζια σήμερα παράταξη που δώσατε το δικαίωμα σε περιοχές «NATURA» να μπορεί να υπάρχει επιχειρηματική δράση, και συζητάμε για μία προστασία του περιβάλλοντος, ποια; Επί της ουσίας τι έχει γίνει; Έχουν τοποθετηθεί θερμικές κάμερες στα βουνά; Έχουν ολοκληρωθεί οι δασικοί χάρτες; Έχουν γίνει αντιπυρικές ζώνες ακόμη και σε κάποια ιδιωτικά δάση που δεν μπορεί να γίνει καμμία παρέμβαση; Έχουν καθαριστεί τα δάση για τους μελισσοκόμους για να γίνει επικονίαση; Έχουν αυτήν τη στιγμή μεταφερθεί αρμοδιότητες στη δασική υπηρεσία, ως θα έπρεπε, όταν οι δύο φορείς είχαν να συναντηθούν δεκαεννιά ολόκληρα χρόνια, δασική υπηρεσία με πυροσβεστική, και αυτό έγινε καθαρά για να ξέρει ο κόσμος μόνο για τη μείωση του κόστους;

Έχει θεσπιστεί το τμήμα ορεινών διαδρομών; Μόνο τους δασοκομάντος κάναμε. Συνδράμουν τα παιδιά, είναι μια επικίνδυνη αποστολή αυτή που έχουν αλλά δεν επαρκεί. Και, βέβαια, με πεπαλαιωμένα εναέρια μέσα. Και αυτό που λέγαμε για το αντιπυρικό υγρό, που κατήγγειλε και ο επικεφαλής της Ελληνικής Λύσης, το πήραμε για να το χρησιμοποιήσουμε ποτέ, μετά την αντιπυρική σεζόν;

Είναι πολύ μεγάλο το ζήτημα, κύριοι, και για το περιβάλλον. Υπάρχει αυτή η συνθήκη σήμερα Espoo, για διασυνοριακή συνεργασία επαναλαμβάνω, έχει όμως διαδικαστικό χαρακτήρα -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- διότι μιλάει μέσα και για συμμετοχή άλλων φορέων αλλά ακόμη και για ΜΚΟ. Κανείς δεν ξέρει αυτές οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που θα συμμετέχουν στη διασυνοριακή προστασία του περιβάλλοντος ποιες θα είναι.

Μιλάει για την προστασία της υγείας, όπου σήμερα έπρεπε να υπάρχει και το Υπουργείο Υγείας για να δούμε ποια είναι αυτή η προστασία της υγείας. Όταν λέμε περιβάλλον και υγεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα -που σαφώς είναι- θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότερες διευκρινίσεις για το πώς θα αντιμετωπιστεί και το πρόβλημα της υγείας.

Ολοκληρώνω. Διότι για μια ακόμη φορά υπάρχει ένα άλλο φλέγον ζήτημα, που εμείς προκαλέσαμε ως Ελληνική Λύση, να υπάρχει συζήτηση προ ημερήσιας διάταξης για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους. Υπάρχει ένα τεράστιο σκάνδαλο μεγατόνων στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Κινδυνεύει με λουκέτο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Ρωτήστε τον κ. Τσιάρα τι βρήκε από τον προκάτοχό του κ. Αυγενάκη. Μόνο η Ευρωπαία Εισαγγελέας προχθές, η Λάουρα Κοβέσι, επέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ 283 εκατομμύρια ευρώ πρόστιμα και κινδυνεύουν οι αγρότες σήμερα να μείνουν εκτός κοινοτικών ενισχύσεων.

Η Ελληνική Λύση θα φωνάζει για τον πρωτογενή τομέα και θα φέρει στοιχεία για να ενημερωθούν αγρότες, κτηνοτρόφοι και αλιείς για το μέγα σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ ενώ ο ΕΛΓΑ ήδη είναι χρεοκοπημένος και δεν μπορεί να καταβάλει τις αποζημιώσεις.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μπούμπα.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αφροδίτη Κτενά για πέντε λεπτά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε, λοιπόν, σήμερα την κύρωση ενός πρωτοκόλλου που συνδέεται με μια σύμβαση του 1991 και το πρωτόκολλο άνοιξε προς υπογραφή το 2003. Προφανώς προκύπτει το ερώτημα «γιατί τώρα» και θα επανέλθω σε αυτό.

Ωστόσο πριν, για να καταλάβουμε ίσως όλοι «γιατί τώρα», πρέπει να εξετάσουμε πώς συμπληρώνει αυτό το πρωτόκολλο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Γιατί μην ξεχνάμε ότι στο μεταξύ έχει μεσολαβήσει μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οδηγία 2001/42, που ουσιαστικά αντανακλά το περιεχόμενο του πρωτοκόλλου. Δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε ως διακρατική σύμβαση τη δική της οδηγία στο πλαίσιο της προσπάθειας των ευρωενωσιακών ομίλων να πάρουν το πάνω χέρι σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

Η διαφορά που έχει αυτό το πρωτόκολλο σε σχέση με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αφ' ενός ότι επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης σε περισσότερα έργα και δράσεις. Και είναι πολλά, δεν είναι μόνο τα ανανεώσιμα που ακούγονται σήμερα εδώ πέρα αλλά είναι πολλά και σοβαρά, όπως είναι οι μεταφορές, η διαχείριση υδάτων, απορριμμάτων, οι εξορύξεις και φυσικά οι ΑΠΕ.

Ένα δεύτερο σημείο είναι ότι επεκτείνει τη συμμετοχή του κοινού, μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλα. Θα αναφερθώ και σε αυτό. Βέβαια, επιπλέον, ως σύμβαση του ΟΗΕ μπορεί πλέον να υπογραφεί και από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και σημειώνουμε ότι από τις χώρες με τις οποίες μοιραζόμαστε σύνορα η μόνη που δεν το έχει υπογράψει είναι η Τουρκία. Ένα ζήτημα είναι αυτό.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι ότι οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στρατηγικού χαρακτήρα ή μη, σε έργα με διασυνοριακές επιπτώσεις ή μη, είναι προσχηματικές. Δεν προστατεύουν το περιβάλλον και αυτό το διαπιστώνουμε εκ του αποτελέσματος με μια ματιά γύρω μας. Δεν έχουν λειτουργήσει. Αφ' ενός δεν είναι υποχρεωτικές και μάλιστα κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί, έχει τη διακριτική ευχέρεια -και αποτυπώνεται αυτό στο

άρθρο 5- να αναφέρει τους λόγους γιατί δεν θα συντάξει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Επιπλέον, τις παραγγέλνουν αυτοί που πρόκειται να υλοποιήσουν τα έργα. Άρα, λοιπόν, οι ελεγχόμενοι πληρώνουν για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Θα μπορούσα να πω πολλά γι' αυτό. Δεν θα επεκταθώ.

Ένα άλλο σημείο είναι ότι η διαβούλευση με το κοινό είναι προσχηματική. Και δεν θα αναφερθώ εδώ πέρα στον ρόλο των ΜΚΟ που έχουν πολυπλόκαμους δεσμούς με μεγάλους ομίλους πράσινης μετάβασης ούτε στο ποιος πληρώνει τη μελέτη. Αναφέρομαι, κυρίως, στις κινητοποιήσεις κατοίκων και εργαζομένων που, χρόνια τώρα, αγωνίζονται μέσα από τις οργανώσεις τους για να αποτρέψουν σχέδια που επιβαρύνουν τη ζωή τους και το περιβάλλον.

Και, φυσικά, η απάντηση είναι ότι εφαρμόζονται οι ευρωπαϊκές οδηγίες. Το έχουμε δει στην καύση απορριμμάτων στην ΑΓΕΤ στον Βόλο, στον Λαγκαδά, στην ανεξέλεγκτη εγκατάσταση αιολικών και φωτοβολταϊκών, που ήδη έχει αναφερθεί, ακόμα και σε προστατευόμενες περιοχές «NATURA» ή ιστορικής σημασίας. Άρα, λοιπόν, το πόσο προστάτευσε η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σύμβαση του '91 του Espoo το περιβάλλον αποδεικνύεται εκ του αποτελέσματος.

Το πώς απέτυχε να προστατεύσει το περιβάλλον γενικά όλο αυτό το πλέγμα νόμων, κανονισμών, οδηγιών και συμβάσεων φαίνεται από τις υγειονομικές και διατροφικές κρίσεις που ξεσπούν όλο και πιο συχνά και από τις οικολογικές και τεχνολογικές καταστροφές που αντιμετωπίζουμε όλο και συχνότερα. Αναφέρθηκαν ήδη παραδείγματα, δεν θα επεκταθώ.

Βέβαια, δεν το υποτιμούμε. Το θεσμικό πλαίσιο έχει χρήσεις. Πρώτον, αξιοποιείται από τις κυβερνήσεις σαν ένα εργαλείο, σαν νομικό έρεισμα για πολιτικές με καταστροφικό αντίκτυπο για την υγεία του λαού και το περιβάλλον. Το έχουν κάνει όλα τα κόμματα που κυβέρνησαν μέχρι σήμερα και όταν βρίσκονται στην αντιπολίτευση εγκαλούν το κόμμα που κυβερνά ότι δεν εφαρμόζει σωστά τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Αυτό ζούμε τόσα χρόνια. Δεύτερον και πολύ σημαντικό, στήνει το γήπεδο των ανταγωνισμών που μαίνονται με πρωτοφανή ένταση στις μέρες μας και αυτό έχει τη σημασία του ιδιαίτερα από τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση κατάφερε να επιβάλει τη δική της οδηγία ως διεθνές πρωτόκολλο.

Ρωτήσαμε κάποιες ερωτήσεις, κύριε Υπουργέ, και δεν πήραμε απάντηση από την κυρία Υφυπουργό τις προάλλες. Στη λογική της διαβούλευσης με το κοινό, όπως λέει και το πρωτόκολλο, έχει ζητηθεί γνωμοδότηση από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας για τη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου επικαιροποιημένης στρατηγικής για τη διαχείριση των εξαντλημένων πυρηνικών καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων της Βουλγαρίας. Ρωτάμε, λοιπόν, επειδή το επικαιροποιημένο σχέδιο γίνεται για τη χωροθέτηση και τις νέες εγκαταστάσεις σε Κοζλοντούι και Ελίν Πελίν, θα αξιοποιηθεί το πρωτόκολλο αυτό και πώς στην περίπτωση αυτή;

Είναι προφανές για εμάς ότι το πρωτόκολλο θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής διπλωματίας. Αυτό προκύπτει και από την τροποποίηση του άρθρου 3 του ν.2540/1997 με το άρθρο 4 του παρόντος, ώστε να συμπεριληφθεί και το Υπουργείο Εξωτερικών σε ζητήματα εφαρμογής του πρωτοκόλλου.

Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπ' όψιν μας τις γεωπολιτικές εξελίξεις που τρέχουν και τη μεγάλη κινητικότητα στο Κυπριακό και τα ελληνοτουρκικά, όπου δρομολογούνται πραγματικά επικίνδυνες διευθετήσεις στο Αιγαίο, ξαναρωτάμε: Γιατί έρχεται προς κύρωση τώρα το πρωτόκολλο, όταν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καλύπτει όσα προβλέπει το πρωτόκολλο; Και δεν μπορεί να γίνεται μόνο για την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία που δεν καλύπτονταν από την ευρωπαϊκή οδηγία. Και αν είναι έτσι, τότε ποια είναι αυτά τα διασυνοριακά έργα με την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία;

Επίσης στα προαπαιτούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης για την επόμενη δόση αναφέρεται ρητά η εμπορευματοποίηση της διαχείρισης υδάτων και αποβλήτων, έργα που κατά τεκμήριο έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα σε πολλές περιπτώσεις. Έχει σχέση το ότι φέρνετε τώρα αυτό το πρωτόκολλο με την επόμενη δόση του Ταμείου Ανάκαμψης;

Επίσης αυτές τις μέρες παρακολουθούμε τον σφοδρό ανταγωνισμό ανάμεσα στις κυβερνήσεις, στις αστικές τάξεις –θα πω- της Ελλάδας και Κύπρου σε σχέση με την ηλεκτρική διασύνδεση. Είναι και το Ισραήλ που εμπλέκεται αλλά το Ισραήλ δεν έχει υπογράψει το πρωτόκολλο. Θα αξιοποιηθεί το πρωτόκολλο αυτό για την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου, τη στιγμή μάλιστα που η Τουρκία πρόσφατα με τις προκλητικές κινήσεις της στην Κάσο συνεχίζει να εγείρει τις απαράδεκτες αξιώσεις της;

Κλείνω. Συμπερασματικά οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις οποίες αναφέρεται το πρωτόκολλο και η σύμβαση με την οποία συνδέεται δεν έχουν μέχρι σήμερα προστατεύσει το περιβάλλον. Ο διασυνοριακός δε χαρακτήρας του πρωτοκόλλου στην περίοδο τη σημερινή με τους ανταγωνισμούς σε αυτό το οξυμένο επίπεδο και τις οικονομίες να μετεξελίσσονται ραγδαία σε οικονομίες πολέμου, μας προβληματίζει ιδιαίτερα το πώς θα αξιοποιηθεί το πρωτόκολλο αυτό.

Κατ' εμάς διευκολύνεται και σε νομικό επίπεδο η παρέμβαση ομίλων που δραστηριοποιούνται σε ένα κράτος σε έργα ανταγωνιστών που υλοποιούνται σε γειτονικό κράτος, σε τομείς μάλιστα κρίσιμους για τη ζωή και την υγεία, την ευημερία του λαού όπως είναι η γεωργία, η ενέργεια, η βιομηχανία, η εξόρυξη, οι μεταφορές, η διαχείριση αποβλήτων, υδάτων και άλλα.

Καμμία συνθήκη κατά τη γνώμη μας και κανένα πρωτόκολλο δεν μπορεί να προστατεύσει το περιβάλλον από τους ανταγωνισμούς των ομίλων για κερδοφόρες επενδύσεις. Αυτό το καθήκον εναπόκειται στους λαούς. Με την πάλη τους μπορούν να περισώσουν ότι σώζεται και να δημιουργήσουν τους όρους για την πραγματική διέξοδο από το βάρβαρο καπιταλιστικό σύστημα που λεηλατεί ζωές και περιβάλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κτενά.

Τον λόγο έχει ο κ. Εμμανουήλ Χριστοδουλάκης, ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΜΑΝΩΛΗΣ) ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε στην Ολομέλεια της Βουλής για την Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη, για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, η οποία κυρώθηκε με τον ν.2540/1997.

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου ακριβώς με το προς κύρωση πρωτόκολλο, λέγοντας ότι είναι προφανές από τη δική μας πλευρά πως δεδομένου ότι πρόκειται για μια διεθνή υποχρέωση της χώρας μας εμείς ως ΠΑΣΟΚ θα υπερψηφίσουμε την κύρωση του πρωτοκόλλου. Θα το κάνουμε όμως, όπως κάναμε και θα κάνουμε και με κάθε νομικό κείμενο που αυξάνει και βελτιώνει την περιβαλλοντική προστασία θέτοντας δύο ειδικές ερμηνείες και επισημάνσεις.

Η πρώτη είναι ότι η ερμηνεία και η επιλογή των έργων και των δραστηριοτήτων που υπάγονται στο καθεστώς της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ευρεία. Και η δεύτερη επισήμανση είναι ότι παράλληλα με αυτά θα πρέπει να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή και η μεγαλύτερη δυνατή διαβούλευση περιβαλλοντικών και υγειονομικών αρχών της Κοινωνίας των Πολιτών, των περιβαλλοντικών οργανώσεων και παράλληλα θα πρέπει να επιτυγχάνεται και το βέλτιστο επίπεδο διακρατικής συνεργασίας μεταξύ όλων των συμβαλλόμενων μερών.

Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία της σημερινής μας συζήτησης να αναφερθώ -και δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε διαφορετικά- στα τρία σημεία που περιγράφουν την περιβαλλοντική αποτυχία της Κυβέρνησης για το καλοκαίρι που μόλις μας πέρασε: Δασικές πυρκαγιές, το κρίσιμο θέμα της λειψυδρίας και στην Αττική αλλά συνολικά στην επικράτεια και το πρόσφατο θέμα της επικαιρότητας που αφορά μια τεράστια οικολογική καταστροφή στον Παγασητικό κόλπο και στη Μαγνησία και στον Βόλο με τους εκατοντάδες τόνους νεκρών ψαριών.

Είναι προφανές ότι λόγω του περιορισμένου χρόνου δεν θα αναλύσω εκ νέου τα όσα επεσήμανα αναλυτικά στην επιτροπή

αναφορικά με τις δασικές πυρκαγιές και την αντιμετώπιση της λειψυδρίας. Θα τα επαναλάβω απλώς σε τίτλους. Δασικές πυρκαγιές: Υποστελεχωμένη και απαξιωμένη δασική υπηρεσία, προβληματικός και ανεφάρμοστος κανονισμός πυροπροστασίας, όπου θέσαμε πολλαπλές ερωτήσεις ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ χωρίς τις απαιτούμενες επαρκείς απαντήσεις. Και τρίτον, η λανθασμένη επιλογή περί των υβριδικών συνεταιριστικών σχημάτων, χωρίς καν μάλιστα να έχουν δοθεί ακόμα οι απαιτούμενες κανονιστικές αποφάσεις.

Για το κρίσιμο θέμα της λειψυδρίας κατέθεσα και προσωπικά κοινοβουλευτική ερώτηση στις 29 Αυγούστου μέσω της οποίας ζητάμε από την Κυβέρνηση απαντήσεις τουλάχιστον καθαρά σε δύο πάρα πολύ απλά ζητήματα. Το πρώτο είναι, ποιο είναι το ολοκληρωμένο σχέδιο της Κυβέρνησης για να μπορέσει να αντιμετωπίσει το κρίσιμο ζήτημα της λειψυδρίας πέραν των γενικόλογων διατυπώσεων με τη μορφή ευχολόγιου που ανακοινώσατε μόλις λίγες μέρες πριν, και το δεύτερο και πάρα πολύ απλό είναι από πού θα βρεθούν οι πόροι για να εγγυηθείτε την υδατική ασφάλεια της Αττικής.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του Παγασητικού. Παρακολουθήσαμε την προχθεσινή συνέντευξη του Πρωθυπουργού στο Δημαρχείο του Κιλελέρ και για ακόμα μία φορά ακούσαμε νέες εξαγγελίες-ευχολόγια με την υλοποίησή τους μάλιστα να μετατίθεται σε ένα απροσδιόριστο μέλλον. Και επειδή, λοιπόν, κρύβεστε πίσω από ένα βολικό μπαλάκι ευθυνών για το ποιος έχει την αρμοδιότητα, ο δήμος ή η περιφέρεια, να προσπαθήσουμε τώρα όλοι να συμβάλουμε στο να βρούμε την άκρη του νήματος. Γιατί θυμίζω αν και, τουλάχιστον, οι παρευρισκόμενοι το θυμούνται ότι τον περασμένο Απρίλιο, η Κυβέρνηση με νόμο της δημιούργησε τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας ανώνυμη εταιρεία υπό την εποπτεία, άρα και την ευθύνη τριών συναρμόδιων Υπουργείων. Να, λοιπόν, ποιος έχει την ευθύνη.

Και εγώ ρωτάω. Ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, που δημιουργήθηκε, υπάρχει, λειτουργεί; Προφανώς και όχι. Μετά τον «Ντάνιελ», λοιπόν, θα έπρεπε να εκπονηθούν έκτακτα σχέδια αντιμετώπισης επειγόντων περιβαλλοντικών κινδύνων και αντιμετώπισης της θαλάσσιας ρύπανσης στο λιμάνι του Βόλου. Και ξαναρωτάω. Κάτι τέτοιο έγινε; Επίσης, προφανώς και όχι.

Και προκύπτει ένα ακόμα ερώτημα. Γιατί αυτό το στρατηγικό σχέδιο διαχείρισης των υδάτινων πόρων να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί από ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που βασίζεται στο πόρισμα των Ολλανδών εμπειρογνωμόνων και να μην αποτελεί κτήμα της τοπικής κοινωνίας, να μην αποτελεί προϊόν συνέργειας και συνεργασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, της Κοινωνίας των Πολιτών και των περιβαλλοντικών οργανώσεων; Να έχουμε, δηλαδή, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, που θα το είχαμε ήδη στα χέρια μας και όχι στο απροσδιόριστο μέλλον, ένα σχέδιο το οποίο θα περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των πλημμυρών, την άρδευση, την ορεινή υδρονομίας και την κατασκευή των απαιτούμενων φραγμάτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ**)

Συμπέρασμα: είτε μιλάμε για τις δασικές πυρκαγιές είτε μιλάμε για το κρίσιμο θέμα της λειψυδρίας είτε μιλάμε για την τεράστια οικολογική καταστροφή στον Βόλο με τους εκατοντάδες τόνους νεκρών ψαριών υπάρχει μία κοινή συνισταμένη. Η Κυβέρνηση παρακολουθεί παθητικά τη συνεχιζόμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση της χώρας, χωρίς καν να λαμβάνει έγκαιρα τα απαιτούμενα μέτρα και χωρίς προφανώς να απεμπολεί το βασικό της δόγμα που είναι διττό. Ατομική ευθύνη από τη μία για να μη φταίει ποτέ η ίδια και η σταδιακή ιδιωτικοποίηση της περιβαλλοντικής προστασίας.

Εμείς, λοιπόν, στο ΠΑΣΟΚ την περιβαλλοντική προστασία δεν την βλέπουμε ως ΣΔΙΤ ούτε μονάχα ως επενδυτική ευκαιρία, την βλέπουμε ως δημόσιο αγαθό το οποίο μάλιστα πρέπει να βρίσκεται υπό την προστασία μιας πολιτείας που οφείλει να προλαμβάνει και να προστατεύει τους πολίτες της απέναντι στην εντεινόμενη κλιματική κρίση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από τον ΣΥΡΙΖΑ ο εισηγητής ο κ. Μιλτιάδης Ζαμπάρας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινάμε την καινούργια κοινοβουλευτική περίοδο και ελπίζω, όπως ανέφερα και στην αρμόδια επιτροπή, να μη συνεχίσει η Κυβέρνηση τον ίδιο τρόπο νομοθέτησης που συνεχίζει εδώ και καιρό να κάνει. Το έχουμε πει πάρα πολλοί Βουλευτές της Αντιπολίτευσης. Σχεδόν σύσσωμη η Αντιπολίτευση μιλάει διαρκώς για τον τρόπο με τον οποίο νομοθετείτε και για την έλλειψη διαβούλευσης και για τη μη τήρηση του Κανονισμού της Βουλής σε σχέση με τα χρονοδιαγράμματα.

Πρέπει, λοιπόν, κύριοι της Κυβέρνησης, να καταλάβετε ότι ο ρόλος των Βουλευτών δεν είναι διακοσμητικός και προφανώς η αλλεργία σας προς την ουσιαστική και πραγματική διαβούλευση της πληθώρας των νομοσχεδίων που φέρνετε δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Όσον αφορά τώρα την κύρωση του πρωτοκόλλου για την στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση υπήρχε μία κριτική από όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για την καθυστέρηση της κύρωσης αυτή, το οποίο έχει καθυστερήσει είκοσι ένα χρόνια. Και ποια απάντηση λάβαμε χθες στην αρμόδια επιτροπή; Η κ. Σδούκου συγκεκριμένα τα έριξε στις προηγούμενες κυβερνήσεις. Θα σας συμβούλευα, λοιπόν, να σταματήσετε να το κάνετε αυτό, γιατί εκτίθεστε.

Εσείς είστε Κυβέρνηση και εσείς κρίνεστε. Είστε Κυβέρνηση πέντε χρόνια, δεν κυβερνάτε τώρα πρόσφατα, εδώ και ένα χρόνο, οπότε σταματήστε τις δικαιολογίες, αναλάβετε τις ευθύνες σας, προκειμένου να μας πείτε ουσιαστικά για ποιο λόγο έχει καθυστερήσει η κύρωση αυτής της σύμβασης.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο-τρία σημεία του πρωτοκόλλου που θεωρώ ότι έχουν μια σημασία να αναφερθούν και στην Ολομέλεια. Το πρωτόκολλο θεσπίζει μια διαδικασία αξιολόγησης των πιθανών σημαντικών περιβαλλοντικών και υγειονομικών επιπτώσεων για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών και υγειονομικών πτυχών σε επίπεδο σχεδίων, προγραμμάτων, πολιτικών και νομοθετικών πράξεων. Η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση που διεξάγεται στα σχέδια και στα προγράμματα, τα οποία εκπονούνται στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας, της αλιείας, της ενέργειας, της βιομηχανίας συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης, των μεταφορών, της περιφερειακής ανάπτυξης, της διαχείρισης των αποβλήτων, της διαχείρισης των υδάτων, τηλεπικοινωνιών, τουρισμού, πολεοδομίας, χωροταξίας ή της χρήσης του εδάφους, τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για τις μελλοντικές εγκρίσεις των έργων.

Ένα άλλο ενδιαφέρον σημείο είναι το άρθρο που αφορά τη διαβούλευση και αναφέρεται ότι κατά την εφαρμογή των διαδικασιών διενεργούνται διαβουλεύσεις με τις περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές και κάθε μέρος παρέχει στον ενδεδειγμένο βαθμό δυνατότητες συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού και μία διαδικασία επιλογής σχεδίων και προγραμμάτων.

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Γιατί σε αυτό το πρωτόκολλο, αγαπητοί συνάδελφοι, η διαβούλευση δεν είναι προσχηματική, δεν είναι για τα μάτια του κόσμου, όπως συνηθίζετε εσείς να κάνετε όλο το προηγούμενο διάστημα. Και μάλιστα να πω ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κάθε άλλο παρά σέβονται τη διαβούλευση με φορείς και κατοίκους και αυτό αποδεικνύεται πρακτικά από τον τρόπο που επιλέγετε να κάνετε διάλογο με ανύπαρκτους όρους, αλλά και από το γεγονός ότι δεν έχετε υιοθετήσει σχεδόν καμμία από τις προτάσεις ή αντιρρήσεις ή ενστάσεις ή οχλήσεις των πολιτών, των τοπικών κοινωνιών, των περιβαλλοντικών οργανώσεων για μια σειρά περιβαλλοντικών θεμάτων.

Και τα παραδείγματα που αποδεικνύουν αυτό ακριβώς που σας αναφέρω είναι πάρα πολλά. Κυρίως, όμως, υπάρχει ένα κλασικό παράδειγμα, κύριε Υπουργέ, που αφορά τον τρόπο με τον οποίο χωροθετείτε τις ΑΠΕ στη χώρα, φαραωνικά έργα χωρίς κανένα σχεδιασμό κόντρα στις τοπικές κοινωνίες, κόντρα στις περιβαλλοντικές οργανώσεις και στην τοπική αυτοδιοίκηση πολ-

λές φορές χωρίς κανένα διάλογο, χωρίς σεβασμό στο περιβάλλον και τελικά στο τέλος της ημέρας δηλαδή, χωρίς κανένα θετικό αποτέλεσμα για τους κατοίκους, πολλές φορές δε με κατάτμηση έργων για να αποφεύγεται όσο μπορείτε η περιβαλλοντική αδειοδότηση και οι μελέτες.

Και επειδή χθες η κ. Σδούκου με προκάλεσε προσωπικά και αναφέρθηκε σε εμένα στην επιτροπή με ένα ειρωνικό στυλ -το λέω πολύ ήπια- σε σχέση με τις ΑΠΕ, να σας ενημερώσω, κύριε Υπουργέ, ότι είμαστε Αντιπολίτευση, δεν είμαστε Συμπολίτευση. Ο ρόλος μας εδώ είναι να κάνουμε κριτική και έλεγχο και εσείς -το ξαναλέω- μπορεί να έχετε αλλεργία σε σχέση με την κριτική που δέχεστε πολλές φορές, αλλά αυτό είναι δικαίωμά μας και θα πρέπει να το κάνουμε.

Ήρθατε, λοιπόν, να μας πει η κ. Σδούκου ότι ήρθε να δικαιολογήσει τα φαραωνικά έργα που γίνονται και ότι πολλές φορές μπορεί να γίνονται και φαραωνικά έργα σε περιοχές, τα οποία μας είπε μάλιστα με θράσος ότι είναι υπέρ των πολιτών. Ήρθε να μας πει επίσης με θράσος ότι η Ελλάδα είναι ενεργειακός πυλώνας. Μας είπε, επίσης, με θράσος ότι μοιράζετε δίκαια την πίτα και μας κουνάτε μάλιστα το δάχτυλο ότι εμείς δεν θέλουμε φτηνό ρεύμα, ενώ εσείς θέλετε φθηνό ρεύμα άκουσον-άκουσον.

Και επειδή προφανώς δεν μιλάτε σε ανθρώπους άσχετους και επειδή προφανώς μας βλέπει και ο κόσμος θα πρέπει να πούμε κάποιες αλήθειες και τελειώνω. Έχετε κατακλύσει αυτήν τη στιγμή τη χώρα με ΑΠΕ και ακόμα περιμένουμε, κύριε Υπουργέ, τα χωροταξικά και θαλάσσια σχέδια.

Δίνετε όρους σύνδεσης μόνο στους μεγάλους παίκτες, παρακάμπτοντας περιβαλλοντικές μελέτες μέσω κατάτμησης. Αποθήκευση δεν υπάρχει. Ανταποδοτικά δεν υπάρχουν. Τα «φωτοβολταϊκά στο χωράφι» θα εξυπηρετούν τους μεσάζοντες και όχι τους αγρότες. Οι ενεργειακές κοινότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα -που έχει μαλλιάσει η γλώσσα μας- αναμένουν όρους σύνδεσης εδώ και πολλά χρόνια. Και το κόστος του ρεύματος στην τσέπη του καταναλωτή όχι απλά δεν μειώνεται, αλλά δώσατε, μάλιστα, υποκριτικά τον Σεπτέμβριο μια πενιχρή επιδότηση για να καλύψετε την ανικανότητά σας και επί της ουσίας τη μη βούληση να χτυπήσετε τα καρτέλ. Η μόνη, λοιπόν, πετυχημένη πολιτική σας στον τομέα των ΑΠΕ είναι να μοιράζετε πλουσιοπάροχα επιδοτήσεις και όρους σύνδεσης σε τέσσερις, πέντε κολλητούς υπεργολάβους.

Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο, κύριε Υπουργέ, ότι το ζήτημα δεν είναι μόνο εάν θα κυρωθεί η παρούσα σύμβαση, το παρόν πρωτόκολλο αλλά εάν η χώρα μας θα τηρήσει επιτέλους τις ευρωπαϊκές προβλέψεις για την προστασία του περιβάλλοντος ή θα συνεχίσει να αδιαφορεί στην αναγκαία θωράκιση της χώρας μας απέναντι στην κλιματική κρίση, απέναντι σε φαραωνικά έργα χωρίς διάλογο, χωρίς διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και την πλήρη απουσία οποιουδήποτε ολιστικού, σοβαρού, τεκμηριωμένου σχεδιασμού για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος.

Ολοκληρώνω με μια φράση μόνο. Η παρούσα Κυβέρνηση έχει αποτύχει παταγωδώς στα ζητήματα της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας. Έρχεστε συνεχώς και περιμένετε από μας -τι ακριβώς περιμένετε;- να σας χαϊδέψουμε τα αυτιά και να μας πείτε να δώσουμε συναίνεση; Συναίνεση από εμάς, κύριε Υπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης, σε αποτυχημένες πολιτικές δεν θα έχετε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώνουμε τους εισηγητές με τον κ. Μαρκόπουλο από τη Νέα Δημοκρατία και μετά έχουν ζητήσει τον λόγο δυο Αρχηγοί Κοινοβουλευτικών Ομάδων, με πρώτο τον κ. Νατσιό που θα έχει τον λόγο αμέσως μετά.

Κύριε Μαρκόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι θετικό το ότι ξεκινάμε την φετινή κοινοβουλευτική περίοδο με τα θέματα περιβάλλοντος. Μην ξεχνάμε ότι η χώρα μας υποφέρει τα τελευταία χρόνια από την κλιματική αλλαγή και από όλα αυτά τα ζητήματα, τα οποία καθορίζουν τις ζωές τις δικές μας αλλά και των παιδιών μας. Είναι επίσης, θετικό, το γεγονός ότι αυτή η συζήτηση γίνεται λίγες ημέρες μετά τις γενναίες εξαγγελίες του Πρωθυπουργού για 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε ό,τι αφορά τις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας και για την ανασυγκρότησή της.

Ταυτόχρονα, έχουμε τη μεγάλη πρόκληση στη βορειοανατολική Αττική από τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές, την πρόκληση για το κράτος να λειτουργήσει και για τον Παγασητικό. Κύριε Υπουργέ, να μην ξεχάσουμε και το Τατόι, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Έχουν γίνει προσπάθειες, όπως βλέπουμε, από τις αρχές του τρέχοντος έτους. Όμως, και το Τατόι είναι καθοριστικό. Θα πρέπει να υπάρξει τάχιστη δασική αποκατάσταση. Χαίρομαι γιατί στις αρχές Φεβρουαρίου με την Υπουργό Πολιτισμού συζητήσατε για την αποκατάσταση της περιοχής. Θεωρώ κρίσιμο και το Τατόι, να μην το ξεχάσουμε.

Προφανώς, το σχετικό πρωτόκολλο για τη στρατηγική και περιβαλλοντική εκτίμηση είναι κάτι θετικό. Η Ελλάδα θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις είκοσι τέσσερις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες το έχουν ψηφίσει δεν το συζητάμε είναι κάτι το οποίο πρέπει να προχωρήσει. Δημοσιονομικό κόστος δεν έχει. Ταυτόχρονα, θα βοηθήσει και στη συζήτηση σε ό,τι αφορά και τις γειτονικές μας χώρες, όπως είναι η Αλβανία, η Βόρεια Μακεδονία.

Επίσης, ταυτόχρονα θα βάλει τη χώρα μας σε μία ζύμωση στην ευρύτερη περιοχή, καθώς ας μην ξεχνάμε ότι Βουλγαρία, Ιταλία και Κύπρος, χώρες διπλανές μας, έχουν κυρώσει το σχετικό πρωτόκολλο. Προφανώς γι' αυτό και η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας υποστηρίζει την κύρωση αυτού του πρωτοκόλλου.

Θα σταθώ, όμως, επειδή άνοιξε η συζήτηση από τους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης, στα όσα ακούστηκαν για την περιβαλλοντική πολιτική της Κυβέρνησης.

Κοιτάξτε να δείτε, έχω μια δυσανεξία και εγώ, αλλά νομίζω και οι πολίτες στην υποκρισία. Άκουσα πριν τον κ. Ζαμπάρα να μιλάει για αργοπορία κύρωσης του συγκεκριμένου πρωτοκόλλου. Αν θυμάμαι καλά -που θυμάμαι καλά- ο ΣΥΡΙΖΑ κυβέρνησε περίπου τεσσερισήμισι χρόνια, που είναι και της οικολογίας, ενώ εμείς είμαστε οι «κακοί δεξιοί» οι οποίοι δεν ενδιαφερόμαστε για το περιβάλλον και είμαστε της πλουτοκρατίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, επί τεσσεράμισι χρόνια γιατί δεν κύρωσε το συγκεκριμένο πρωτόκολλο; Πραγματικά θέλω να σταθώ σε αυτή την υποκρισία. Η Αριστερά δεν κυβέρνησε, που είναι και της οικολογίας;

Και επειδή μας λένε για την οικολογία και το περιβάλλον, να θυμίσω ποιοι ήταν εκείνοι οι οποίοι φώναζαν για τα προγράμματα απολιγνιτοποίησης στη δυτική Μακεδονία; Ποιοι ήταν; Οι «ευαίσθητοι» αριστεροί, οι οικολόγοι και πράσινοι. Και δεν αναφέρομαι μόνο στον ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος αυτή τη στιγμή βιώνει το δικό του δράμα και διαλύεται. Θα μιλήσω και για τις πολιτικές δυνάμεις οι οποίες προέκυψαν από την τότε συγκυβέρνηση. Άκουσα, για παράδειγμα, την εκπρόσωπο της Νέας Αριστεράς. Αν θυμάμαι καλά –που, επίσης, θυμάμαι καλά- και τα μέλη της Νέας Αριστεράς τότε στην κυβέρνηση ήταν, γιατί δεν έφεραν αυτό το πρωτόκολλο, λοιπόν, να το κυρώσουν που είναι τόσο καλοί, τόσο ευαίσθητοι, τόσο πράσινοι τόσο περιβαλλοντικά φιλικοί.

Εδώ, λοιπόν, το συγκεκριμένο πρωτόκολλο έρχεται, ναι, με καθυστέρηση. Να το δεχτούμε. Μην ξεχνάμε ότι η χώρα έχει και κάποια σειρά προκλήσεων γύρω από το περιβάλλον και επειγουσών καταστάσεων. Όμως, αυτή η Κυβέρνηση φέρνει το συγκεκριμένο πρωτόκολλο.

Και επειδή είπα ότι δεν ανέχομαι την υποκρισία, δεν θα σταθώ στο Μάτι ως προς τη διάσταση της τραγωδίας και των ανθρώπινων απωλειών. Προφανώς όλοι σκύβουμε το κεφάλι σε αυτή την υπόθεση. Θα σταθώ, όμως, στο σχέδιο αποκατάστασης του περιβάλλοντος στην περιοχή. Ποια ήταν η συνεκτική αυτή πρόταση του κόμματος του ΣΥΡΙΖΑ και των άλλων πολιτικών σχηματισμών που προέκυψαν από αυτή τη διακυβέρνηση για το Μάτι; Τι έκαναν αυτοί οι τόσο περιβαλλοντικά ευαίσθητοι στα χρόνια που κυβέρνησαν; Ποιες ήταν οι προτάσεις;

Καλή, λοιπόν, η διαμαρτυρία, εύκολη και ανέξοδη, καμμιά φορά επειδή και οι μέρες ακόμα είναι καλοκαιρινές γίνεται και με τη σαγιονάρα επάνω στην ξαπλώστρα, κύριε Ζαμπάρα. Το θέμα είναι, όμως, σε κάποια θέματα να μην είμαστε οικολόγοι και πράσινοι...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Σε εμένα αναφέρεστε προσωπικά; Εγώ δεν αναφέρθηκα σε εσάς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν αναφέρομαι σε εσάς. Αναφέρομαι στον χώρο.

Καλό είναι, λοιπόν, την οικολογία και το πράσινο να μην τη θυμόμαστε α λα καρτ. Έχετε πεπραγμένα και εσείς και τα υπόλοιπα κόμματα ή οι πολιτικοί που προέκυψαν από εσάς. Γιατί θα κάνετε και δυο-τρία κόμματα, εγώ σας βλέπω, έτοιμοι είσαστε. Θυμόμαστε πως κυβερνήσατε. Θυμόμαστε πως κυβέρνησε η Αριστερά. Καλά, λοιπόν, τα λόγια, όμως, καλύτερες οι πράξεις.

Γι' αυτό υπερψηφίζουμε τη συγκεκριμένη κύρωση του πρωτοκόλλου, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νίκη ο κ. Νατσιός.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος-ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι σύντομος. Για το θέμα της κύρωσης του πρωτοκόλλου εξάλλου, μίλησε ο ειδικός αγορητής. Θα μου επιτρέψετε να θίξω ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο, όσο κι αν το απορρίπτουμε, το χαλί πλέον είναι πολύ μικρό για να το κρύψει.

Θα ξεκινήσω εν πρώτοις με ένα πρωτοσέλιδο σήμερα το οποίο είναι ατιμωτικό και προσβλητικό για το ελληνικό κράτος. Αναφέρομαι στην παρουσία Έλληνα υποστράτηγου στην τουρκική Πρεσβεία την 30η Αυγούστου, ημέρα γιορτής για τους Τούρκους και ημέρα πένθους για μας. Μία βαθύτατη περιφρόνηση και προσβολή στην ιερή μνήμη εκατομμυρίων Ελλήνων της Μικράς Ασίας, ποντιακής καταγωγής, μικρασιατικής, ακόμη-ακόμη και θρακικής. Την ημέρα αυτή, λοιπόν, βρέθηκε Έλληνας υποστράτηγος τι να κάνει; Να συγχαρεί τους Τούρκους για τα εγκλήματα που διέπραξαν οι ορδές του γενοκτόνου μας Μουσταφά Κεμάλ.

Και το κρίσιμο ερώτημα παραμένει: Ποιος έδωσε την εντολή για να παραστεί Έλληνας υποστράτηγος σε αυτή τη γιορτή; Μάλιστα θα ήθελα να απευθυνθώ ιδιαιτέρως και στους προσφυγικής καταγωγής Έλληνες Βουλευτές της Εθνικής Αντιπροσωπείας που περίμενα να δείξουν την ενόχλησή τους, θεωρώ ότι αυτό μοιάζει τρόπον τινά με εκείνον τον περίφημο «συνωστισμό» που έγραφε κάποτε η κ. Ρεπούση και προσπαθούσε να περάσει μέσα στα σχολικά βιβλία.

Να ευχηθώ και καλό μήνα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε. Μαυρισμένοι, ξεκούραστοι πολλοί Έλληνες, πολλές Ελληνίδες, αλλά ας σκεφτούμε ότι πάρα πολλοί -οι μισοί σχεδόν- δεν μπόρεσαν να πάνε διακοπές. Και μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, κύριοι συνάδελφοι. Δεν μπόρεσαν και κάτι πρέπει να κάνουμε γι' αυτό, προφανώς από οικονομική ένδεια.

Βλέπετε, παρά τα όσα είχε υποσχεθεί ο κύριος Πρωθυπουργός, πριν από λίγο καιρό, δεν κατάφερε να ελέγξει τις τιμές στα ακτοπλοϊκά, που είναι φωτιά και λαύρα. Μην αναφερθώ ξανά στις τιμές. Πολλοί από τους συμπολίτες μας τις ξέρουν. Πάνω από 100 ευρώ το πήγαινε-έλα στη Ρόδο, πάνω από 600 για τη Σέριφο, στα 800 για τη Σαντορίνη και πάει λέγοντας. Αυτή είναι η πράσινη ανάπτυξη, «πράσινα άλογα», όπως έχει ειπωθεί κοινότοπα.

Μ' αυτά και με τα άλλα λοιπόν, η οικογένεια ενός στους δύο Έλληνες δεν κατάφερε να πάει διακοπές. Έμεινε στον τόπο της κατοικίας του. Staycasion λέγεται αυτή η νέα τάση του να κάνεις διακοπές πού; Στο σπίτι σου. Αυτό όμως το staycasion που μας λανσάρουν ως μόδα οι Φράγκοι, αλλιώς γίνεται στη Ζυρίχη, στο Βερολίνο, τη Βαρκελώνη και το Λος Άντζελες, θα έλεγα και με μια πισίνα στον κήπο και αλλιώς στα Λιόσια, στην Κυψέλη, στου Ζωγράφου, στο Παγκράτι, στον Βύρωνα. Μαρτύριο σωστό, εν μέσω σαράντα ημερών συνεχόμενου καύσωνα.

Θέλετε να δούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί Υπουργοί της Κυβέρνησης, πώς περνάνε οι συμπολίτες μας στην Αθήνα, αλλά και την υπόλοιπη Ελλάδα; Θα σας διαβάσω μόνο μερικά περιστατικά εγκληματικότητας από αυτά που συνέβησαν τις τελευταίες ημέρες, πολύ λίγες, στις γειτονιές της πατρίδας μας. Προσέξτε! Μιλάμε για τα περιστατικά που δεν είδαν το φως της δημοσιότητας. Δεν μιλάμε για την απόπειρα βιασμού στη Σαλαμίνα και άλλα τραγικά περιστατικά που βγήκαν και πρωτοσέλιδα.

Μιλάμε για περιστατικά που συνέβησαν, πέρασαν όμως κάτω από τα ραντάρ της ενημέρωσης και τα περιστατικά αυτά αποτελούν την καθημερινότητα για χιλιάδες συμπολίτες μας στην Ελλάδα, άσχετα αν δεν προβάλλονται από τα κανάλια τα οποία βέβαια σας λατρεύουν. Ας δούμε μερικά από αυτά που κάνουν αφόρητη και επικίνδυνη την καθημερινότητα των Ελλήνων πολιτών.

Συμπλοκή μεταξύ αλλοδαπών σημειώθηκε το απόγευμα της Τρίτης στα Πατήσια. Επτά άτομα συνεπλάκησαν για άγνωστη αιτία προκαλώντας αναστάτωση στην περιοχή.

Αρπαγή αλυσίδας από ηλικιωμένη γυναίκα. Δράστες δύο άτομα Ρομά στο Κερατσίνι.

Βρέθηκε πτώμα σε προχωρημένη σήψη σε λόφο επί της οδού Ζώτου στα Πατήσια, με τις αρχές να εξετάζουν όλα τα ενδεχόμενα.

Άγνωστες ειδήσεις. Άγρια συμπλοκή σημειώθηκε στο «Αττικό» Νοσοκομείο στο Χαϊδάρι και ειδικότερα στην πνευμονολογική πτέρυγα. Στο περιστατικό ενεπλάκησαν πολλά άτομα, με αποτέλεσμα να έχει χτυπηθεί και προσωπικό του νοσοκομείου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου)

Ληστεία σε φαρμακείο στα Άνω Λιόσια. Άγνωστος μπήκε μέσα κρατώντας –παρακαλώ- όπλο και φορώντας κράνος. Πολύ γρήγορα άρπαξε όλα τα χρήματα που υπήρχαν στο ταμείο και τράπηκε σε φυγή.

Στη Δάφνη πήγε να πάρει τη σύνταξη και της άρπαξαν την τσάντα έξω από την Τράπεζα Πειραιώς, με τη συνταξιούχο να βρίσκεται σε κατάσταση σοκ.

Απόπειρα βιασμού στον Βύρωνα. Άστεγος ασέλγησε σε νεαρή κοπέλα που μοίραζε φυλλάδια κοντά στο δημαρχείο. Η νεαρή ευτυχώς πρόλαβε να διαφύγει. Ο δράστης έγινε αντιληπτός και προσήχθη στο Τμήμα από περιπολικό για να διαλευκανθεί το περιστατικό.

Προχωρώ. Συναγερμός στο Μαρούσι. Συμπλοκή ατόμων με κοντάρια κοντά στο Mall. Ένταση σημειώθηκε σε πάρκο κοντά του Mall στο Μαρούσι. Περίπου τριάντα μαυροντυμένα άτομα, με ρόπαλα στα χέρια, συνεπλάκησαν μεταξύ τους, προκαλώντας μεγάλη αναταραχή και αναστάτωση στην περιοχή.

Προχωρώ. Όλα αυτά μία δυο μέρες πριν. Άγρια συμπλοκή με πέτρες και ξύλα μεταξύ Ρομά στη λεωφόρο Σουνίου μετά τις -εντός εισαγωγικών η φράση- «τρύπες» του Καραμανλή. Σύμφωνα με μαρτυρίες οι εμπλεκόμενοι είχαν ξύλα και πέτρες στα χέρια, τη στιγμή που ανήλικα παιδιά και γυναίκες ζητούσαν βοήθεια από διερχόμενους οδηγούς στη μέση του δρόμου.

Προχωρώ. Επίθεση με δυναμίτη στην ΕΡΤ. Συναγερμός σήμανε το απόγευμα της Τρίτης στην ΕΡΤ μετά από επίθεση με δυναμίτη που εξαπέλυσαν άγνωστοι, διερχόμενοι στον προαύλιο χώρο. Αποτέλεσμα ήταν να προκληθεί πυρκαγιά με μικρή εστία, την οποία έσβησαν οι περίοικοι.

Άνω Λιόσια, σοκ. Πολλά άτομα με κοντάρια απειλούν φύλακες σε αμαξοστάσιο. Άγριο σκηνικό στο αμαξοστάσιο του ΟΣΥ στα Άνω Λιόσια. Σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες μαζεύτηκαν γύρω στα δεκαπέντε άτομα, κρατώντας μάλιστα κοντάρια στα χέρια και απειλούσαν απροκάλυπτα τους φύλακες. Ανήλικος δέχτηκε ξυλοδαρμό και μετέβη στο Κέντρο Υγείας Καλλιθέας με αιμορραγία. Σύμφωνα με όσα έγιναν γνωστά, ο ανήλικος είχε αιμορραγία και τραύματα στο κεφάλι γι' αυτό και χρειάστηκε να του παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες, αλλά και να προβεί στις απαραίτητες εξετάσεις.

Ληστεία με την απειλή όπλου στην Κυψέλη. Δύο άνδρες εισήλθαν σε πρακτορείο του ΟΠΑΠ και με την απειλή όπλου αφαίρεσαν μεγάλο χρηματικό ποσό.

Συμπλοκή μεταξύ νεαρών στην Καλλιθέα. Συγκεκριμένα, για άγνωστη μέχρι στιγμής αιτία, δύο ομάδες νεαρών περίπου

τριάντα ατόμων, ήρθαν στα χέρια επί της οδού Τσαλδάρη.

Νίκαια. Φθορές από Ρομά που έγιναν αντιληπτοί από τον δήμαρχο. Αναστάτωση επικράτησε στη Νίκαια και συγκεκριμένα στην πλατεία Αγίου Γεωργίου με Ρομά να προκαλούν φθορές, οι όποιοι Ρομά έχουν «ξεσαλώσει». Συγκεκριμένα έκαναν ζημιές στην περιοχή και έγιναν αντιληπτοί από τον ίδιο τον δήμαρχο που βρέθηκε στο σημείο.

Συμπλοκή αλλοδαπών στην πλατεία Ομονοίας. Μέσα στο κέντρο της Αθήνας αλλοδαποί έδιναν μάχες σώμα με σώμα, βγήκαν και σιδερογροθιές, με αποτέλεσμα να υπάρξει και ένας τραυματισμός.

Καλλιθέα. Συναγερμός για απαγωγή άνδρα από πέντε άτομα. Θύμα απαγωγής έπεσε ένας άνδρας στην Καλλιθέα, με αποτέλεσμα την κινητοποίηση των αρχών. Το περιστατικό έλαβε χώρα στην οδό Αγίων Πάντων με τους πέντε δράστες να τον βάζουν με τη βία μέσα στο αυτοκίνητο, τη στιγμή που ένα ακόμη Ι.Χ. και μια μοτοσικλέτα απέκλεισαν τα γύρω στενά. Η αστυνομία προχώρησε στην αναζήτηση των οχημάτων.

Κορυδαλλός. Τρόμος για γυναίκα και οικιακή βοηθό. Οι διαρρήκτες τις έδεσαν και τις έκλεψαν. Εφιαλτικές στιγμές έζησε στα χέρια διαρρηκτών μια γυναίκα και η οικιακή της βοηθός το βράδυ της Τρίτης στον Κορυδαλλό. Οι ληστές τις έδεσαν και εν συνεχεία αφαίρεσαν χρήματα και τιμαλφή και διέφυγαν. Οι γυναίκες βρέθηκαν το επόμενο πρωί από την κόρη της μιας, δεμένες.

Άγιος Παντελεήμονας. Άνδρας αραβικής καταγωγής μαχαιρώθηκε από αλλοδαπούς. Σύμφωνα με όσα έγιναν γνωστά, το θύμα ενεπλάκη σε συμπλοκή καταμεσής του δρόμου με άλλους αλλοδαπούς.

Φαρ Ουέστ το Καματερό. Δύο περιστατικά με πυροβολισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να σας πω ότι ακριβώς επειδή είναι κύρωση, η διαδικασία προβλέπει πιο σύντομες τοποθετήσεις, οπότε παρακαλώ λίγο να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ για την υπομονή σας, κύριε Πρόεδρε. Τελειώνω σε λίγο.

Αναφέρω τι συνέβη, αγαπητέ μου κύριε Πρόεδρε, το προηγούμενο διήμερο-τριήμερο στην Αθήνα κυρίως, με τα εγκλήματα τα οποία δεν βγαίνουν στην επιφάνεια και στην επικαιρότητα, για να καταλάβουμε το δράμα που ζει λόγω της ανασφάλειας και του περιρρέοντος φόβου ο ελληνικός λαός.

Δύο λοιπόν περιστατικά με πυροβολισμούς. Στα επείγοντα ένας άνδρας. Δυο σοβαρά περιστατικά με πυροβολισμούς είχαμε αργά το βράδυ της Πέμπτης στο Καματερό. Το ένα σημειώθηκε έξω από ένα σουβλατζίδικο, όταν κάποιος από τους επιβαίνοντες οχήματος που βρισκόταν σε κίνηση, άνοιξε πυρ και χτύπησε το σουβλατζίδικο. Προς το παρόν δεν έχει γίνει γνωστός ο λόγος.

Το δεύτερο επεισόδιο στην ίδια περιοχή, στο Καματερό, έχει να κάνει με έναν άνδρα που μεταφέρθηκε στα επείγοντα περιστατικά του νοσοκομείου μετά από σφαίρα που δέχθηκε στην κοιλιακή χώρα. Κλείνει εδώ η αναφορά των περιστατικών. Αυτή είναι λοιπόν η Ελλάδα σήμερα, παράδεισος εγκληματικότητας, χώρα του φόβου και της ανασφάλειας.

Και ενώ συμβαίνουν όλα αυτά να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρωθυπουργέ -γιατί προφανώς και εσείς και οι Υπουργοί σας το ξέρετε, αλλά το κάνετε, ας μου συγχωρηθεί η έκφραση, η φράση, η λέξη «γαργάρα»- ότι στο πρώτο εξάμηνο του 2024 οι αφίξεις παράνομων μεταναστών παρουσίασαν σημαντική αύξηση κατά 122%, στους δεκαοκτώ χιλιάδες πεντακόσιους περίπου, σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2023.

Μάλιστα, όπως διαβάσαμε από τον έγκριτο ερευνητή κ. Αναστάσιο Λαυρέντζο, οι μεταφορές των αιτούντων άσυλο από τα νησιά προς την ενδοχώρα ήταν τον Ιούνιο του 2024 αυξημένες κατά 142% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2023. Από τους αιτούντες άσυλο το 75% από Ασία και το 20% από την Αφρική. Μέσος όρος ηλικίας αυτών δεκαοκτώ με τριάντα τέσσερα έτη και βέβαια το 74% ήταν άνδρες.

Επιβεβαιώνεται για πολλοστή φορά ότι φτάνουν στην Ελλάδα κυρίως νεαρής ηλικίας άνδρες οι οποίοι δεν έχουν και τόσο προσφυγικό προφίλ και όπως είναι φυσικό οι συνεχείς αφίξεις παράνομων μεταναστών κάποια στιγμή προκαλούν κορεσμό στις δομές υποδοχής και τότε πλέον καθίσταται αναγκαία η λεγόμενη αποσυμφόρηση των νησιών. Αυτή την εκτελεί το ελληνικό κράτος με τη μεταφορά των παράνομων μεταναστών στην ηπειρωτική χώρα, όπου και θα κριθεί οριστικά η αίτηση ασύλου τους.

Και κάπου εκεί ολοκληρώνεται ο κύκλος του σιωπηρού εποικισμού της πατρίδας μας, έναν εποικισμό λοιπόν τον οποίον διενεργούν τα δουλεμπορικά κυκλώματα, ενορχηστρώνει η Τουρκία, χρηματοδοτεί στο τελικό του στάδιο η Ευρωπαϊκή Ένωση και ολοκληρώνει με ασυνήθιστη εκτελεστική δεινότητα το ελληνικό κράτος.

Διαβάσαμε και σήμερα σε πρωτοσέλιδα ότι εξαιτίας του νόμου στο Δουβλίνο ΙΙΙ, που όταν συλλαμβάνεται ένας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Γερμανία συγκεκριμένα, και κριθεί ανεπιθύμητος, επιστρέφεται στην αρχική χώρα, που είναι η Ελλάδα. Γράφτηκε σε εφημερίδα ότι δεκαπέντε χιλιάδες Αφγανοί θα επιστρέψουν στην Ελλάδα.

Αλήθεια, κύριε Πρωθυπουργέ, πότε θα εφαρμόσετε επιτέλους τις ευνοϊκές για την Ελλάδα πρόνοιες της συμφωνίας του 2016 μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, όπου προβλέπεται ότι όσοι μετανάστες δεν λάβουν άσυλο είναι δυνατόν να επιστρέφονται στην Τουρκία; Ή στο πλαίσιο της ελληνοτουρκικής προσέγγισης που ευαγγελίζεστε δεν τολμάτε να μιλήσετε για το θέμα στην Τουρκία; Άραγε έχουμε αναθέσει στην Τουρκία να μας λύσει το δημογραφικό μας πρόβλημα και να επιλέξει για εμάς τον πληθυσμό που θα έχει μελλοντικά η Ελλάδα;

Αν κάποιοι υπονοούν κάτι τέτοιο ή ενοχλούνται από μια τέτοια προοπτική, τους προτρέπω να διαβάσουν το βιβλίο του Νταβούτογλου, «Το στρατηγικό βάθος», στο οποίο ο πρώην Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας λέει ρητώς, στη σελίδα 200, ότι ήταν λάθος της Τουρκίας να εκκενώσει τα Βαλκάνια από μουσουλμανικούς πληθυσμούς μετά την ήττα στους Βαλκανικούς Πολέμους. Σαφής πρόθεση της Τουρκίας είναι να ενισχύσει τις σχέσεις της με τους ομόθρησκους προς αυτή πληθυσμούς, οι οποίοι βρίσκονται ήδη ή θα εγκατασταθούν μελλοντικώς στη Βαλκανική. Αυτούς τους πληθυσμούς η νέο-οθωμανική Τουρκία τους βλέπει ως ένα πολιτιστικό και πολιτικό προγεφύρωμα για την επιστροφή της -αν δεν επέστρεψε ήδη- στα Βαλκάνια.

Εν ολίγοις ακυρώνουμε την Επανάσταση του 21 και ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Γεραπετρίτης τόλμησε να πει πως η Ελλάδα, στο ζήτημα της Κάσου, και της έρευνας που γίνεται στην περιοχή από την ελληνική πλευρά έκανε πίσω, υποχωρώντας στις αντιρρήσεις της Τουρκίας, γιατί αν γινόταν κρίση με την Τουρκία θα οδηγούμασταν σε υπαναχώρηση της ελληνικής πλευράς.

Γελάει το στράτευμα με τα όσα λέτε και κάνετε, κύριε Γεραπετρίτη. Έχετε γίνει αστείο, συγγνώμη που σας το λέω, γιατί δεν θα το ακούσετε από τους αυλικούς σας. Και κυρίως έχετε γίνει επικίνδυνος Υπουργός μιας επικίνδυνης για τα εθνικά θέματα Κυβέρνησης.

Κύριε Πρωθυπουργέ, για όνομα του Θεού, σας παρακαλούμε θερμά, φροντίστε επιτέλους το ζήτημα της οδικής ασφάλειας στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι ευχάριστο να διακόπτω έναν Πρόεδρο, αλλά παρακαλώ, είναι κύρωση και στην κύρωση υποχρεούμαστε όλοι να αυτοπεριοριζόμαστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Στην τελευταία σελίδα είμαι, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρομαι σε ένα πολύ κρίσιμο θέμα. Καθημερινά θρηνούν γονείς στην Ελλάδα στα τροχαία δυστυχήματα θάνατο νέων παιδιών, κάθε μέρα χάνονται νέοι και νέες και μένουν ανάπηροι συμπολίτες μας. Ας φροντίσουμε γι' αυτά τα παιδιά. Δεν είναι παιδιά ενός κατώτερου Θεού τα παιδιά μας, τα παιδιά σας, τα εγγόνια μας, είναι αυτά που χάνουν τη ζωή τους στους δολοφονικούς δρόμους της χώρας. Πόσα δισεκατομμύρια ευρώ αξίζουν αυτές οι ανθρώπινες ζωές; Ας γίνει μια συζήτηση σοβαρή. Γέμισαν τα κοιμητήρια με χαροκαμένες μάνες και πατεράδες. Φτάνει πια.

Και τέλος θα ήθελα να ακούσω από τον κύριο Πρωθυπουργό τι λέει σε έναν πατέρα ή μια μητέρα που στέλνει το παιδί να

σπουδάσει σε άλλη πόλη. Τι έχει να πει σε αυτούς τους γονείς, που πρέπει να δώσουν μια ολόκληρη περιουσία για ενοίκια σε φοιτητικές τρώγλες στη Θεσσαλονίκη, στις Σέρρες, στου Ζωγράφου, στα Πατήσια, στο Παγκράτι, στον Νέο Κόσμο, στον Πειραιά, στο Αιγάλεω και σε άλλες πόλεις που φιλοξενούν φοιτητές στην Ελλάδα;

Κοιτάτε στα μάτια αυτούς τους αστυνομικούς, τους στρατιωτικούς, τους εκπαιδευτικούς και τι τους λέτε για τη στεγαστική κρίση και τα τρελά ενοίκια που τους ζητούν να πληρώσουν; Ας πρόσεχαν; Ας είχαν πλούσιους γονείς για να τα φέρουν βόλτα; Θα ήθελα πραγματικά να ακούσω. Είναι ντροπή δάσκαλος, όπως διαβάσαμε, νεοδιοριζόμενος να κοιμάται στο αμάξι στη Ρόδο. Και τι να κάνει ο άνθρωπος με 800 ευρώ πρώτο μισθό;

Δώστε ένα επίδομα ενοικίου, φροντίστε αυτοί οι άνθρωποι να βρουν ένα μέρος να κοιμούνται, να το πω πολύ απλά. Για τους λαθρομετανάστες βρίσκετε καταλύματα, για τους Έλληνες πολίτες, δασκάλους, αστυνομικούς και δημοσίους υπαλλήλους, που πρώτη φορά εμφανίζονται στις υπηρεσίες τους και δυσκολεύονται με τους πενιχρούς μισθούς, αρνείστε να βρείτε.

Καταντήσατε δυστυχώς απραγέστεροι των βατράχων και αφωνότεροι των ιχθύων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νίκης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Χαρίτσης.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ευχηθώ κατ' αρχάς σε όλες και όλους καλή αρχή για την έναρξη της νέας κοινοβουλευτικής περιόδου.

Δυστυχώς όμως οι ευχές τελειώνουν εδώ. Διότι το μεσοδιάστημα της θερινής διακοπής δεν ήταν μια περίοδος ανώδυνης ανάπαυλας. Για ακόμη μια φορά ήταν μια περίοδος πραγματικής καταστροφής. Υπενθυμίζω ότι η Βουλή διέκοψε, προγραμματισμένα μεν, αλλά διέκοψε τις εργασίες της σε μια στιγμή πραγματικής ντροπής για τη χώρα και για το κράτος δικαίου, όταν ο Άρειος Πάγος έβαλε ουσιαστικά τέλος στην έρευνα για τις ευθύνες της ΕΥΠ στο σκάνδαλο των υποκλοπών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Είναι ένα σκάνδαλο το οποίο τελικά ντύθηκε με τον μανδύα των αθώων, όπως φαίνεται, συμπτώσεων. Και μέσα σε όλο αυτό το καθεστώς της συγκάλυψης, μέσα σε αυτόν τον εκφυλισμό για τους θεσμούς, για το κράτος δικαίου, για τη δημοκρατία στη χώρα μας, βρεθήκαμε και πάλι τον τελευταίο μήνα να μετράμε τρύπες στον χάρτη. Είναι και αυτό ένα ακόμη success story της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Επιτυχία πρώτη: πυρκαγιά μέσα στην Αθήνα, μια ενιαία πυρκαγιά από τον Βαρνάβα μέχρι το Χαλάνδρι, σαράντα χιλιόμετρα απόσταση, που έφτασε τελικά να καίει σπίτια μέσα στον οικιστικό ιστό της πρωτεύουσας της χώρας.

Επιτυχία δεύτερη: πυρκαγιές που καίνε ακόμα και για έναν ολόκληρο μήνα. Τόσο έκαιγε η πυρκαγιά στο όρος Όρβηλος στις Σέρρες. Κάτι αντίστοιχο πήγε να γίνει και στο Παγγαίο όρος. Ευτυχώς εκεί έβρεξε.

Χιλιάδες καμένα στρέμματα. Μηδέν παραιτήσεις βεβαίως. Μια χώρα έτοιμη από καιρό, απολύτως ανοχύρωτη, και αυτό λόγω συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Και εξηγούμαι. Μας έλεγαν ότι το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης ήταν απόλυτα προετοιμασμένο. Έτσι μας διαβεβαιώνουν τα κυβερνητικά στελέχη . Λέγαμε εγκαίρως εδώ από αυτό το Βήμα τον Ιούνιο -είχα καταθέσει τα σχετικά στοιχεία- ότι το Υπουργείο όχι απλώς δεν ήταν προετοιμασμένο, αλλά ότι η Κυβέρνηση επέλεξε να διαθέσει μόλις το 1% των διαθέσιμων κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Πολιτική Προστασία, και ακόμα χειρότερα, από αυτό το 1% το Υπουργείο είχε καταφέρει -γιατί περί κατορθώματος πρόκειται- να απορροφήσει μόλις το 1%, το 1% του 1%. Αυτή ήταν η δουλειά η οποία είχε γίνει για την Πολιτική Προστασία και είχε το θράσος η Κυβέρνηση τότε να μιλάει για προετοιμασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά τη γνώμη μου, σήμερα, τώρα που ξεκινάει και η Ολομέλεια και πάλι εδώ στη Βουλή και έχουμε επανέναρξη των εργασιών, θα έπρεπε να ήταν στο Βήμα ο Πρωθυπουργός. Θα έπρεπε να ήταν στο Βήμα ο κ. Μητσοτάκης και να ανακοινώνει ένα διαφορετικό μοντέλο πρόληψης των πυρκαγιών και αντιμετώπισης των πλημμυρών που ενδέχεται να ακολουθήσουν τώρα το φθινόπωρο, με ενοποίηση της δασοπροστασίας υπό μία αρχή, για να τελειώνει όλη αυτή η διάχυση των ευθυνών και όλος αυτός ο αποσυντονισμός, με εκπαιδευμένο επαρκές ανθρώπινο δυναμικό και σύγχρονο εξοπλισμό στη δασοπυρόσβεση, με ολοκλήρωση των δασικών χαρτών και των τοπικών χωρικών σχεδίων, με αξιοποίηση του πορίσματος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Διερεύνησης των Αιτιών των Καταστροφικών Πυρκαγιών στην Ελλάδα, με αναγνώριση των αλλαγών που απαιτούνται στην προστασία και διαχείριση των δασών μας.

Προφανώς όμως όλα αυτά δεν περνούν από το μυαλό του κ. Μητσοτάκη και ότι έχει κυρίως την ευθύνη να παρουσιάσει ένα τέτοιο σχέδιο. Άλλα τον ενδιαφέρουν και άλλα συμφέροντα ο ίδιος έχει ταχθεί να εξυπηρετεί.

Για να δούμε, θα τολμήσει από το βήμα της ΔΕΘ σε λίγες μέρες ο Πρωθυπουργός να εξαγγείλει μια συγκεκριμένη δέσμη προτάσεων για μια νέα στρατηγική προσανατολισμένη στην πρόληψη και στην προστασία στα δεδομένα της κλιματικής κρίσης, που είναι πλέον εδώ, είναι παρούσα, τη βιώνουμε κάθε μέρα; Γιατί αυτό απαιτείται.

Όμως και πάλι, δυστυχώς, ο κ. Μητσοτάκης δεν πρόκειται να κάνει κάτι τέτοιο γιατί η Κυβέρνησή του, η Κυβέρνηση της Δεξιάς, είναι μια Κυβέρνηση που παράγει συνεχώς ανασφάλεια, είναι μια Κυβέρνηση που δημιουργεί απόγνωση και φόβο από την αδράνεια, αλλά και από την ιδιοτέλεια, είναι μια κυβέρνηση που νιώθει αμηχανία απέναντι στα επιστημονικά δεδομένα. Και γιατί νιώθει αμηχανία απέναντι στα επιστημονικά δεδομένα; Γιατί είναι αυτά τα οποία την υποχρεώνουν σε σχεδιασμό υπέρ του δημοσίου συμφέροντος και αυτή η Κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι το δημόσιο συμφέρον δεν την αφορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλό είναι να θυμόμαστε πόσα χάσαμε στο σύντομο αυτό διάστημα της θερινής διακοπής. Καλό είναι να το επαναλαμβάνουμε και εμείς εδώ, στο Κοινοβούλιο, αλλά και οι πολίτες. Είμαι βέβαιος ότι το Σάββατο στη ΔΕΘ ο Πρωθυπουργός θα παρουσιάσει μια εξωραϊσμένη, μια εικονική πραγματικότητα, θα βαφτίσει το κρέας ψάρι. Εμείς όμως οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι πριν ακριβώς από έναν χρόνο η έναρξη της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου είχε σημαδευτεί τότε εκείνη η περίοδος από τη μεγάλη καταστροφή στη Θεσσαλία.

Έναν χρόνο μετά η Θεσσαλία είναι και πάλι το επίκεντρο μιας τεράστιας περιβαλλοντικής, αλλά και οικονομικής καταστροφής. Μόλις πριν από τρεις μέρες, την Κυριακή, βρέθηκα στη Λάρισα και στον Βόλο. Οι άνθρωποι εκεί νιώθουν και είναι πλήρως εγκαταλελειμμένοι, είναι αβοήθητοι. Η εικόνα αυτή των τόνων των νεκρών ψαριών είναι η εικόνα με την οποία έκλεισε το καλοκαίρι του 2024, μια εικόνα που ξεπέρασε, δυστυχώς, τα σύνορα της χώρας και έπαιξε σε όλα τα μεγάλα διεθνή μέσα. Αυτή η εικόνα θα μπορούσε κάλλιστα να είναι στιγμιότυπο από μια κινηματογραφική ταινία, ένα στιγμιότυπο το οποίο προοικονομεί την πολλαπλή καταστροφή που θα έχει επέλθει στη χώρα στο τέλος της κυβερνητικής θητείας της Νέας Δημοκρατίας και δεν πρέπει εμείς αυτό να το επιτρέψουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Η Θεσσαλία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η εικόνα του συλλογικού μας, του εθνικού μας μέλλοντος. Μια περιοχή με τεράστιες δυνατότητες που θα έπρεπε να ανασυγκροτηθεί παραδειγματικά γιατί μπορεί, αλλά αντ' αυτού συνεχίζει να διαλύεται οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά.

Ξέρουμε πώς απάντησε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη στην καταστροφή της Θεσσαλίας από τον «Ντάνιελ». Απάντησε με γραφειοκρατία, με καθυστερήσεις, με πολυδάπανες μελέτες από εταιρείες του εξωτερικού με εμπορικό αντικείμενο που ουδεμία σχέση έχει με την επιστημονική επάρκεια που απαιτείται για τέτοιου τύπου σχέδιο, με ιδιωτικοποίηση του φορέα διαχείρισης του νερού, με υποσχέσεις για φαραωνικά έργα, με κλείσιμο του ματιού σε εταιρείες

του εξωτερικού, με προβλέψεις για εκτός τόπου αναδιάρθρωση καλλιεργειών, με υποχρεωτική ιδιωτική ασφάλιση των περιουσιών των κατοίκων.

Εμείς τότε, η Νέα Αριστερά, πριν από τις ευρωεκλογές καταθέσαμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την παραγωγική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας, ένα σχέδιο με αναφορά στην απόλυτη προστασία των πληγέντων του 2023, με έργα και δράσεις διασφάλισης της ανθεκτικότητας με βάση την ίδια τη φύση, με τη συμμετοχική διαμόρφωση ενός νέου παραγωγικού και καταναλωτικού υποδείγματος, με επανατοπικοποίηση της αγροτικής παραγωγής, με τεχνικές εξοικονόμησης και επανάχρησης του νερού. Θα επιμείνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό το σχέδιο γιατί η Θεσσαλία σήμερα -το διαπίστωσα για μία ακόμη φορά προχθές- συνεχίζει να νοσεί.

Η Κυβέρνηση επιμένει να αγνοεί τις αιτίες της περιβαλλοντικής και κλιματικής κρίσης. Νομίζει ενδεχομένως, μια εκτίμηση κάνω, ότι έτσι, με αυτόν τον τρόπο, κερδίζει πολιτικό χρόνο. Αυτό το οποίο στην πραγματικότητα όμως κάνει είναι να δημιουργεί, να παράγει, νέες κρίσεις, κρίσεις δημοσιονομικές, κρίσεις περιβαλλοντικές, κρίσεις κοινωνικές.

Δεν χρειάζεται να πάμε μακριά. Πώς απάντησε η Κυβέρνηση στα πολύ ορατά πλέον σημάδια της λειψυδρίας που απειλούν τα νησιά, απειλούν περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας, απειλούν και την ίδια την πρωτεύουσα; Θεωρώντας ότι είναι μια απλή θερινή έλλειψη που μετά από λίγο καιρό θα την ξεπεράσουμε. Δεν είναι όμως και το ξέρουμε ή τουλάχιστον οφείλουμε να το ξέρουμε όλοι μας αυτό. Η επόμενη μεγάλη κρίση κοινωνική, περιβαλλοντική, παραγωγική θα είναι η κρίση του νερού. Περιμένουμε να ακούσουμε τη δέσμη κυβερνητικών μέτρων για την προστασία αυτού του δημόσιου αγαθού. Ως τέτοιο πρέπει να διαφυλαχθεί. Η Νέα Αριστερά θα επιμείνει σε αυτό, στη διασφάλιση του δημόσιου αγαθού του νερού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Όπως θα επιμείνει βεβαίως και στην ανάγκη διαφύλαξης και προστασίας των κοινών, για παράδειγμα τις ελεύθερες παραλίες. Χθες εδώ, στη Βουλή, συναντηθήκαμε με τον Δήμαρχο Σαρωνικού, τον κ. Παπαχρήστου, και με μέλη του συντονιστικού αγώνα για τις ελεύθερες παραλίες, με τους ανθρώπους δηλαδή που αγωνίζονται για να διατηρηθεί το δικαίωμά τους -θα έπρεπε να το θεωρούμε αυτονόητο το δικαίωμα- για ελεύθερη πρόσβαση στις παραλίες της περιοχής τους στο Λαγονήσι, τις οποίες η Κυβέρνηση μέσω της ΕΤΑΔ ετοιμάζεται να περιφράξει για να κάνει το χατίρι σε μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα. Κατά τα άλλα ακούμε τον κ. Μητσοτάκη να μας μιλάει για τις ελεύθερες παραλίες την ίδια στιγμή που πάει να περιφράξει τις παραλίες της ίδιας της Αττικής. Εκεί, όπως μας έλεγε ο δήμαρχος χθες, πάνω από ένα εκατομμύριο πολίτες της Αττικής πηγαίνουν κάθε καλοκαίρι για να κάνουν τα μπάνια τους. Δεν φτάνει που στερήσατε από την κοινωνία, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το αυτονόητο δικαίωμα στην καλοκαιρινή ανάπαυλα, στις διακοπές, τώρα θα τους στερήσετε και τις παραλίες της Αττικής.

Εμείς αυτό δεν θα το επιτρέψουμε. Εμείς δεν θα επιτρέψουμε να γίνει αυτό το έγκλημα. Η Νέα Αριστερά θα είναι στο πλευρό των κατοίκων, θα είναι στο πλευρό της τοπικής κοινωνίας, θα είναι στο πλευρό της δημοτικής αρχής. Δεν θα σας αφήσουμε σε ησυχία και κοινοβουλευτικά με τις παρεμβάσεις μας, αλλά και κινηματικά μαζί με την κοινωνία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, ζητώ την ανοχή σας για δυο λεπτά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη στιγμή σε κάθε επίπεδο της καθημερινής ζωής διεξάγεται μια μεγάλη μάχη και η κοινωνική επιβίωση είναι άμεσα συναρτημένη με την αλλαγή πολιτικής. Μια αλλαγή πολιτικής όμως η οποία προϋποθέτει την κυβερνητική ανατροπή. Το βλέπουμε με κάθε ευκαιρία ότι η Νέα Δημοκρατία δίνει τις πιο αντικοινωνικές, τις πιο αντιεπιστημονικές, τις πιο αντιοικονομικές, τις πιο αντιοικολογικές απαντήσεις σε κάθε ερώτημα.

Πώς απαντά στον πολλαπλασιασμό των πλημμυρικών φαινομένων; Με απεντάξεις αντιπλημμυρικών έργων από το Ταμείο Ανάκαμψης. Πώς απαντά στη στεγαστική κρίση σε μια χώρα που το 40% του εισοδήματος ξοδεύεται σε δαπάνες στέγασης; Με τη δημιουργία «ΤΕΙΡΕΣΙΑ» άκουσον-άκουσον για κακοπληρωτές ενοικιαστές, την ίδια στιγμή που εκπαιδευτικοί κοιμούνται στο αυτοκίνητο στα νησιά που διορίζονται και η Κυβέρνηση μένει άπραγη σε τέτοια φαινόμενα. Πώς απαντά αυτή η Κυβέρνηση στο γεγονός ότι έχει αυξηθεί ραγδαία το ποσοστό των πολιτών που αδυνατούν να καλύψουν τις ιατρικές τους ανάγκες και είναι πλέον το υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Με ιδιωτικοποίηση των χειρουργείων, με κενά στα δημόσια νοσοκομεία, με διάλυση των νοσοκομείων της περιφέρειας. Τα παραδείγματα είναι πολλά, είναι πάρα πολλά, έχουν μαζευτεί πάρα πολλά τέτοια αντίστοιχα παραδείγματα.

Η δυσαρέσκεια των πολιτών είναι πλέον έκδηλη γιατί βιώνουν την αδικία στο πετσί τους. Είδαμε τις αντιδράσεις στην επικοινωνιακή φιέστα που προσπάθησε να στήσει ο κ. Μητσοτάκης στην Πεντέλη. Είδαμε προχθές τι έγινε και στη Θεσσαλία, στον Παλαμά. Στον Βόλο βεβαίως, εκεί που έχει διαλυθεί η οικονομική δραστηριότητα και η κοινωνική ζωή από τη δυσοσμία και τα νεκρά ψάρια, ο κ. Μητσοτάκης δεν τόλμησε να πάει.

Εμείς λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θα κλείσω με αυτό, η Νέα Αριστερά, θα επιμείνουμε να επικεντρωνόμαστε σε αυτά τα σημαντικά, σε αυτά τα κρίσιμα, σε αυτά τα ζωτικά κοινωνικά προβλήματα, τα πραγματικά ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία.

Η αλήθεια είναι ότι η κατάσταση σήμερα στην Αντιπολίτευση σκορπά απογοήτευση, βυθίζει την πολιτική στην απαξίωση, βυθίζει την Αριστερά στην ανυποληψία. Εμείς όμως δεν θα ασχοληθούμε ούτε με την παραπολιτική ούτε με τον εκφυλισμό και την απαξίωση της Αριστεράς συνολικά, αλλά και της ίδιας της πολιτικής, γιατί γνωρίζουμε ότι όλα αυτά είναι βούτυρο στο ψωμί της Δεξιάς και του κ. Μητσοτάκη. Εμείς θα παλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις για να ξαναδημιουργηθεί ελπίδα στον κόσμο, στον αριστερό κόσμο, στον προοδευτικό κόσμο ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη μπορεί και πρέπει να πέσει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Και μόνο σε αυτή τη βάση την προγραμματική, πάνω στα πραγματικά ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία, μπορούν να διαμορφωθούν και συγκλίσεις και να δημιουργηθούν τα αναγκαία μέτωπα απέναντι στη Δεξιά.

Δεν υπάρχει πλέον χρόνος για χάσιμο. Ο καθένας και η καθεμιά οφείλει να αναλάβει την ευθύνη που του αναλογεί. Εμείς καλούμε τους αριστερούς και προοδευτικούς πολίτες να μην το βάλουν κάτω, να μην οδηγηθούν στην παραίτηση, να βγουν στον δρόμο, να δώσουν τον αγώνα ενάντια σε μια Κυβέρνηση συνώνυμο της καταστροφής σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα πεδία.

Εμείς, η Νέα Αριστερά, θα επιμείνουμε αριστερά και θα είμαστε μαζί και με τους πολίτες και τις συλλογικότητες έξω από τη ΔΕΘ, μαζί με τα σωματεία των εργαζομένων, μαζί με τους φοιτητικούς συλλόγους, μαζί με τα περιβαλλοντικά κινήματα, μαζί με τους παραγωγούς, τους αγρότες, που θα εκφράσουν την οργή τους για μια Κυβέρνηση που διαλύει τις ζωές και μια Κυβέρνηση που διαλύει τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Περνάμε στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους που έχουν ζητήσει τον λόγο.

Τον λόγο έχει ο κ. Δημητριάδης από τους Σπαρτιάτες. Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω λίγο διαφορετικά. Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Σπαρτιατών θα ήθελα να καταδικάσω την παρουσία Έλληνος αξιωματικού την 30ή Αυγούστου στην τουρκική πρεσβεία, μέρα κατά την οποία οι και καλά, οι δήθεν, καλοί μας γείτονες Τούρκοι εορτάζουν όχι τη νίκη, όπως λένε, αλλά την καταστροφή της Σμύρνης και τη σφαγή των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, πράγμα το οποίο είναι βαθύτατα προσβλητικό προς όλους τους Έλληνες μικρασιατικής καταγωγής, όπως είμαι και εγώ. Θέλουμε, λοιπόν, εμείς από αυτό το Βήμα να ρωτήσουμε ποιος ή

ποιοι έδωσαν αυτή την εντολή, μία εντολή που είναι προσβλητική και η οποία προσβάλλει όλους τους Έλληνες μικρασιατικής καταγωγής, όλους τους Έλληνες που είναι απόγονοι αυτών των οποίων σφαγιάστηκαν από τον Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Κάποια στιγμή θα πρέπει να δώσουμε μια απάντηση.

Και όλα αυτά εδώ γίνονται την ώρα που ο Ερντογάν μιλάει πάλι για «γαλάζια πατρίδα» και μάλιστα πρόσφατα σε μια ομιλία του είπε πως η Τουρκία φιλοξενεί τους γιους της Κομοτηνής. Κοινώς ο Ερντογάν δεν ξεχνάει τη δυτική Θράκη. Και όλα αυτά γίνονται την ώρα που μια σειρά από καθηγητές Διεθνούς Δικαίου μιλάνε πλέον για κίνδυνο δορυφοριοποίησης της Ελλάδος, ότι κινδυνεύουμε γεωπολιτικά να καταστούμε ένας δορυφόρος της Τουρκίας. Αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρό, είναι ένα μείζον ζήτημα και δεν θα πρέπει να εφησυχάζουμε. Και δεν θα πρέπει να επαναπαυόμαστε σε δήθεν διακηρύξεις φιλίας, όπως αυτή που έγινε τον Δεκέμβριο, η Διακήρυξη των Αθηνών, οι οποίες ούτε νομικά δεσμευτικές είναι ούτε φυσικά αποθαρρύνουν τον Ερντογάν από τις επεκτατικές του βλέψεις.

Τώρα, επί του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου, σήμερα έρχεται προς κύρωση ένα πρωτόκολλο το οποίο έρχεται με πάρα πολύ μεγάλη καθυστέρηση. Υπεγράφη το 2003 και έρχεται είκοσι ένα χρόνια μετά να κυρωθεί. Αυτό, λοιπόν, το πρωτόκολλο, το οποίο εντάσσεται σε μια σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό επίπεδο, η Σύμβαση Espoo, η οποία υπεγράφη το 1991 και επικυρώθηκε το 1997, τι προβλέπει; Προβλέπει ουσιαστικά ότι όταν ένα κράτος θέλει να κάνει ένα μείζον έργο, το οποίο θα έχει σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και στα άλλα κράτη, οφείλει να το γνωστοποιεί στα κράτη που είναι συμβαλλόμενα.

Να τονίσω πως, όπως επισημάνθηκε πριν, η συγκεκριμένη σύμβαση δεν έχει κυρωθεί από την Τουρκία, με αποτέλεσμα σήμερα να κατασκευάζεται ένας πυρηνικός αντιδραστήρας στο Ακούγιου, ο οποίος εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την περιοχή και ο οποίος σε μερικά χρόνια μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στην Τουρκία να αναπτύξει ένα πυρηνικό πρόγραμμα και να κάνει πυρηνικά όπλα. Θα πρέπει να μην εφησυχάσουμε και αυτό να το επισημαίνουμε και να το καταγγείλουμε.

Επίσης, άλλα προβλήματα του πρωτοκόλλου είναι τα εξής. Το πρωτόκολλο ναι μεν προβλέπει ότι κάποια κράτη θα πρέπει να ενημερώνουν για κάποια έργα σε κάποιους τομείς που θα έχουν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όμως αφήνει ανοιχτό και χαλαρό το πλαίσιο αναφορικά με το τι θεωρείται σοβαρό έργο και τι θα πρέπει να γνωστοποιηθεί στα άλλα κράτη. Επομένως, λοιπόν, επαφίεται στις κυβερνήσεις. Επίσης, μιλάει για συνεννόηση των κυβερνήσεων με περιβαλλοντικούς φορείς, με ΜΚΟ, που δεν γνωρίζουμε ποιοι θα είναι και τι ρόλο θα έχουν.

Τέλος, να πω πως ουσιαστικά, ναι μεν προβλέπει νομοθετική κύρωση του πρωτοκόλλου, όμως δεν μας λέει σε ποιο κανονιστικό πλαίσιο θα γίνει αυτή η εφαρμογή του πρωτοκόλλου. Διότι, ξέρετε πάρα πολύ καλά, κυρώνουμε επιφανειακά κάποια πρωτόκολλα για το περιβάλλον, όμως θα πρέπει να δούμε πώς θα εφαρμοστούν.

Και εδώ μάλιστα δράττομαι της ευκαιρίας να πω πως εμείς έχουμε μια βαθύτατη δυσπιστία ότι η Κυβέρνηση θα ακολουθήσει μια περιβαλλοντική πολιτική φιλική και αυτό βέβαια γίνεται βλέποντας την κάκιστη διαχείριση στον τομέα των πυρκαγιών, την κάκιστη διαχείριση στον τομέα των πλημμυρών και των φυσικών καταστροφών και κυρίως στο γεγονός ότι επιτρέπεται ακόμα και σήμερα νομοθετικά να γίνονται αιολικά πάρκα σε περιοχές «NATURA», αλλά και επίσης να επιτρέπεται η κατασκευή φωτοβολταϊκών σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, πράγμα που για εμάς αποτελεί έγκλημα, διότι οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι για να καλλιεργείται τροφή για τους Έλληνες και όχι για φωτοβολταϊκά. Μπορείτε να τα κάνετε οπουδήποτε αλλού, όχι εκεί.

Επομένως, λοιπόν, δεν θεωρούμε ότι η Κυβέρνηση θα κάνει μια φιλική περιβαλλοντικά πολιτική, διότι, αν ήθελε, τόσον καιρό θα το έκανε. Εάν ήθελε, θα μπορούσε να έχει επανδρώσει την Πυροσβεστική Υπηρεσία, θα μπορούσε να έχει δώσει αποφασιστικές αρμοδιότητες στα Δασαρχεία, ώστε να αναλαμβάνουν την πρόληψη και τον συντονισμό των πυρκαγιών, και επίσης θα μπορούσε να πάρει σύγχρονα πυροσβεστικά μέσα και όχι να έχουμε τα Καναντέρ της δεκαετίας του '70.

Επομένως είμαστε πάρα πολύ δύσπιστοι για το κατά πόσον αυτό το πρωτόκολλο θα εφαρμοστεί από την Κυβέρνηση όπως πρέπει. Εμείς θεωρούμε πως η Κυβέρνηση με την πολιτική που εφαρμόζει συνιστά καταστροφή και υποβάθμιση του περιβάλλοντος και αυτό αποδεικνύεται και στην πράξη. Και μάλιστα να πω πως ξέρετε ότι η περιβαλλοντική καταστροφή δεν λύνεται με υποσχέσεις και ευχολόγια, όπως έκανε ο Πρωθυπουργός στη Φαρκαδόνα, που υποσχέθηκε τρία δισεκατομμύρια σε έναν απροσδιόριστο χρόνο, χωρίς να ξέρουμε πότε θα υλοποιηθεί, την ώρα μάλιστα που ακόμα και σήμερα υπάρχουν Έλληνες της Θεσσαλίας που ζουν σε κοντέινερ ή σε σκηνές και δεν έχουν σπίτι. Αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των Σπαρτιατών)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Δημητριάδη, για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο, όπως πάντα.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Κόκκαλης. Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφ' ης στιγμής το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου έχει να κάνει με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, καλό είναι να αναφερθούν κάποια πράγματα για τη Θεσσαλία, για αυτό το οποίο γίνεται στον Παγασητικό, αλλά και για την επίσκεψη του Πρωθυπουργού. Φορέας Διαχείρισης Κάρλας. Καταργήθηκε. Τι θα μπορούσε να κάνει; Θα μπορούσε να επιβλέπει το οικοσύστημα. Θα μπορούσε να παρακολουθεί τις παραμέτρους του νερού, διότι το οξυγόνο στο νερό δεν τελειώνει μέσα σε μία μέρα. Κι όμως καταργήθηκε. Προχθές είδαμε και ακούσαμε τον Πρωθυπουργό. Ακούμε και εδώ «τρία δισ. για τη Θεσσαλία». Τον Φεβρουάριο του 2023 εξήγγειλε ο κ. Μητσοτάκης 570 -συν- έργα για τη Θεσσαλία. Όσο το είδαμε οι Θεσσαλοί, το είδε και ο υπόλοιπος ο κόσμος.

Η αλήθεια και η πραγματικότητα είναι σκληρή. Η αλήθεια και η πραγματικότητα, όμως, δεν έχει καμμία απολύτως σχέση με αυτό το οποίο είπε στη φιέστα προχθές από τη Λάρισα. Υποσχέθηκαν πλήρη εξόφληση στους αγρότες 30 Ιουνίου. Οι αγρότες 1η Αυγούστου ξεσηκώθηκαν με τα τρακτέρ. Την ανέβαλαν την εξόφληση για Οκτώβριο. Υποσχέθηκαν εξόφληση στους κτηνοτρόφους 30 Οκτωβρίου. Υποσχέθηκαν κρατική αρωγή. Κρατική αρωγή: Από τις πέντε χιλιάδες εκατό αιτήσεις έχουν εγκριθεί οι τριάντα μία. Δεν έχει εγκριθεί ούτε μία -ούτε μία!- άδεια επανακατασκευής πλημμυρόπληκτης οικίας. Ούτε μία!

Τον Σεπτέμβριο του 2023, όπως προκύπτει από την απόφαση του κ. Τριαντόπουλου, συστάθηκε Τομέας Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Περιφέρειας Θεσσαλίας με έδρα τη Θεσσαλία. Έχει γίνει; Όχι. Ενδεικτικό είναι το ότι πριν λίγες ημέρες ανακοινώθηκε η πρόσληψη προσωπικού.

Ούτε ένα έργο, ούτε ένα! Εμείς, κύριε Υπουργέ, μπορεί να μην τα ξέρουμε τόσο καλά όσο εσείς τα της αγροτικής γης, όπως είπατε πριν στην επίκαιρη ερώτηση, εσείς τα ξέρετε καλύτερα, αλλά δεν έχει ξεκινήσει ούτε ένα έργο με επιμέλεια της Κυβέρνησης.

ΟΔΥΘ: Ψηφίστηκε τον Απρίλιο και ακόμη δεν έχει διοικητικό συμβούλιο. Πότε θα γίνουν αυτά τα έργα; Τι ακριβώς θέλετε να κάνετε στη Θεσσαλία, κύριοι της Κυβέρνησης; Τι ακριβώς; Λέτε ότι έχετε σχέδιο. Έχετε μια ολλανδική εταιρεία με την οποία συνεργάζεστε και αφ' ενός, από τη μία, λέτε ότι «εμείς δεν συμφωνούμε με την εταιρεία των Ολλανδών για την αντικατάσταση του βαμβακιού, διότι έχει πολιτικό κόστος, συμφωνούμε, όμως, με κάποια άλλα». Ναι, ποιο είναι το ακριβές σχέδιο; Τι ακριβώς θέλετε να κάνετε στον πρωτογενή τομέα; Να γεμίσει όλος φωτοβολταϊκά;

Μη γελάτε, κύριε Υπουργέ! Σας είπα, μπορείτε να αποδείξετε ότι δεν είναι τριακόσιες χιλιάδες σαράντα στρέμματα παραγωγικής γης εγκατεστημένα φωτοβολταϊκά; Θα ζητήσω συγγνώμη.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν έχετε αίσθηση του αριθμού!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ορίστε, τριακόσιες σαράντα χιλιάδες! Μπορείτε να πείτε -δεν μπορείτε να το αποδείξετε αυτό- ότι δεν το έχει ξεπεράσει, τουλάχιστον να πείτε κάτι απλό; Βάλατε

έναν περιορισμό στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στη γη υψηλής παραγωγικότητας 1%. Να πείτε ότι «κύριε, δεν έχει ξεπεράσει το 1%». Πείτε το! Φοβάστε και καλά κάνετε και φοβάστε, διότι το έχει ξεπεράσει. Πείτε το ότι δεν έχει ξεπεράσει το 0,8%, το 1%. Και όμως έχει ξεπεραστεί. Το ζητούμενο είναι να υπάρχει ισορροπία, κύριε Υπουργέ, μεταξύ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ναι, και του πρωτογενούς τομέα. Δυστυχώς, όμως, αυτή η ισορροπία δεν υπάρχει, όπως δεν υπάρχει ξεκάθαρα και ένα σχέδιο για τη Θεσσαλία.

Ενδεικτικό της ανεπάρκειας το ότι στην επίκαιρη ερώτηση πριν ακούσαμε ότι η Κυβέρνηση τα πάει καλά με την πανώλη. Δεχτήκαμε και συγχαρητήρια και η Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει πριν πέντε μέρες ότι ο υψηλός κίνδυνος μετάδοσης παραμένει. Δηλαδή, προφανώς η ανεπάρκειά σας είναι τόσο μεγάλη, που δεν μπορείτε να αντιληφθείτε το μέγεθος των προβλημάτων που καλείστε να διαχειριστείτε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Κουκουλόπουλος -ο κ. Πλεύρης δεν θέλει να μιλήσει- και θα ολοκληρώσουμε μετά με την τοποθέτηση του Υπουργού.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ευχηθώ και εγώ καλή αρχή στη νέα περίοδο σήμερα!

Να σπεύσω να συμφωνήσω με προηγηθέντες στο Βήμα ότι στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από το σταμάτημα των εργασιών μέχρι την επανέναρξη χθες των εργασιών της Βουλής μεσολάβησαν πολλά γεγονότα, στα οποία αξίζει να τοποθετηθεί κανείς. Και εγώ ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος θα επιλέξω να τοποθετηθώ σε δύο θέματα που άπτονται άμεσα ή έμμεσα με τη συγκεκριμένη σύμβαση που κυρώνεται σήμερα και στα οποία θα περιμένουμε με ενδιαφέρον τις απαντήσεις από τον κύριο Υπουργό, για να μην κάνουμε διάλογο μονολόγων, να μην εκφωνούμε μονολόγους δίκην διαλόγου, όχι.

Παρ' ότι, λοιπόν, είμαστε παραμονές Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης και εκ των πραγμάτων τα θέματα οικονομικής διαχείρισης είναι στο επίκεντρο της πολιτικής ατζέντας, θα επιλέξω δύο θέματα τα οποία άπτονται, κύριε Υπουργέ, των δικών σας αρμοδιοτήτων και περιμένουμε, όπως είπα, απαντήσεις.

Το πρώτο αφορά την κρίση στον Παγασητικό με τα ψάρια. Αν είναι κάτι που εντυπωσιάζει, είναι η παντελής απουσία της Κυβέρνησης. Πιστεύω βαθιά και με πάθος υποστηρίζω χρόνια τώρα την ενίσχυση της αυτοδιοίκησης στους δύο βαθμούς, γιατί πιστεύω στις δυνατότητές της όσο λίγοι.

Με την ίδια σαφήνεια, όμως, πρέπει να πω ότι δεν έχω υπ' όψιν μου καμμία από τις δεκατρείς αιρετές περιφέρειες της χώρας που να έχει την επιχειρησιακή δυνατότητα και τη στελέχωση για να ανταποκριθεί σε τέτοιου τύπου θέματα -πολύ περισσότερο αυτό ισχύει για τον Α' βαθμό-, όπως είναι η κρίση στον Παγασητικό με τα ψάρια. Είναι κλασικό θέμα στο οποίο θα έπρεπε να έχουμε παρουσία συναρμόδιων Υπουργείων, του δικού σας, κύριε Υπουργέ, και ενδεχομένως πολύ περισσότερο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μια παρουσία που δεν είδαμε.

Η Κυβέρνηση πρώτη φορά εμφανίστηκε για να πει τι επιδόματα θα δώσει στους επαγγελματίες των οποίων τα καλώς νοούμενα συμφέροντα επλήγησαν από αυτή την καταστροφή. Αυτό είναι το θέμα; Εάν αξιολογείτε ως χαμηλού βαθμού σοβαρότητας την κρίση αυτή, τότε θα έπρεπε με φιλική παραίνεση στα μέσα να κατεβεί και το θέμα. Εάν, όμως, το θέμα είναι πραγματικά σοβαρό -που είναι-, θα έπρεπε να είστε παρόντες από την πρώτη στιγμή. Πιστεύω ότι δεν είναι τυχαία αυτή η συμπεριφορά σας. Έχει να κάνει με τη μόνιμη έγνοια σας να προστατεύετε την εικόνα σας και τίποτα άλλο.

Έρχομαι στην ίδια τη σύμβαση. Ρυθμίζει διασυνοριακά θέματα.

Κύριε Υπουργέ, σας είπα και νωρίτερα, ζήτησα μια διευκρίνιση κατ' ιδίαν, γιατί είπα ότι θα σας απευθύνω ένα ερώτημα. Ερώτημα, λοιπόν, συγκεκριμένο, που είναι καθαρά στη δική σας αρμοδιότητα: Θα υπάρξει κάποια αλλαγή σε ό,τι συμβαίνει με την εξόρυξη λιγνίτη στη δυτική Μακεδονία, που κατευθύνεται με μεταφορικά μέσα της Βόρειας Μακεδονίας σε σταθμούς δίπλα στα σύνορά μας, όπου γίνεται η καύση του λιγνίτη σε ατμοηλεκτρικούς σταθμούς στη Βόρεια Μακεδονία; Στο πρωτόκολλο προοιωνίζεται μια θετική απάντηση σε αυτό. Θα υπάρξει, λοιπόν, και ποια αλλαγή;

Αυτή τη στιγμή αναφέρομαι στο συγκεκριμένο γεγονός, για να πάω από εκεί σε κάτι που είναι μείζον.

Μεταφέρεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια μεγάλη ποσότητα στερεών καυσίμων από τη δυτική Μακεδονία σήμερα προς τη Βόρεια Μακεδονία, όπου γίνεται η καύση της για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και αυτό, αν δεν οδηγεί σε κατάρρευση όλου του αφηγήματός σας, κύριε Υπουργέ, εν πάση περιπτώσει, το θολώνει πάρα πολύ. Είναι γνωστό ότι η κλιματική αλλαγή δεν κλείνεται σε σύνορα. Ούτε και η προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να κλειστεί εύκολα σε σύνορα, δεν κλείνεται, δυστυχώς, για την ακρίβεια, όχι δεν μπορεί, δεν κλείνεται, δεν μπορεί να την κλείσει κανείς σε σύνορα. Και εδώ υπάρχει μια παραδοξότητα: Όλο αυτό το οποίο έχετε σχεδιάσει με την ενέργεια και αποτυπώνεται και στο νέο «Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα» είναι ένας δρόμος πολλαπλά αδιέξοδος.

Εγώ επαναλαμβάνω, κύριε Υπουργέ -γιατί μας δίνετε πολλές φορές απαντήσεις που είναι άστοχες-, ότι εμείς ακόμα από την εποχή που στην προεδρία του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής ήταν η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά έχουμε διατυπώσει με σαφήνεια κάποιες θέσεις από τις οποίες δεν έχουμε μετακινηθεί ποτέ.

Η Ελλάδα πρέπει να προχωρήσει συντεταγμένα στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αυτό χρειάζεται τρεις απλές προϋποθέσεις: Αναβάθμιση των δικτύων μέσης, χαμηλής και υψηλής, για την οποία τίποτα δεν έχει γίνει, παρά τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Δεύτερον, χρειάζεται συστηματική διείσδυση της αποθήκευσης, για την οποία ελάχιστα ή τίποτα δεν έχει γίνει. Έχουμε πετάξει τεραβατώρες κυριολεκτικά μέχρι αυτή τη στιγμή, φέτος το 2024, από ηλεκτρική ενέργεια παραχθείσα από ανανεώσιμες πηγές, ακριβώς γιατί δεν μπορούσαν τη συγκεκριμένη ώρα να μπουν στο δίκτυο, γιατί δεν έχει προχωρήσει καθόλου η αποθήκευση. Μεγάλες επενδύσεις, όπως είναι η εμβληματική επένδυση που έχει επιλεγεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τις μπαταρίες που ενδιαφέρεται ελληνική εταιρεία να εγκαταστήσει στη δυτική Μακεδονία, περιμένουν ακόμα πράσινο φως από την Κυβέρνηση και δεν λέτε να το δώσετε και διεκδικείται αυτή η επένδυση από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Περιμένουμε μία απάντηση σε αυτό από τη δυτική Μακεδονία.

Τέλος, απαιτείται η συναίνεση κοινωνιών. Εδώ είναι που τα έχετε κάνει θάλασσα. Έχετε κλείσει τον ηλεκτρικό χώρο για πέντε εταιρείες, οι ενεργειακές κοινότητες είναι αποσυνάγωγοι, η αυτοδιοίκηση αποσυνάγωγη, οι αγρότες αποσυνάγωγοι και τελικά τι δεν πετυχαίνουμε μ' αυτό; Δεν πετυχαίνουμε τη μείωση τιμών, γιατί με βάση το πώς εξελίσσονται οι τιμές ρύπων, η ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ είναι πλέον η φθηνότερη μορφή ενέργειας παντού σε όλη την Ευρώπη και η Ελλάδα φαίνεται να χάνει το στοίχημα. Είναι πολύ μακριά ο στόχος που βάζετε για απομείωση τιμών, κύριε Υπουργέ. Αντικειμενικά είναι πολύ μακριά.

Η δε μεγάλη σας αποτυχία -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- βρίσκεται στο ότι πήρατε την απόφαση να καταστήσετε το εισαγόμενο και ρυπογόνο φυσικό αέριο ενδιάμεσο καύσιμο στην περίοδο της μετάβασης. Η δική μας θέση -και σ' αυτή αναφέρθηκα μνημονεύοντας τη Φώφη Γεννηματά νωρίτερα, που εξακολουθεί να είναι η ίδια σήμερα και με τον Νίκο Ανδρουλάκη και αύριο ίδια θα είναι- είναι ότι οι εγχώριοι πόροι, ο λιγνίτης, με τις προϋφιστάμενες φυσικά μονάδες του φυσικού αερίου, θα πρέπει σταδιακά να αποσύρονται με τη διείσδυση ΑΠΕ και αποθήκευσης. Είναι τόσο απλό. Είναι θέμα και ισοζυγίου εμπορικού, που είναι ο μεγάλος ασθενής στα οικονομικά της χώρας, είναι και μια πατριωτική πολιτική.

Θα ολοκληρώσω, κύριε Υπουργέ, με αυτό που σας έχω πει και άλλη φορά: Εάν δεν καταλαβαίνετε τη δική μας γλώσσα, να σας

το πω με τη γλώσσα που καταλαβαίνετε, του Μπιλ Γκέιτς. Ο Μπιλ Γκέιτς, λοιπόν, έχει γράψει στο βιβλίο του το σχετικό με το κλίμα ότι η αντικατάσταση ανθρακικών μονάδων με μονάδες αερίου είναι μια ανοησία. Για ποιον λόγο; Διότι κάποια στιγμή πρέπει γρήγορα να τις αποζημιώσουμε, ακριβώς αυτό που κάνετε εσείς. Επιφυλάσσετε μια νέα φορολογία με νέα τέλη για αποζημίωση νέων μονάδων, διότι ενώ θα μειωθεί η συνεισφορά του φυσικού αερίου στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας μετά το '30, παρ' όλα αυτά δίνετε το πράσινο φως να κατασκευάζονται νέες μονάδες. Πού ανταποκρίνεται αυτό; Και μη μου πείτε για τιμές.

Είχαμε έναν ενδιαφέροντα διάλογο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Εσείς προεδρεύατε, νομίζω, όταν είχαμε ένα ατυχές επεισόδιο εσείς κι εγώ. Το έχουμε ξεχάσει κι εσείς κι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εννοείται.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σας είχα πει και τότε και θέλω να το επαναφέρω, για να έχουμε μια συνέχεια. Μου είχατε δώσει ένα δίκιο στην υπόθεση Target Model. Κάντε κάτι και θα είμαστε δίπλα σας. Το Target Model...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: ... είναι μια ευρωπαϊκή πρακτική που σε μεγέθη αγοράς -όπως η ελληνική- δεν μπορεί να λειτουργήσει. Κάτι πρέπει να κάνουμε γι' αυτό. Δεν μπορεί να βλέπουμε τις τιμές να φτάνουν σε δυσθεώρητα ύψη και να μην αντιδρούμε. Κάτι πρέπει να κάνουμε, γιατί όλο αυτό δημιουργεί ένα έλλειμμα ανταγωνιστικότητας στην ελληνική οικονομία συνολικά και δημιουργεί και μια τεράστια δυσπιστία στον πολίτη απέναντι στους θεσμούς. Είναι μια εξέλιξη που νομίζω ότι ο καθένας πρέπει να την αξιολογήσει, γιατί κάπως έτσι πρέπει να αξιολογούμε και αυτά που γίνονται δίπλα μας. Δείτε τα στοιχεία. Είναι πρόσφατα από τη Γερμανία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν θα μιλήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Διατηρεί το δικαίωμα να μιλήσει μετά, αλλά για την ώρα έχει πει ότι μάλλον δεν θα μιλήσει.

Ορίστε, κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ πολύ.

Καλημέρα, λοιπόν. Κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω αν μιλάτε στο τηλέφωνο με τον κύριο Πρωθυπουργό. Μόνο έτσι δικαιολογείται να μιλάτε στο τηλέφωνο. Αλλά πείτε του, σας παρακαλώ, του κ. Μητσοτάκη ότι έχει λίγο ακόμη χρόνο να έρθει στην Ολομέλεια της Βουλής για να απολογηθεί για τη συνθήκη στην οποία βρίσκεται το περιβάλλον στη χώρα μας και για την τρομακτική εγκατάλειψη του περιβαλλοντικού, φυτικού, ζωικού κεφαλαίου, για το γεγονός ότι στο μεσοδιάστημα από την τελευταία συνεδρίαση της Βουλής λίγο πριν τη διακοπή εργασιών κατακάηκε πάλι η Αττική.

Κύριε Πλεύρη, βλέπω ότι ξαναήρθατε. Ελπίζω να μιλήσετε και να απαντήσετε, αλλά περιμένω να έρθει και ο κ. Μητσοτάκης επιτέλους. Επιτέλους! Στην καταστροφή της Αττικής, στο γεγονός ότι δασική πυρκαγιά έφτασε να κάψει τον αστικό ιστό, απαντάει φέρνοντας ένα πρωτόκολλο του ΟΗΕ του 2003 για το περιβάλλον; Αυτό συζητάμε σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, εγώ θα ντρεπόμουν, όχι στη θέση σας. Στη θέση του κ. Μητσοτάκη θα ντρεπόμουν. Θα έπρεπε να είναι εδώ, θα έπρεπε να έχει δεχθεί το αίτημα για προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης που έχει κατατεθεί από τον κ. Ανδρουλάκη από το ΠΑΣΟΚ, από εμένα που είπα ότι στηρίζουμε αυτό το αίτημα και από όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης που ζητούν λογοδοσία για την εγκατάλειψη του περιβάλλοντος και για την εγκατάλειψη επίσης της υγείας των πολιτών, της ζωής τους, για τη διακύβευση της ανθρώπινης ζωής ακόμη και μέσα στην Αθήνα από πυρκαγιά.

Είμαι, κύριε Πλεύρη, βασική μάρτυρας στη δίκη για το Μάτι. Τις επόμενες ημέρες θα καταθέσω. Ο κ. Μητσοτάκης έκανε Αρχηγό της Πυροσβεστικής τον επικεφαλής της ΕΜΑΚ που του είπαν πέντε η ώρα να πάει στο Μάτι και πήγε στις δέκα το βράδυ, όταν είχε καεί ο τόπος. Ο κ. Μητσοτάκης έκανε τρίτο τη τάξει στην Πυροσβεστική τον κ. Λάμπρη που ήταν στο μοναδικό ελικόπτερο, όταν μπήκε η φωτιά στον Νέο Βουτζά στις πέντε και μισή και ξέρετε τι έκανε; Ξέρετε. Πήρε το ελικόπτερο και έφυγε και πήγε στην Ελευσίνα, όσο πιο μακριά μπορούσε. Ο κ. Μητσοτάκης έκανε πριν από λίγους μήνες επικεφαλής της Πυροσβεστικής, Αρχηγό της Πυροσβεστικής τον κατηγορούμενο για τη φωτιά στη Βαρυμπόμπη και κάηκε για άλλη μία φορά το 2024 η Αττική.

Τι πρόκληση πραγματικά; Τι πρόκληση να μην κρατάτε ούτε τα προσχήματα; Τι πρόκληση ο κύριος Πρωθυπουργός να νομίζει ότι μπορεί να έρθει σήμερα να συζητηθεί ως δήθεν ενέργεια της Κυβέρνησης για το περιβάλλον η κύρωση ενός πρωτοκόλλου του ΟΗΕ, που δεν το κύρωσαν οι κυβερνήσεις επί είκοσι ένα έτη, από το 2003! Είναι τόσο παρωχημένο αυτό το πρωτόκολλο που το μόνο που μαρτυρά είναι η έλλειψη πολιτικής βούλησης να προστατέψετε το περιβάλλον και να ελέγξετε τους όρους δόμησης, παρέμβασης, κατασκευής, υλοτομίας και ούτω καθεξής στα πεδία που πρέπει να προστατεύεται.

Δυστυχώς, σας ζω και τα ζω αυτά από τα φοιτητικά μου χρόνια ως εθελόντρια δασοπυροπροστασίας με τον ΕΔΑΣΑ, από τα πρώτα μου βήματα στη δικηγορία και στην κοινωνική δικηγορία δίπλα στα κινήματα που μάχονται για το περιβάλλον, γιατί το περιβάλλον το προστατεύουν οι πολίτες, το προστατεύουν τα κοινωνικά κινήματα, το προστατεύουν οι τοπικές κοινωνίες, το προστατεύουν οι συλλογικότητες. Δυστυχώς δεν το προστατεύουν οι ελληνικές κυβερνήσεις.

Σήμερα, αυτές τις μέρες, μεθοδεύετε την εκχώρηση δύο παραλιών, των Πεύκων και των Ευκαλύπτων στο Λαγονήσι, στον κ. Μαντωνανάκη. Δεν σας λέει τίποτα, κύριε Υπουργέ; Σας βλέπω ότι κάπως προσπαθείτε να θυμηθείτε ποιος είναι ο κ. Μαντωνανάκης του «Grand Resort».

Μεθοδεύετε και έγινε μάλιστα συνάντηση των κινημάτων και του δημάρχου Σαρωνικού με τον κ. Βορίδη στο Μαξίμου για το θέμα αυτό και είπε ο κ. Βορίδης στον δήμαρχο Σαρωνικού και στους εκπροσώπους των κινημάτων ότι διαπραγματεύεται η Κυβέρνησή σας τι θα γίνει. Ελπίζω να σας θύμισαν κάτι αυτά που λέω.

Εκχωρείτε παραλίες σε επιχειρηματικά και οικονομικά συμφέροντα, εγκαταλείπετε τα δάση να κατακαίγονται. Τριάντα μέρες καίει η φωτιά πάνω, στις Σέρρες, κύριε Μαρκόπουλε. Μήπως να φωνάξουμε και τον κ. Καραμανλή, γιατί και ως Βουλευτής άφωνος παρέμενε για τις φωτιές επάνω στις Σέρρες; Για περισσότερες από τριάντα μέρες έκαιγε η φωτιά. Έτσι προστατεύετε το περιβάλλον;

Θέλετε να δεσμεύσετε τη Βουλή σήμερα; Εμείς θα το ψηφίσουμε φυσικά -το πρωτόκολλο, όχι τις άλλες διατάξεις-, αλλά είναι κοροϊδία. Έχει τόσο εξελιχθεί και το δίκαιο του ΟΗΕ και οι διεθνείς συμβάσεις για το περιβάλλον. Εδώ μιλάμε για ένα πρωτόκολλο που αναφέρεται στο δίκαιο του περιβάλλοντος της δεκαετίας του '90, στη Διάσκεψη του Ρίο, στη Σύμβαση του Aarhus. Μιλάμε γι' αυτά τα οποία μαθαίναμε ως ζωντανό δίκαιο όταν ήμασταν φοιτητές. Και έρχεστε το 2024 και αυτό έχετε να πείτε, όταν σας έχουμε καταθέσει εδώ -από αυτό εδώ το Βήμα κατέθεσα εγώ πριν από έναν χρόνο- στον κ. Μητσοτάκη που έλεγε «φέρτε μου προτάσεις», όπως έλεγε και ο κ. Τσίπρας παλαιότερα «φέρτε μου προτάσεις για το χρέος». Εγώ του είχα φέρει. Είπε ο κ. Μητσοτάκης «φέρτε μου προτάσεις για την πολιτική προστασία». Δέκα προτάσεις του κατέθεσα πριν από ένα χρόνο: να μονιμοποιήσετε όλους τους εποχικούς πυροσβέστες, να ενεργοποιήσετε τη δασοφυλακή, να ενεργοποιήσετε τα δασοφυλάκια, «να», «να», «να», δέκα προτάσεις. Καμμία δεν υλοποιήσατε, ούτε μία.

Τους εποχικούς πυροσβέστες τους χλευάζετε. Τους προσλαμβάνετε ως εποχικούς, την ίδια ώρα που λέτε ότι έχουμε κλιματική κρίση και κλιματική αλλαγή. Δηλαδή τολμάτε να λέτε ότι η υπηρεσία του πυροσβέστη είναι εποχική, την ίδια ώρα που μιλάτε για κλιματική κρίση. Είναι ασύμβατες αυτές οι τοποθετήσεις. Κλιματική κρίση σημαίνει ότι όλο τον χρόνο υπάρχουν και ακραία φαινόμενα και ανάγκες και πυροπροστασίας και πυρόσβεσης και παρέμβασης στις πλημμύρες, όλα αυτά που κάνουν οι άνθρωποι αυτοί.

Το γνωρίζετε, κύριε Πλεύρη και κύριε Σκυλακάκη, κύριε Υπουργέ, μιας και ήρθατε -ήσασταν προχθές, αν δεν κάνω λάθος, με τον κύριο Πρωθυπουργό στη Θεσσαλία- ότι σκοτώθηκε εποχικός πυροσβέστης μετά από τριάντα τέσσερις ώρες υπηρεσία αδιάλειπτη. Αυτοί οι άνθρωποι πέφτουν στη φωτιά, στις πλάτες τους στηριζόμαστε όλοι και δεν έχετε την τσίπα να κάνετε το αυτονόητο, δηλαδή να τους εξασφαλίσετε εργασιακή σταθερότητα και εργασιακή ασφάλεια. Άυπνοι, κατάκοποι, καταπονημένοι, αγχώδεις, σε κατάσταση ακραίας πίεσης, καλούνται επί εικοσιτετράωρα να συνδράμουν. Τους έχω βρει πέρυσι στις πλημμύρες στον Βλοχό να κοιμούνται στα αυτοκίνητά τους, αφού τους πήρε η Κυβέρνηση από επάνω, από τον Έβρο και από τη Δαδιά που κατακάηκε, και τους πήγε απευθείας στις πλημμύρες στη Θεσσαλία. Τους έχω βρει άυπνους επίσης τώρα μέσα στο καλοκαίρι εδώ στην Αττική να τους έχετε φέρει από όλη την Ελλάδα. Από Μακεδονία, από Πελοπόννησο, από τα νησιά, από όλη την Ελλάδα φέρατε πυροσβέστες, αφήνοντας αφύλακτα τα σημεία από όπου τους φέρατε, για να ανταποκριθείτε και να αντιμετωπίσετε τη φωτιά στην Αττική, με αυτή τη φοβερή επιτυχία βεβαίως, να καταστραφεί άλλο ένα τεράστιο κομμάτι του αστικού πρασίνου και του δάσους γύρω από την Αττική!

Η Πλεύση Ελευθερίας είναι εκείνη η δύναμη -το ξέρετε καλά- που μιλάει για την προστασία του περιβάλλοντος, για την υποχρέωση όλων μας να συνδράμουμε, που μιλάει εναντίον των περιβαλλοντοκτόνων πολιτικών σας, που συνδράμει και συμπαραστέκεται στα κινήματα που αγωνίζονται για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία και που λέει την αλήθεια.

Εμείς είπαμε την αλήθεια πέρυσι για το νερό στον Βόλο και για την υγειονομική κατάσταση στον Βόλο. Εγώ προσωπικά έκανα επίκαιρη ερώτηση και τότε η Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας έλεγε «κυρία Κωνσταντοπούλου, είστε ανενημέρωτη, το νερό στον Βόλο δεν ήταν πόσιμο ούτε πριν». Τώρα κάνουν πλάκα ο «περιβαλλοντοκυνηγός» Δήμαρχος Βόλου Μπέος, αυτός με τον οποίο έκανε πλακίτσες πέρυσι ο κ. Μητσοτάκης και έλεγε: «δεν έχετε εδώ μπουρίνια». Τώρα κάνει πλάκες μαζί του ο κ. Κέλλας και κάνουν πλάκες για τα ψάρια στον Βόλο. Έτσι απαντάτε στον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, τον τεράστιο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και αυτή την τρομερή θυσία των ψαριών που είναι έμβια όντα. Ξέρετε έχετε υποχρέωση προστασίας.

Σας φαίνεται αστείο, κύριε Σκυλακάκη;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν έχετε καταλάβει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν έχω καταλάβει; Δεν έχω καταλάβει τι έγινε στον Βόλο; Θα μας εξηγήσετε. Σας φαίνεται πάντως αστείο. Εμένα μου φαίνεται τραγικό. Δεν μπορώ να αναλογιστώ διακόσιους εβδομήντα τόνους νεκρών ψαριών, κάθε ένα από αυτά τα ψάρια και πόσα ήταν και πώς τα θυσιάσατε εσείς που καταλαβαίνετε και ξέρετε τι κάνετε.

Ευθύνες θα αναλάβει κανείς σας ή επαφίεται ο κ. Μητσοτάκης στις εξαγγελίες δαπανών; Θα δώσει 3 δισεκατομμύρια τώρα στη Θεσσαλία. Έλεγε ότι έδωσε 1 εκατομμύριο για αντιπλημμυρικά μετά τον «Ιανό», τρεις μέρες πριν το έγκλημα των Τεμπών. Τώρα θα δώσει 3 δισεκατομμύρια. Πλειοδοσία κοροϊδίας! Πού θα πάνε αυτά τα 3 δισεκατομμύρια; Θα πάνε σε περιβαλλοντική αποκατάσταση; Θα πάνε σε αποζημιώσεις των αγροτών, των κατοίκων, των πολιτών, των κτηνοτρόφων, των ψαράδων, των αλιέων; Όχι βέβαια. Θα πάνε πάλι στις τσέπες εκείνων με τους οποίους διαπλέκεσθε, διότι όπως είπα πέρυσι από τη ΔΕΘ -και θα τα πούμε και την επόμενη εβδομάδα στη ΔΕΘ- οδηγήσατε τη χώρα από το «πάμε και όπου βγει» στο «πάμε και όσα φάμε» και κάθε φορά που γίνεται μία καταστροφή, τρίβετε τα χέρια σας και κάνουν τα μάτια σας δολάρια, ευρώ ή οτιδήποτε άλλο, σαν καρτούν, καθώς αναλογίζεσθε τα κονδύλια που θα μοιράσετε.

Η «μάσα» έχει ξεπεράσει κάθε όριο και βέβαια είναι αποκαλυπτικότατες και οι μεθοδεύσεις. Έφτασε το μπάζωμα του τόπου του εγκλήματος στα Τέμπη να δικαιολογηθεί εκ των υστέρων με εκταμίευση 647 χιλιάδων ευρώ ως έργο ανάπτυξης, παρακαλώ, από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Εκταμιεύθηκαν εκ των υστέρων 650.000 ευρώ για παράνομη πράξη, την αλλοίωση του τόπου του εγκλήματος για την οποία έχουν ασκηθεί και διώξεις όπως ξέρετε, εμφανίστηκαν ως έργο ανάπτυξης και κάποιοι φυσικά τα εισέπραξαν.

Επίσης, τι άλλες συναλλαγές κάνατε και κάνετε είναι ερευνητέο. Εμείς πάντως αυτά ούτε θα τα παρασιωπήσουμε ούτε θα τα αφήσουμε αδιερεύνητα. Και θα τα διερευνήσουμε και θα μιλήσουμε γι' αυτά.

Αναγκάζομαι να κάνω αυτή την ομιλία διότι ο κύριος Πρωθυπουργός δεν έχει απαντήσει πότε θα γίνει η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση για τα θέματα των πυρκαγιών και του περιβάλλοντος.

Και κάτι άλλο, μιας και έχω τον κ. Πλεύρη εδώ που είναι και ο ειδικός στο γρήγορο κλείσιμο. Πότε θα γίνει συμβούλιο πολιτικών αρχηγών; Για ρωτήστε τον κ. Μητσοτάκη. Θα συναινέσει; Το έχουμε ζητήσει ήδη επίσημα δύο πολιτικοί αρχηγοί από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν είναι κάτι, λοιπόν, άτυπο. Έχει ζητηθεί σύγκληση συμβουλίου των πολιτικών Αρχηγών για το σκάνδαλο των υποκλοπών και τη συγκάλυψή του. Τι απαντάει ο κ. Μητσοτάκης; Θα προσέλθει σε ένα τέτοιο συμβούλιο;

Εγώ από τη συνάντηση που είχαμε υπό την Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 24 Ιουλίου είδα ότι αισθάνεται κάπως άβολα στις απευθείας συζητήσεις, προτιμάει το προστατευμένο περιβάλλον. Χάρηκε βέβαια και συναίνεσε στο αίτημά μου να δοθούν στη δημοσιότητα τα πρακτικά του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών της 6ης Ιουλίου του 2015, αλλά δεν χάρηκε που του είπα για τις ανεμογεννήτριες και τις τεράστιες εκτάσεις που θυσιάζονται για να εγκαθίστανται ανεμογεννήτριες, οι οποίες παράγουν ενέργεια υπερπολλαπλάσια των αναγκών της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν χάρηκε όταν με τον κ. Κουτσούμπα του είπαμε για τη «ΛΑΡΚΟ», για τους εργαζόμενους, για το σκάνδαλο αυτό. Δεν χάρηκε όταν πάλι με τον κ. Κουτσούμπα του είπαμε για το σκάνδαλο της αποδιάρθρωσης και αποσάθρωσης της ψυχικής υγείας. Και δεν χάρηκε, βέβαια, όταν του είπα ενώπιον και του Προέδρου της Βουλής ότι δεν γίνεται να μην έρχεται στη Βουλή να απαντάει στις επίκαιρες ερωτήσεις μου. Του έχω κάνει ογδόντα οκτώ επίκαιρες ερωτήσεις. Δεν έχει έρθει να απαντήσει ούτε σε μία.

Πάνω από είκοσι, είκοσι πέντε περίπου, αφορούν τη γυναικοκτονία και την ποινικοποίησή της και μου είπε ο κύριος Πρωθυπουργός: «Μα, κάνετε όλο την ίδια ερώτηση, κάντε καμμιά άλλη». Δεν θέλει να απαντήσει για τις γυναικοκτονίες. Δεν κάνω την ίδια. Κάνουμε τόσες ερωτήσεις για την εξωτερική πολιτική, για το χρέος, για τη γενοκτονία των Παλαιστινίων, για το κράτος δικαίου, για τη θωράκιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για τις πλημμύρες, για την πολιτική προστασία.

Στις 13 Αυγούστου επισκέφθηκα και πυρόπληκτους συνανθρώπους μας στην Πεντέλη, στο Χαλάνδρι, στα Βριλήσσια, επισκέφθηκα και το Αστεροσκοπείο Αθηνών που είχε κάνει και τις απαραίτητες προγνώσεις και τις απαραίτητες προειδοποιήσεις και κόντεψε να καεί με τις πολιτικές σας. Επισκέφθηκα και πυροσβέστες και εθελοντές και προσκόπους. Επαφίεται, δυστυχώς, στον πατριωτισμό και την κινητοποίηση όλων των πολιτών αυτό το οποίο θα έπρεπε εσείς να διαφυλάσσετε.

Εμείς θα παραμείνουμε στο πλευρό των πολιτών, θα παραμείνουμε με την πλευρά του περιβάλλοντος και της προστασίας του απέναντι σε εκείνους που το υπονομεύουν είτε λέγονται «Μπέοι» είτε λέγονται «Μητσοτάκηδες» είτε λέγονται «Μαντωνανάκηδες» είτε λέγονται όπως λέγονται, θα είμαστε απέναντι είτε λέγονται «COSCO» και ΟΛΠ, είτε λέγονται μεγάλα συμφέροντα, θα είμαστε απέναντι.

Και η Πλεύση Ελευθερίας θα κάνει αυτό το οποίο αναλογεί, αυτό το οποίο αξίζει η κοινωνία αυτή, αυτό το οποίο προσδοκά από εμάς. Θα είμαστε εδώ και θα είμαι προσωπικά εδώ, αλλά θα είμαι και στη Θεσσαλία αύριο και μεθαύριο, θα είμαι και στη ΔΕΘ την επόμενη εβδομάδα, θα είμαι και στο Λαγονήσι. Θα είμαστε παντού γιατί οι πολίτες αυτής της χώρας αξίζουν αντιπολίτευση και στην περίοδο που διανύουμε η Αντιπολίτευση για τη δημοκρατία είναι πολύ πιο σημαντική από την Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνεται η συζήτηση με την τοποθέτηση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του κ. Σκυλακάκη.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αντικειμενικά δύσκολο σε πέντε λεπτά που έχει ο τυπικός χρόνος σε μια ομιλία κύρωσης να απαντήσεις, όταν το σύνολο ή σχεδόν το σύνολο των στελεχών της Αντιπολίτευσης ασχολήθηκαν με άλλα πράγματα και όχι με το νομοσχέδιο, από την εγκληματικότητα μέχρι την εξωτερική πολιτική, μέχρι την Παλαιστίνη.

Είναι προφανές ότι δεν μπορεί να τηρηθεί μια στοιχειώδης κοινοβουλευτική διαδικασία, όταν ασχολούμεθα με άλλα πράγματα. Δεν γίνεται σε πέντε λεπτά να απαντήσω σε εκατόν πενήντα διαφορετικά πράγματα, τα οποία τέθηκαν και λίγα τα λέω. Θα προσπαθήσω να σεβαστώ τον χρόνο και να πω δυο λόγια πρώτα για το πρωτόκολλο και μετά δυο λόγια για περιβαλλοντικά θέματα.

Για το πρωτόκολλο, το πρωτόκολλο αυτό έπρεπε να έχει κυρωθεί πολύ καιρό τώρα. Στην πραγματικότητα τι μας κάνει; Επειδή αφορά κατά κύριο λόγο τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία, που είναι οι δύο συνοριακές χώρες που το έχουν κυρώσει -η Τουρκία δεν το έχει κυρώσει, δεν συμμετέχει νομίζω καν-, αυτές οι χώρες που το έχουν κυρώσει μετά το πρωτόκολλο υποχρεούνται να μας συμπεριλαμβάνουν στη διαδικασία διαβούλευσης των νέων έργων που έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αυτό υποχρεούμεθα κι εμείς, αλλά θεωρώ ότι για εμάς που εφαρμόζουμε ευρωπαϊκή νομοθεσία που κατά τεκμήριο είναι η πιο προηγμένη περιβαλλοντική νομοθεσία στον πλανήτη, με μικρές εξαιρέσεις στην Καλιφόρνια, συνεπώς είναι προς το συμφέρον της Ελλάδας να υπάρχει αυτή η αμοιβαία συμμετοχή στη διαβούλευση για όποια νέα περιβαλλοντικά έργα μπορούν να γίνουν.

Δεν μπορούμε να πηγαίνουμε στα παλαιά έργα -το λέω για το λιγνιτικό εργοστάσιο-, υπάρχουν, όμως, άλλα εργαλεία και συμμετέχουμε -το λιγνιτωρυχείο που αναφέρθηκε- σε αυτή τη διαδικασία. Με αυτό τελειώνει η συζήτηση για το πρωτόκολλο. Δεν έχει δημοσιονομικό κόστος, διότι είναι δουλειά του Υπουργείου η συμμετοχή στη διαβούλευση. Το έχουμε πληρώσει ήδη, πληρώνουμε τους αντίστοιχους υπαλλήλους.

Μετά τέθηκαν πάρα πολλά θέματα. Θα κρατηθώ μόνο σε δύο-τρία επίκαιρα περιβαλλοντικά. Να ξεκινήσω από τη θυσία των ψαριών, να καταλάβουμε τι έχει συμβεί.

Δεν θυσιάστηκαν τα ψάρια, πολλαπλασιάστηκαν. Γιατί πολλαπλασιάστηκαν; Για έναν πολύ απλό λόγο. Διότι ο «Ντάνιελ» που έριξε οκτώ δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού πλημμύρισε αρκετά παραπάνω από εκατό χιλιάδες στρέμματα στην Κάρλα. Εκεί που πλημμύρισε και επειδή τράβηξε και πολύ πράγμα, γιατί μεταφέρθηκαν πολλά φερτά υλικά, υπήρχε πολλή τροφή. Τα ψάρια πολλαπλασιάστηκαν, δημιουργήθηκε υπερπληθυσμός. Όταν υπάρχει τροφή και νερό, δημιουργείται υπερπληθυσμός. Προχώρησε λόγω των πολύ υψηλών θερμοκρασιών και της ξηρότητας, που ήταν αφύσικη στη φετινή χρονιά ταχύτερα του αναμενόμενου η μείωση και όπως μου είπε και ο Περιφερειάρχης κ. Κουρέτας, στο τελευταίο δεκαήμερο πριν το φαινόμενο των ψαριών εμφανιστεί, άνοιξαν και κάποιες καταβόθρες κάτω από το πλημμυρισμένο, το οποίο το μάθαμε όταν άδειασε, οι οποίες πολλαπλασίασαν την ταχύτητα της αποστράγγισης, έφυγε δηλαδή νερό και προς τα κάτω.

Και αυτό -γεγονότα πολύ δύσκολα προβλέψιμα τα γεωλογικά, αδύνατον να προβλεφθούν- οδήγησε σε ταχεία μείωση του οξυγόνου και τα ψάρια αυτά τα οποία φυσιολογικά θα έφευγαν, διότι ο υπερπληθυσμός χωρίς το αντίστοιχο οικολογικό περιβάλλον δεν έχει διάρκεια ζωής -δεν υπάρχει θυσία, θα πέθαιναν τα ψάρια ούτως ή άλλως- και πέθαναν με πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα και δημιουργήθηκε το πρόβλημα που δημιουργήθηκε. Και από τη χθεσινή κουβέντα που είχαμε και με τον περιφερειάρχη, αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν πια τα νεκρά ψάρια και έχει γίνει και η πρέπουσα διαχείριση από πλευράς αποβλήτων.

Τώρα, ένα άλλο θέμα που τέθηκε εδώ είναι το θέμα της Θεσσαλίας. Είναι 3 δισεκατομμύρια. Πού θα πάνε τα χρήματα; Άκουσα την αξιότιμη Προέδρο της Πλεύσης Ελευθερίας να χρησιμοποιεί φράσεις για τα κίνητρα της Κυβέρνησης που εγώ δεν θα τις χαρακτηρίσω, γιατί προτιμώ να διατηρώ μία κοινοβουλευτική συζήτηση στο κοινοβουλευτικό πλαίσιο που θεωρώ σωστό.

Η Κυβέρνηση δίνει περίπου 1,5 δισεκατομμύριο για στήριξη, αποκατάσταση, κρατική αρωγή, ΕΛΓΑ, στεγαστική βοήθεια και στους ΟΤΑ. Δίνει 1,5 δισεκατομμύριο εκ των οποίων 600 εκατομμύρια έχουν εκταμιευθεί. Έχουν ξεκινήσει με λεφτά της Κυβέρνησης και ευθύνη της περιφέρειας έργα 75 εκατομμυρίων, τα οποία θα είναι εξαιρετικά χρήσιμα -ολοκληρώνονται τώρα, τα περισσότερα έχουν ολοκληρωθεί- που αφορούν σημειακές παρεμβάσεις με βάση τον σχεδιασμό που έχουμε και που είναι για πρώτη φορά ολοκληρωμένος επιστημονικός σχεδιασμός σε ρέματα και αναχώματα.

Και το υπόλοιπο 1,5 δισεκατομμύριο -είναι κατ' ελάχιστον 1,5 δισεκατομμύριο, μπορεί να προκύψουν και άλλοι πόροι- είναι χρήματα τα οποία θα δώσουμε για έργα ορεινής υδρονομίας. Είναι η πρώτη φορά που γίνονται αυτού του μεγέθους έργα ορεινής υδρονομίας στην Ελλάδα. Ποτέ δεν έχουν ξαναγίνει, δυστυχώς. Αυτό είναι κάτι για το οποίο πρέπει όλες οι κυβερνήσεις που πέρασαν να κάνουμε αυτοκριτική. Διότι τα έργα ορεινής υδρονομίας είναι έργα που δεν φαίνονται και, συνεπώς, πολιτικά δεν είναι από αυτά που θα σας ζητήσει κανένας τοπικός άρχοντας, αλλά είναι τεράστιας σημασίας. Μιλάμε ότι τώρα είναι 200 εκατομμύρια και θα καλυφθεί πλήρως όλο το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας με εξαίρεση μία περιοχή πάνω από την Καρδίτσα που είχε έργα ορεινής υδρονομίας από τη δεκαετία του '60 που είχαν γίνει και η περιοχή αυτή προστατεύτηκε και από τον «Ντάνιελ».

Για αυτά τα έργα ήδη βρήκαμε τα χρήματα. Είναι 90 εκατομμύρια από το ΕΣΠΑ και 110 εκατομμύρια από δικαιώματα ρύπων. Τα δικαιώματα ρύπων πλέον το Υπουργείο τα χρησιμοποιεί, κατά κύριο λόγο, όπου υπάρχουν ελεύθεροι πόροι για θέματα κλιματικής κρίσης. Τα αναθέσαμε στο ΤΑΙΠΕΔ με απόφαση της αρμόδιας κυβερνητικής επιτροπής και υπολογίζω ότι θα ξεκινήσουν και θα έχουμε τις πρώτες αναθέσεις εντός του 2025 και μέση διάρκεια κατασκευής θα έχουμε περίπου δύο χρόνια.

Και μετά είναι τα άλλα μεγάλα έργα, για τα οποία χρησιμοποιούμε τους πόρους από μία δωρεά της Ένωσης Τραπεζών για να κάνουμε τις μελέτες με πολύ μεγάλη ταχύτητα. Αλλά για να έχουμε μια πραγματική αίσθηση, οι μελέτες χωρίς τις μακρές διαδικασίες του δημοσίου για μεγάλα φράγματα θέλουν ένα χρόνο. Τα μεγάλα φράγματα -έξω ο διαγωνισμός με τι μπορεί να συμβαίνει- θέλουν τουλάχιστον τρία με τέσσερα χρόνια για να γίνουν κατασκευαστικά.

Τα έργα και οι παρεμβάσεις δεν έχουν τον χαρακτήρα των δοντιών δράκου του μύθου, που πέταγες δόντια δράκου και φύτρωνε ένα έργο. Αποτελούν έργα που τα ξεκινάει μία κυβέρνηση και τα ολοκληρώνει πιθανότατα όχι η επόμενη, αλλά η μεθεπόμενη κυβέρνηση.

Συνεπώς, δεν θα έπρεπε να υπάρχει αυτή η ακραία συζήτηση για τον τρόπο που θα γίνει η ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας. Η ανασυγκρότηση στη Θεσσαλία δεν αφορά μόνο αυτήν την Κυβέρνηση. Αφορά ένα στρατηγικό σχέδιο που θα πάρει πολλά χρόνια και το οποίο πιστεύω, έχοντας δει τη δουλειά που έχει γίνει, ότι είναι πολύ σωστά σχεδιασμένο.

Και το μεγαλύτερο στοιχείο του ότι είναι σωστά σχεδιασμένο, είναι ότι το πρώτο πράγμα που μας είπαν και οι Ολλανδοί ήταν: «Κάντε έργα ορεινής υδρονομίας». Δεν ζήτησαν μεγάλα φράγματα πρώτα. Είπαν ότι το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι τα έργα ορεινής υδρονομίας, τα οποία τα κάναμε δοκιμα-

στικά. Εννοώ ότι δεν έχουν τελειώσει ακόμα τελείως. Είναι στο 95% στην Εύβοια που δώσαμε 20 εκατομμύρια μετά τις καταστροφές και δούλεψαν στον «Ντάνιελ» ο οποίος χτύπησε λίγο και εκεί. Όπως επίσης τα βάλαμε και στον Έβρο με 50 εκατομμύρια ευρώ.

Συνεπώς είναι μια αλλαγή πολιτικής αυτή. Είναι μία αδυναμία διαχρονική την οποία, νομίζω, αποκαθιστούμε.

Θα απαντήσω και για δύο πράγματα, γιατί άκουσα πάρα πολλά για τις ανεμογεννήτριες. Κοιτάξτε εγώ είχα σε όλη μου την πολιτική ζωή από το 2000 και κάτι, που έχω κάποια υπεύθυνα αξιώματα, απέναντί μου τους αρνητές της κλιματικής αλλαγής. Δυστυχώς, παρατηρώ ότι υπάρχει ένα καινούργιο φαινόμενο. Δίπλα στους αρνητές της κλιματικής αλλαγής έχουν προστεθεί οι υποκριτές της κλιματικής αλλαγής.

Ποιοι είναι υποκριτές κλιματικής αλλαγής; Είναι αυτοί που είναι δήθεν κατά της κλιματικής κρίσης, αλλά υπονομεύουν με κάθε τρόπο το μόνο εργαλείο που έχουμε για να την αντιμετωπίσουμε, που είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δεν υπάρχει στον πλανήτη άλλο εργαλείο παρά μόνο οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα πυρηνικά, που μπορούν να αντιμετωπίσουν την κλιματική κρίση. Δεν γίνεται αλλιώς. Ενέργεια ή θα έχεις με πετρέλαιο και με κάρβουνο και με φυσικό αέριο ή θα έχεις με ανανεώσιμες πηγές και πυρηνικά. Από τον αέρα τον κοπανιστό δεν βγαίνει ενέργεια!

Και εδώ πέρα άκουσα πολύ αέρα κοπανιστό για τη λύση του ενεργειακού προβλήματος. Διότι όταν μου λέτε ότι δεν θέλω ανεμογεννήτριες πουθενά, δεν θέλω φωτοβολταϊκά πουθενά, θέλω να τα βάλεις πάνω στο κεφάλι σου, αλλά θέλω κατά τα άλλα να πολεμήσω την κλιματική κρίση, είστε υποκριτές, οι κλιματικοί υποκριτές! Αυτό θα πρέπει να έχετε υπ' όψιν σας.

Πρέπει να έχουμε βεβαίως περιβαλλοντικές μελέτες, τήρηση της νομοθεσίας, να προσέχουμε που μπαίνουν, τα πάντα, να τηρούμε τη νομοθεσία. Αλλά το να προσπαθούμε συναισθηματικά να στρέψουμε το σύνολο του πληθυσμού κατά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που ξέρουμε ότι είναι οι φθηνότερες με τεράστια διαφορά από οτιδήποτε άλλο, είναι υποκρισία!

Αυτά είχα να πω και σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη "για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο", που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου.

Η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, τέσσερα άρθρα, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εφόσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη "για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο", που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997.

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΝΑΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

Άρθρο πρώτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΝΑΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

Άρθρο δεύτερο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΠΡΝ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

Άρθρο τρίτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

Άρθρο τέταρτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

Ακροτελεύτιο Άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΠΡΝ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΠΡΝ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΠΡΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας με το ηλεκτρονικό σύστημα, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη "για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο", που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη «για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο», που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΥΡΩΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
Άρθρο πρώτο Κύρωση Πρωτοκόλλου
Πρωτόκολλο για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση στη Σύμβαση για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο
Άρθρο1 Στόχος
Άρθρο 2 Ορισμοί
Άρθρο 3 Γενικές διατάξεις
Άρθρο 4 Πεδίο εφαρμογής για σχέδια και προγράμματα
Άρθρο 5 Διαδικασία επιλογής
Άρθρο 6 Οριοθέτηση του πεδίου εκτίμησης
Άρθρο 7 Περιβαλλοντική έκθεση
Άρθρο 8 Συμμετοχή του κοινού
Άρθρο 9 Διαβουλεύσεις με περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές
Άρθρο 10 Διασυνοριακές διαβουλεύσεις
Άρθρο 11 Απόφαση
Άρθρο 12 Παρακολούθηση
Άρθρο 13 Πολιτικές και νομοθεσία
Άρθρο 14 Η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης, η οποία επέχει θέση Συνόδου των Μερών του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 15 Σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες
Άρθρο 16 Δικαίωμα ψήφου
Άρθρο 17 Γραμματεία
Άρθρο 18 Παραρτήματα
Άρθρο 19 Τροποποιήσεις του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 20 Επίλυση διαφορών
Άρθρο 21 Υπογραφή
Άρθρο 22 Θεματοφύλακας
Άρθρο 23 Επικύρωση, αποδοχή, έγκριση και προσχώρηση
Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος
Άρθρο 25 Αποχώρηση
Άρθρο 26 Αυθεντικά κείμενα
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Κατάλογος έργων όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Λοιπά έργα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Κριτήρια για τον καθορισμό των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5
ΜΕΡΟΣ Β'
ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
Άρθρο δεύτερο Αρμόδια αρχή
Άρθρο τρίτο Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο τέταρτο Λεπτομέρειες εφαρμογής της Σύμβασης - Αντικατάσταση άρθρου τρίτου ν. 2540/1997
ΜΕΡΟΣ Γ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο πέμπτο Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΥΡΩΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο πρώτο
Κύρωση Πρωτοκόλλου

Κυρώνεται και αποκτά την ισχύ της παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος το Πρωτόκολλο «για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση» («Πρωτόκολλο ΣΠΕ») στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών «για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο» (Σύμβαση Espoo), που κυρώθηκε με τον ν. 2540/1997 (Α' 249), το οποίο υπογράφηκε στο Κίεβο την 21η Μαΐου 2003. Το πρωτότυπο κείμενο του Πρωτοκόλλου, στην αγγλική γλώσσα, και η μετάφραση στην ελληνική έχουν ως εξής:

3

PROTOCOL ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT TO THE CONVENTION ON ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN A TRANSBOUNDARY CONTEXT

The Parties to this Protocol,

Recognizing the importance of integrating environmental, including health, considerations into the preparation and adoption of plans and programmes and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Committing themselves to promoting sustainable development and therefore basing themselves on the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, Brazil, 1992), in particular principles 4 and 10 of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as the outcome of the third Ministerial Conference on Environment and Health (London, 1999) and the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, South Africa, 2002),

Bearing in mind the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, Finland, on 25 February 1991, and decision II/9 of its Parties at Sofia on 26 and 27 February 2001, in which it was decided to prepare a legally binding protocol on strategic environmental assessment,

Recognizing that strategic environmental assessment should have an important role in the preparation and adoption of plans, programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation, and that the wider application of the principles of environmental impact assessment to plans, programmes, policies and legislation will further strengthen the systematic analysis of their significant environmental effects,

Acknowledging the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and taking note of the relevant paragraphs of the Lucca Declaration, adopted at the first meeting of its Parties,

Conscious, therefore, of the importance of providing for public participation in strategic environmental assessment,

Acknowledging the benefits to the health and well-being of present and future generations that will follow if the need to protect and improve people's health is taken into account as an integral part of strategic environmental assessment, and recognizing the work led by the World Health Organization in this respect,

Mindful of the need for and importance of enhancing international cooperation in assessing the transboundary environmental, including health, effects of proposed plans and programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Have agreed as follows:

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to provide for a high level of protection of the environment, including health, by:

(a) Ensuring that environmental, including health, considerations are thoroughly taken into account in the development of plans and programmes;

(b) Contributing to the consideration of environmental, including health, concerns in the preparation of policies and legislation;

(c) Establishing clear, transparent and effective procedures for strategic environmental assessment;

(d) Providing for public participation in strategic environmental assessment; and

(e) Integrating by these means environmental, including health, concerns into measures and instruments designed to further sustainable development.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Convention" means the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context.

2. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a Contracting Party to this Protocol.

3. "Party of origin" means a Party or Parties to this Protocol within whose jurisdiction the preparation of a plan or programme is envisaged.

4. "Affected Party" means a Party or Parties to this Protocol likely to be affected by the transboundary environmental, including health, effects of a plan or programme.

5. "Plans and programmes" means plans and programmes and any modifications to them that are:

(a) Required by legislative, regulatory or administrative provisions; and

(b) Subject to preparation and/or adoption by an authority or prepared by an authority for adoption, through a formal procedure, by a parliament or a government.

6. "Strategic environmental assessment" means the evaluation of the likely environmental, including health, effects, which comprises the determination of the scope of an environmental report and its preparation, the carrying-out of public participation and consultations, and the taking into account of the environmental report and the results of the public participation and consultations in a plan or programme.

7. "Environmental, including health, effect" means any effect on the environment, including human health, flora, fauna, biodiversity, soil, climate, air, water, landscape, natural sites, material assets, cultural heritage and the interaction among these factors.

8. "The public" means one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other appropriate measures to implement the provisions of this Protocol within a clear, transparent framework.

2. Each Party shall endeavour to ensure that officials and authorities assist and provide guidance to the public in matters covered by this Protocol.

3. Each Party shall provide for appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental, including health, protection in the context of this Protocol.

4. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce additional measures in relation to issues covered by this Protocol.

5. Each Party shall promote the objectives of this Protocol in relevant international decision-making processes and within the framework of relevant international organizations.

6. Each Party shall ensure that persons exercising their rights in conformity with the provisions of this Protocol shall not be penalized, persecuted or harassed in any way for their involvement. This provision shall not affect the powers of national courts to award reasonable costs in judicial proceedings.

7. Within the scope of the relevant provisions of this Protocol, the public shall be able to exercise its rights without discrimination as to citizenship, nationality or domicile and, in the case of a legal person, without discrimination as to where it has its registered seat or an effective centre of its activities.

Article 4

FIELD OF APPLICATION CONCERNING PLANS AND PROGRAMMES

1. Each Party shall ensure that a strategic environmental assessment is carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2, 3 and 4 which are likely to have significant environmental, including health, effects.

2. A strategic environmental assessment shall be carried out for plans and programmes which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry including mining, transport, regional development, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use, and which set the framework for future development consent for projects listed in annex I and any other project listed in annex II that requires an environmental impact assessment under national legislation.

3. For plans and programmes other than those subject to paragraph 2 which set the framework for future development consent of projects, a strategic environmental assessment shall be carried out where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

4. For plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and for minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2, a strategic environmental assessment shall be carried out only where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

5. The following plans and programmes are not subject to this Protocol:

(a) Plans and programmes whose sole purpose is to serve national defence or civil emergencies;

(b) Financial or budget plans and programmes.

Article 5

SCREENING

1. Each Party shall determine whether plans and programmes referred to in article 4, paragraphs 3 and 4, are likely to have significant environmental, including health, effects either through a case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose each Party shall in all cases take into account the criteria set out in annex III.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when applying the procedures referred to in paragraph 1 above.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned in the screening of plans and programmes under this article.

4. Each Party shall ensure timely public availability of the conclusions pursuant to paragraph 1, including the reasons for not requiring a strategic environmental assessment, whether by public notices or by other appropriate means, such as electronic media.

Article 6

SCOPING

1. Each Party shall establish arrangements for the determination of the relevant information to be included in the environmental report in accordance with article 7, paragraph 2.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when determining the relevant information to be included in the environmental report.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned when determining the relevant information to be included in the environmental report.

Article 7

ENVIRONMENTAL REPORT

1. For plans and programmes subject to strategic environmental assessment, each Party shall ensure that an environmental report is prepared.

2. The environmental report shall, in accordance with the determination under article 6, identify, describe and evaluate the likely significant environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and its reasonable alternatives. The report shall contain such information specified in annex IV as may reasonably be required, taking into account:

(a) Current knowledge and methods of assessment;

(b) The contents and the level of detail of the plan or programme and its stage in the decision-making process;

(c) The interests of the public; and

(d) The information needs of the decision-making body.

3. Each Party shall ensure that environmental reports are of sufficient quality to meet the requirements of this Protocol.

Article 8

PUBLIC PARTICIPATION

1. Each Party shall ensure early, timely and effective opportunities for public participation, when all options are open, in the strategic environmental assessment of plans and programmes.

2. Each Party, using electronic media or other appropriate means, shall ensure the timely public availability of the draft plan or programme and the environmental report.

3. Each Party shall ensure that the public concerned, including relevant non-governmental organizations, is identified for the purposes of paragraphs 1 and 4.

4. Each Party shall ensure that the public referred to in paragraph 3 has the opportunity to express its opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

5. Each Party shall ensure that the detailed arrangements for informing the public and consulting the public concerned are determined and made publicly available. For this purpose, each Party shall take into account to the extent appropriate the elements listed in annex V.

6

Article 9

CONSULTATION WITH ENVIRONMENTAL AND HEALTH AUTHORITIES

1. Each Party shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental or health responsibilities, are likely to be concerned by the environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

2. The draft plan or programme and the environmental report shall be made available to the authorities referred to in paragraph 1.

3. Each Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 are given, in an early, timely and effective manner, the opportunity to express their opinion on the draft plan or programme and the environmental report.

4. Each Party shall determine the detailed arrangements for informing and consulting the environmental and health authorities referred to in paragraph 1.

Article 10

TRANSBOUNDARY CONSULTATIONS

1. Where a Party of origin considers that the implementation of a plan or programme is likely to have significant transboundary environmental, including health, effects or where a Party likely to be significantly affected so requests, the Party of origin shall as early as possible before the adoption of the plan or programme notify the affected Party.

2. This notification shall contain, inter alia:

(a) The draft plan or programme and the environmental report including information on its possible transboundary environmental, including health, effects; and

(b) Information regarding the decision-making procedure, including an indication of a reasonable time schedule for the transmission of comments.

3. The affected Party shall, within the time specified in the notification, indicate to the Party of origin whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme and, if it so indicates, the Parties concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to prevent, reduce or mitigate adverse effects.

4. Where such consultations take place, the Parties concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the public concerned and the authorities referred to in article 9, paragraph 1, in the affected Party are informed and given an opportunity to forward their opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

Article 11

DECISION

1. Each Party shall ensure that when a plan or programme is adopted due account is taken of:

(a) The conclusions of the environmental report;

(b) The measures to prevent, reduce or mitigate the adverse effects identified in the environmental report; and

(c) The comments received in accordance with articles 8 to 10.

2. Each Party shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the public, the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and the Parties consulted according to article 10 are informed, and that the plan or programme is made available to them together with a statement summarizing how the environmental, including health, considerations have been integrated into it, how the comments received in accordance with articles 8 to 10 have been taken into account and the reasons for adopting it in the light of the reasonable alternatives considered.

Article 12

MONITORING

1. Each Party shall monitor the significant environmental, including health, effects of the implementation of the plans and programmes, adopted under article 11 in order, inter alia, to identify, at an early stage, unforeseen adverse effects and to be able to undertake appropriate remedial action.

2. The results of the monitoring undertaken shall be made available, in accordance with national legislation, to the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and to the public.

Article 13

POLICIES AND LEGISLATION

1. Each Party shall endeavour to ensure that environmental, including health, concerns are considered and integrated to the extent appropriate in the preparation of its proposals for policies and legislation that are likely to have significant effects on the environment, including health.

2. In applying paragraph 1, each Party shall consider the appropriate principles and elements of this Protocol.

3. Each Party shall determine, where appropriate, the practical arrangements for the consideration and integration of environmental, including health, concerns in accordance with paragraph 1, taking into account the need for transparency in decision-making.

4. Each Party shall report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol on its application of this article.

Article 14

THE MEETING OF THE PARTIES TO THE CONVENTION SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THE PROTOCOL

1. The Meeting of the Parties to the Convention shall serve as the Meeting of the Parties to this Protocol. The first meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be convened not later than one year after the date of entry into force of this Protocol, and in conjunction with a meeting of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period. Subsequent meetings of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention which are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by the Parties to this Protocol.

3. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Meeting of the Parties representing a Party to the Convention that is not, at that time, a Party to this Protocol shall be replaced by another member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

4. The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and, for this purpose, shall:

(a) Review policies for and methodological approaches to strategic environmental assessment with a view to further improving the procedures provided for under this Protocol;

(b) Exchange information regarding experience gained in strategic environmental assessment and in the implementation of this Protocol;

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;

(d) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Protocol;

(e) Where necessary, consider and adopt proposals for amendments to this Protocol; and

(f) Consider and undertake any additional action, including action to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Meeting of the Parties to the Convention shall be applied mutatis mutandis under this Protocol, except as may otherwise be decided by consensus by the Meeting of the Parties serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

6. At its first meeting, the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall consider and adopt the modalities for applying the procedure for the review of compliance with the Convention to this Protocol.

7. Each Party shall, at intervals to be determined by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol, report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol on measures that it has taken to implement the Protocol.

Article 15

RELATIONSHIP TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The relevant provisions of this Protocol shall apply without prejudice to the UNECE Conventions on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters.

Article 16

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

8

Article 17

SECRETARIAT

The secretariat established by article 13 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol and article 13, paragraphs (a) to (c), of the Convention on the functions of the secretariat shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 18

ANNEXES

The annexes to this Protocol shall constitute an integral part thereof.

Article 19

AMENDMENTS TO THE PROTOCOL

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Subject to paragraph 3, the procedure for proposing, adopting and the entry into force of amendments to the Convention laid down in paragraphs 2 to 5 of article 14 of the Convention shall apply, mutatis mutandis, to amendments to this Protocol.

3. For the purpose of this Protocol, the three fourths of the Parties required for an amendment to enter into force for Parties having ratified, approved or accepted it, shall be calculated on the basis of the number of Parties at the time of the adoption of the amendment.

Article 20

SETTLEMENT OF DISPUTES

The provisions on the settlement of disputes of article 15 of the Convention shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 21

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraphs 8 and 11 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 23

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 21.

3. Any other State, not referred to in paragraph 2 above, that is a Member of the United Nations may accede to the Protocol upon approval by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol.

4. Any regional economic integration organization referred to in article 21 which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more of such an organization's member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and its member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 24

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization referred to in article 21 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. This Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol enters into force. Where the Party under whose jurisdiction the preparation of a plan, programme, policy or legislation is envisaged is one for which paragraph 3 applies, this Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol comes into force for that Party.

Article 25

WITHDRAWAL

At any time after four years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of articles 5 to 9, 11 and 13 with respect to a strategic environmental assessment under this Protocol which has already been started, or the application of article 10 with respect to a notification or request which has already been made, before such withdrawal takes effect.

Article 26

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Kiev (Ukraine), this twenty-first day of May, two thousand and three.

ANNEXES

ANNEX I

List of projects as referred to in article 4, paragraph 2

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.

2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.

4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons of finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons of finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.

6. Integrated chemical installations.

7. Construction of motorways, express roads[*/] and lines for long-distance railway traffic and of airports[**/] with a basic runway length of 2,100 metres or more.

8. Large-diameter oil and gas pipelines.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.

10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.

14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

[*/] For the purposes of this Protocol:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign posted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

[**/] For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

11

ANNEX II

Any other projects referred to in article 4, paragraph 2

1. Projects for the restructuring of rural land holdings.

2. Projects for the use of uncultivated land or semi-natural areas for intensive agricultural purposes.

3. Water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects.

4. Intensive livestock installations (including poultry).

5. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use.

6. Intensive fish farming.

7. Nuclear power stations and other nuclear reactors*/ including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load), as far as not included in annex I.

8. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kilovolts or more and a length of 15 kilometres or more and other projects for the transmission of electrical energy by overhead cables.

9. Industrial installations for the production of electricity, steam and hot water.

10. Industrial installations for carrying gas, steam and hot water.

11. Surface storage of fossil fuels and natural gas.

12. Underground storage of combustible gases.

13. Industrial briquetting of coal and lignite.

14. Installations for hydroelectric energy production.

15. Installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).

16. Installations, as far as not included in annex I, designed:

    – For the production or enrichment of nuclear fuel;

    – For the processing of irradiated nuclear fuel;

    – For the final disposal of irradiated nuclear fuel;

    – Solely for the final disposal of radioactive waste;

    – Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels in a different site than the production site; or

    – For the processing and storage of radioactive waste.

17. Quarries, open cast mining and peat extraction, as far as not included in annex I.

18. Underground mining, as far as not included in annex I.

19. Extraction of minerals by marine or fluvial dredging.

20. Deep drillings (in particular geothermal drilling, drilling for the storage of nuclear waste material, drilling for water supplies), with the exception of drillings for investigating the stability of the soil.

21. Surface industrial installations for the extraction of coal, petroleum, natural gas and ores, as well as bituminous shale.

22. Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel, as far as not included in annex I.

23. Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting.

24. Installations for the processing of ferrous metals (hot-rolling mills, smitheries with hammers, application of protective fused metal coats).

25. Ferrous metal foundries.

26. Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes, as far as not included in annex I.

27. Installations for the smelting, including the alloyage, of non-ferrous metals excluding precious metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.), as far as not included in annex I.

28. Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process.

29. Manufacture and assembly of motor vehicles and manufacture of motor-vehicle engines.

*/ For the purposes of this Protocol, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

12

30. Shipyards.

31. Installations for the construction and repair of aircraft.

32. Manufacture of railway equipment.

33. Swaging by explosives.

34. Installations for the roasting and sintering of metallic ores.

35. Coke ovens (dry coal distillation).

36. Installations for the manufacture of cement.

37. Installations for the manufacture of glass including glass fibre.

38. Installations for smelting mineral substances including the production of mineral fibres.

39. Manufacture of ceramic products by burning, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain.

40. Installations for the production of chemicals or treatment of intermediate products, as far as not included in annex I.

41. Production of pesticides and pharmaceutical products, paint and varnishes, elastomers and peroxides.

42. Installations for the storage of petroleum, petrochemical, or chemical products, as far as not included in annex I.

43. Manufacture of vegetable and animal oils and fats.

44. Packing and canning of animal and vegetable products.

45. Manufacture of dairy products.

46. Brewing and malting.

47. Confectionery and syrup manufacture.

48. Installations for the slaughter of animals.

49. Industrial starch manufacturing installations.

50. Fish-meal and fish-oil factories.

51. Sugar factories.

52. Industrial plants for the production of pulp, paper and board, as far as not included in annex I.

53. Plants for the pre treatment or dyeing of fibres or textiles.

54. Plants for the tanning of hides and skins.

55. Cellulose-processing and production installations.

56. Manufacture and treatment of elastomer-based products.

57. Installations for the manufacture of artificial mineral fibres.

58. Installations for the recovery or destruction of explosive substances.

59. Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos products, as far as not included in annex I.

60. Knackers' yards.

61. Test benches for engines, turbines or reactors.

62. Permanent racing and test tracks for motorized vehicles.

63. Pipelines for transport of gas or oil, as far as not included in annex I.

64. Pipelines for transport of chemicals with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km.

65. Construction of railways and intermodal transhipment facilities, and of intermodal terminals, as far as not included in annex I.

66. Construction of tramways, elevated and underground railways, suspended lines or similar lines of a particular type used exclusively or mainly for passenger transport.

67. Construction of roads, including realignment and/or widening of any existing road, as far as not included in annex I.

68. Construction of harbours and port installations, including fishing harbours, as far as not included in annex I.

69. Construction of inland waterways and ports for inland-waterway traffic, as far as not included in annex I.

70. Trading ports, piers for loading and unloading connected to land and outside ports, as far as not included in annex I.

71. Canalization and flood-relief works.

72. Construction of airports[**/] and airfields, as far as not included in annex I.

[**/] For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

13

73. Waste-disposal installations (including landfill), as far as not included in annex I.

74. Installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste.

75. Storage of scrap iron, including scrap vehicles.

76. Sludge deposition sites.

77. Groundwater abstraction or artificial groundwater recharge, as far as not included in annex I.

78. Works for the transfer of water resources between river basins.

79. Waste-water treatment plants.

80. Dams and other installations designed for the holding-back or for the long-term or permanent storage of water, as far as not included in annex I.

81. Coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes, moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works.

82. Installations of long-distance aqueducts.

83. Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments.

84. Marinas.

85. Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments.

86. Permanent campsites and caravan sites.

87. Theme parks.

88. Industrial estate development projects.

89. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks.

90. Reclamation of land from the sea.

ANNEX III

Criteria for determining of the likely significant environmental, including health, effects referred to in article 5, paragraph 1

1. The relevance of the plan or programme to the integration of environmental, including health, considerations in particular with a view to promoting sustainable development.

2. The degree to which the plan or programme sets a framework for projects and other activities, either with regard to location, nature, size and operating conditions or by allocating resources.

3. The degree to which the plan or programme influences other plans and programmes including those in a hierarchy.

4. Environmental, including health, problems relevant to the plan or programme.

5. The nature of the environmental, including health, effects such as probability, duration, frequency, reversibility, magnitude and extent (such as geographical area or size of population likely to be affected).

6. The risks to the environment, including health.

7. The transboundary nature of effects.

8. The degree to which the plan or programme will affect valuable or vulnerable areas including landscapes with a recognized national or international protection status.

14

ANNEX IV

Information referred to in article 7, paragraph 2

1. The contents and the main objectives of the plan or programme and its link with other plans or programmes.

2. The relevant aspects of the current state of the environment, including health, and the likely evolution thereof should the plan or programme not be implemented.

3. The characteristics of the environment, including health, in areas likely to be significantly affected.

4. The environmental, including health, problems which are relevant to the plan or programme.

5. The environmental, including health, objectives established at international, national and other levels which are relevant to the plan or programme, and the ways in which these objectives and other environmental, including health, considerations have been taken into account during its preparation.

6. The likely significant environmental, including health, effects*/ as defined in article 2, paragraph 7.

7. Measures to prevent, reduce or mitigate any significant adverse effects on the environment, including health, which may result from the implementation of the plan or programme.

8. An outline of the reasons for selecting the alternatives dealt with and a description of how the assessment was undertaken including difficulties encountered in providing the information to be included such as technical deficiencies or lack of knowledge.

9. Measures envisaged for monitoring environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

10. The likely significant transboundary environmental, including health, effects.

11. A non-technical summary of the information provided.

*/ These effects should include secondary, cumulative, synergistic, short-, medium- and long-term, permanent and temporary, positive and negative effects.

ANNEX V

Information referred to in article 8, paragraph 5

1. The proposed plan or programme and its nature.

2. The authority responsible for its adoption.

3. The envisaged procedure, including:

(a) The commencement of the procedure;

(b) The opportunities for the public to participate;

(c) The time and venue of any envisaged public hearing;

(d) The authority from which relevant information can be obtained and where the relevant information has been deposited for examination by the public;

(e) The authority to which comments or questions can be submitted and the time schedule for the transmittal of comments or questions; and

(f) What environmental, including health, information relevant to the proposed plan or programme is available.

4. Whether the plan or programme is likely to be subject to a transboundary assessment procedure.

15

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση στη Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών πτυχών, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, στην εκπόνηση και έγκριση σχεδίων και προγραμμάτων και, στον ενδεδειγμένο βαθμό, πολιτικών και νομοθεσίας,

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και βασιζόμενα, κατά συνέπεια, στα συμπεράσματα της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (Ρίο ντε Τζανέιρο, Βραζιλία, 1992), ιδίως στις αρχές 4 και 10 της Δήλωσης του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη και την ατζέντα 21, καθώς και στο αποτέλεσμα της τρίτης Υπουργικής Διάσκεψης για το Περιβάλλον και την Υγεία (Λονδίνο, 1999) και της Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Γιοχάνεσμπουργκ, Νότια Αφρική, 2002),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, που υιοθετήθηκε στο Espoo (Φινλανδία) στις 25 Φεβρουαρίου 1991 και την απόφαση II/9 της Συνόδου των Μερών της Σύμβασης στη Σόφια, στις 26 και 27 Φεβρουαρίου 2001, όπου αποφασίστηκε η εκπόνηση ενός νομικά δεσμευτικού Πρωτοκόλλου για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση θα πρέπει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο κατά την εκπόνηση και έγκριση σχεδίων, προγραμμάτων και, στον ενδεδειγμένο βαθμό, των πολιτικών και της νομοθεσίας, και ότι η ευρύτερη εφαρμογή των αρχών της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε σχέδια, προγράμματα, πολιτικές και νομοθεσία θα συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση της συστηματικής ανάλυσης των σημαντικών περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, που συνάφθηκε στο Aarhus της Δανίας στις 25 Ιουνίου 1998 και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές παραγράφους της Δήλωσης της Lucca, που εγκρίθηκε στην πρώτη σύνοδο των Μερών της,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ, κατά συνέπεια, της σημασίας της συμμετοχής του κοινού στη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τα οφέλη για την υγεία και την ευημερία της σημερινής γενιάς και των μελλοντικών γενεών στην περίπτωση κατά την οποία η ανάγκη προστασίας και βελτίωσης της ανθρώπινης υγείας ληφθεί υπόψη, ως αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αναγνωρίζοντας τις σχετικές εργασίες στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανάγκη και τη σημασία ενδυνάμωσης της διεθνούς συνεργασίας για την εκτίμηση των διασυνοριακών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, των προτεινόμενων σχεδίων και προγραμμάτων και, στον ενδεδειγμένο βαθμό, των πολιτικών και της νομοθεσίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Άρθρο 1

Στόχος

Ο στόχος του παρόντος Πρωτοκόλλου είναι η προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος σε υψηλό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, με:

α) την εξασφάλιση ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι περιβαλλοντικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, στην ανάπτυξη σχεδίων και προγραμμάτων·

β) την εξέταση και τον συνυπολογισμό των περιβαλλοντικών συνεπειών, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, κατά την επεξεργασία πολιτικών και νομοθεσίας·

γ) την καθιέρωση σαφών, διαφανών και αποτελεσματικών διαδικασιών για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση·

δ) τη διασφάλιση της συμμετοχής του κοινού στη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, και

ε) την, μέσω των ανωτέρω, ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, στα μέτρα και μέσα που προορίζονται για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου,

1. «Σύμβαση» νοείται η Σύμβαση για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο.

2. «Μέρος» νοείται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο κείμενο, το συμβαλλόμενο Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. «Μέρος προέλευσης» νοείται το Μέρος ή τα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, στην επικράτεια του οποίου/των οποίων πρόκειται να καταρτιστεί σχέδιο ή πρόγραμμα.

4. «Θιγόμενο Μέρος» νοείται το Μέρος ή τα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου, που ενδέχεται να θιγούν από τις διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από ένα σχέδιο ή πρόγραμμα.

5. «Σχέδια και προγράμματα» νοούνται σχέδια και προγράμματα, καθώς και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις τους, που:

α) απαιτούνται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και

β) υπόκεινται σε διαδικασία επεξεργασίας ή/και ενσωμάτωσης αυτών από μία αρχή ή καταρτίζονται από μία αρχή προς ενσωμάτωση, μέσω επίσημης διαδικασίας, από κοινοβούλιο ή κυβέρνηση.

6. «Στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση» νοείται η εκτίμηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, που περιλαμβάνει τον καθορισμό του πεδίου μιας περιβαλλοντικής έκθεσης και την εκπόνησή της, τη διεξαγωγή της διαδικασίας συμμετοχής του κοινού και διαβουλεύσεων, και τον συνυπολογισμό της περιβαλλοντικής έκθεσης και των αποτελεσμάτων από τη συμμετοχή του κοινού και τις διαβουλεύσεις σε σχέδιο ή πρόγραμμα.

7. «Περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία» νοείται κάθε επίπτωση στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης εκείνης στην ανθρώπινη υγεία, στη χλωρίδα, την πανίδα, τη βιοποικιλότητα, το έδαφος, το κλίμα, τον αέρα, το νερό, το τοπίο, τις φυσικές τοποθεσίες, τα υλικά αγαθά, την πολιτιστική κληρονομιά καθώς και την αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των παραγόντων.

8. «Κοινό» νοείται ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, οι ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες που συγκροτούνται από τα πρόσωπα αυτά.

Άρθρο 3

Γενικές διατάξεις

1. Κάθε Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία νομοθετικά, κανονιστικά και άλλα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, εντός ενός σαφούς και διαφανούς πλαισίου.

2. Κάθε Μέρος προσπαθεί να εξασφαλίσει ότι οι κρατικοί λειτουργοί και οι αρχές του συνεπικουρούν και παρέχουν οδηγίες στο κοινό σε θέματα που καλύπτονται από το παρόν Πρωτόκολλο.

3. Κάθε Μέρος παρέχει την ενδεδειγμένη αναγνώριση και υποστήριξη των ενώσεων, οργανισμών ή ομάδων που προωθούν την περιβαλλοντική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της υγείας, στο πλαίσιο του παρόντος Πρωτοκόλλου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν θίγουν το δικαίωμα των Μερών να διατηρούν ή να εισάγουν συμπληρωματικά μέτρα σε σχέση με τα θέματα που καλύπτονται από το παρόν Πρωτόκολλο.

5. Κάθε Μέρος προωθεί τους στόχους του παρόντος Πρωτοκόλλου σε συναφείς διεθνείς διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στο πλαίσιο των οικείων διεθνών οργανισμών.

6. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που ασκούν τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν υφίστανται κυρώσεις, ούτε διώκονται, ούτε παρενοχλούνται καθ’ οιονδήποτε τρόπο για την ανάμειξή τους. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει τις εξουσίες των εθνικών δικαστηρίων να επιδικάζουν εύλογα έξοδα σε δικαστικές διαδικασίες.

7. Εντός του πεδίου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, το κοινό μπορεί να ασκεί τα δικαιώματά του χωρίς διάκριση λόγω υπηκοότητας, ιθαγένειας ή τόπου διαμονής και, στην περίπτωση νομικού προσώπου, χωρίς διάκριση ανάλογα με τον τόπο της έδρας ή του πραγματικού κέντρου άσκησης των δραστηριοτήτων του.

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής για σχέδια και προγράμματα

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει τη διεξαγωγή στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης για σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία.

2. Στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση διεξάγεται για σχέδια και προγράμματα τα οποία εκπονούνται στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας, της αλιείας, της ενέργειας, της βιομηχανίας συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης, των μεταφορών, της περιφερειακής ανάπτυξης, της διαχείρισης αποβλήτων, της διαχείρισης των υδάτων, των τηλεπικοινωνιών, του τουρισμού, της πολεοδομίας και χωροταξίας ή της χρήσης του εδάφους, και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές εγκρίσεις έργων που απαριθμούνται στο παράρτημα I και άλλων έργων που απαριθμούνται στο παράρτημα II, για τα οποία απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

3. Για τα σχέδια και προγράμματα, εκτός εκείνων που αναφέρονται στη παράγραφο 2, τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές εγκρίσεις έργων, διεξάγεται στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση εφόσον το αποφασίσει κάποιο Μέρος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1.

4. Για σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα οποία καθορίζουν τη χρήση μικρών περιοχών σε τοπικό επίπεδο, και για ήσσονες τροποποιήσεις των σχεδίων και προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, διεξάγεται στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μόνον εφόσον το αποφασίσει κάποιο Μέρος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1.

5. Τα ακόλουθα σχέδια και προγράμματα δεν υπάγονται στο παρόν Πρωτόκολλο:

α) σχέδια και προγράμματα που εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς εθνικής άμυνας ή έκτακτων περιστατικών πολιτικής προστασίας,

β) χρηματοδοτικά ή δημοσιονομικά σχέδια και προγράμματα.

Άρθρο 5

Διαδικασία επιλογής

1. Κάθε Μέρος αποφασίζει κατά πόσον τα σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 4, ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, είτε μέσω της κατά περίπτωση εξέτασης, είτε καθορίζοντας συγκεκριμένους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων, είτε συνδυάζοντας τις δύο αυτές προσεγγίσεις. Προς τον σκοπό αυτό, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη σε όλες τις περιπτώσεις τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα III.

2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι, κατά την εφαρμογή των διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, διενεργούνται διαβουλεύσεις με τις περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 9.

3. Κάθε Μέρος παρέχει, στον ενδεδειγμένο βαθμό, δυνατότητες συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη διαδικασία επιλογής σχεδίων και προγραμμάτων βάσει του παρόντος άρθρου.

4. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους δεν απαιτείται στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, τίθενται έγκαιρα στη διάθεση του κοινού μέσω δημόσιων ανακοινώσεων ή με άλλα κατάλληλα μέσα, όπως τα ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 6

Οριοθέτηση του πεδίου εκτίμησης

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ρυθμίσεις για τον καθορισμό των σχετικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, κατά τον καθορισμό των σχετικών πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική έκθεση.

3. Κάθε Μέρος προσπαθεί, στον ενδεδειγμένο βαθμό, να παρέχει δυνατότητες συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού κατά τη διαδικασία καθορισμού των σχετικών πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική έκθεση.

Άρθρο 7

Περιβαλλοντική έκθεση

1. Για τα σχέδια και προγράμματα για τα οποία απαιτείται στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, κάθε Μέρος εξασφαλίζει την εκπόνηση περιβαλλοντικής έκθεσης.

2. Στην περιβαλλοντική έκθεση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6, εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από την εφαρμογή του σχεδίου ή του προγράμματος και οι εύλογες εναλλακτικές δυνατότητες. Η έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα IV και που εύλογα μπορεί να απαιτηθούν, λαμβάνοντας υπόψη:

α) τις υφιστάμενες γνώσεις και μεθόδους εκτίμησης·

β) το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομερειών του σχεδίου ή προγράμματος και το στάδιο της διαδικασίας λήψης απόφασης·

γ) τα συμφέροντα του κοινού και

δ) τις ανάγκες πληροφόρησης του οργάνου που λαμβάνει την απόφαση.

3. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι η ποιότητα των περιβαλλοντικών εκθέσεων είναι επαρκής ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 8

Συμμετοχή του κοινού

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι το κοινό έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση των σχεδίων και προγραμμάτων από την έναρξη της διαδικασίας, έγκαιρα και κατά τρόπο αποτελεσματικό, όταν ακόμα όλες οι εναλλακτικές δυνατότητες είναι ανοικτές.

2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει, με τη χρήση ηλεκτρονικών ή άλλων ενδεδειγμένων μέσων, την έγκαιρη διάθεση στο κοινό του προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής έκθεσης.

3. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων μη κυβερνητικών οργανώσεων, προσδιορίζεται για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 4.

4. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι το κοινό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 έχει τη δυνατότητα να εκφράσει τη γνώμη του για το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα και για την περιβαλλοντική έκθεση εντός εύλογου χρονικού ορίου.

5. Κάθε Μέρος καθορίζει τις λεπτομέρειες σχετικά με την ενημέρωση του κοινού και τις διαβουλεύσεις με το ενδιαφερόμενο κοινό καθώς και για την δημοσιοποίησή τους. Προς τον σκοπό αυτό, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη, στον κατάλληλο βαθμό, τα στοιχεία που αναφέρονται στο παράρτημα V.

Άρθρο 9

Διαβουλεύσεις με περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές

1. Κάθε Μέρος ορίζει τις αρχές με τις οποίες πραγματοποιεί διαβουλεύσεις οι οποίες, λόγω των ειδικών περιβαλλοντικών ή υγειονομικών αρμοδιοτήτων τους, ενδέχεται να ενδιαφέρονται για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από την εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος.

2. Το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα και η περιβαλλοντική έκθεση είναι στη διάθεση των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν τη δυνατότητα από την έναρξη της διαδικασίας, έγκαιρα και αποτελεσματικά να εκφράσουν τη γνώμη τους επί του προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής έκθεσης.

4. Κάθε Μέρος καθορίζει τις λεπτομέρειες για την ενημέρωση και τις διαβουλεύσεις με τις περιβαλλοντικές και υγειονομικές αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Διασυνοριακές διαβουλεύσεις

1. Σε περίπτωση που κάποιο Μέρος προέλευσης κρίνει ότι η εφαρμογή σχεδίου ή προγράμματος ενδέχεται να έχει σημαντικές διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, ή στην περίπτωση κατά την οποία κάποιο Μέρος το οποίο ενδέχεται να θιγεί σημαντικά το ζητήσει, το Μέρος προέλευσης ειδοποιεί, το συντομότερο δυνατόν, πριν από την έγκριση του σχεδίου ή προγράμματος, το θιγόμενο Μέρος.

2. Η ειδοποίηση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

α) το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα και την περιβαλλοντική έκθεση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις πιθανές διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία και

β) πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία λήψης απόφασης, συμπεριλαμβανομένου ενδεικτικού εύλογου χρονοδιαγράμματος για τη διαβίβαση παρατηρήσεων.

3. Το θιγόμενο Μέρος, εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην ειδοποίηση, δηλώνει στο Μέρος προέλευσης εάν επιθυμεί να προβεί σε διαβουλεύσεις πριν από την έγκριση του σχεδίου ή του προγράμματος και, στην περίπτωση αυτή, τα ενδιαφερόμενα Μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις σχετικά με τις ενδεχόμενες διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από την εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος και σχετικά με τα προβλεπόμενα μέτρα για την πρόληψη, μείωση ή ελαχιστοποίηση των δυσμενών συνεπειών.

4. Όταν διεξάγονται οι διαβουλεύσεις αυτές, τα ενδιαφερόμενα Μέρη συμφωνούν για λεπτομερείς ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν ότι το ενδιαφερόμενο κοινό και οι αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, του θιγόμενου Μέρους, ενημερώνονται και έχουν τη δυνατότητα να διαβιβάσουν τη γνώμη τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, επί του προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής έκθεσης.

Άρθρο 11

Απόφαση

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι κατά την έγκριση σχεδίου ή προγράμματος λαμβάνονται δεόντως υπόψη:

α) τα συμπεράσματα της περιβαλλοντικής έκθεσης,

β) τα μέτρα για την πρόληψη, μείωση ή ελαχιστοποίηση των δυσμενών συνεπειών που εντοπίζονται στην περιβαλλοντική έκθεση, και

γ) τα σχόλια που ελήφθησαν σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 10.

2. Όταν εγκρίνεται ένα σχέδιο ή πρόγραμμα, κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι ενημερώνονται σχετικά το κοινό, οι αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και τα Μέρη με τα οποία διεξήχθησαν διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 10 και ότι το σχέδιο ή πρόγραμμα τίθεται στη διάθεση των ανωτέρω μαζί με δήλωση στην οποία συνοψίζονται ο τρόπος με τον οποίο έχουν ενσωματωθεί οι περιβαλλοντικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια που διαβιβάστηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 10, καθώς και οι λόγοι έγκρισής του, υπό το φως της εξέτασης άλλων εύλογων εναλλακτικών λύσεων.

Άρθρο 12

Παρακολούθηση

1. Κάθε Μέρος παρακολουθεί τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από την εφαρμογή των σχεδίων και προγραμμάτων, τα οποία εγκρίθηκαν βάσει του άρθρου 11 προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπίσει σε πρώιμο στάδιο απρόβλεπτες δυσμενείς συνέπειες και να είναι σε θέση να λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

2. Τα αποτελέσματα της διαδικασίας παρακολούθησης που έχει πραγματοποιηθεί, καθίστανται διαθέσιμα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, στις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 καθώς και στο κοινό.

Άρθρο 13

Πολιτικές και νομοθεσία

1. Κάθε Μέρος προσπαθεί να εξασφαλίσει ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη και ενσωματώνονται, στον βαθμό που ενδείκνυται, οι περιβαλλοντικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, κατά την προετοιμασία των προτάσεών του για πολιτικές και νομοθεσία που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη τις ενδεδειγμένες αρχές και τα στοιχεία του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Κάθε Μέρος καθορίζει, όπου ενδείκνυται, τις πρακτικές ρυθμίσεις για την εξέταση και την ενσωμάτωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 των περιβαλλοντικών πτυχών, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διαφάνειας κατά τη λήψη των αποφάσεων.

4. Κάθε Μέρος υποβάλλει έκθεση στη Σύνοδο των Μερών της Σύμβασης, η οποία επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14

Η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης, η οποία επέχει θέση Συνόδου των Μερών του Πρωτοκόλλου

1. Η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η πρώτη Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης, που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, συγκαλείται το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου και σε συνδυασμό με Σύνοδο των Μερών της Σύμβασης, εάν τέτοια Σύνοδος έχει προβλεφθεί εντός της εν λόγω περιόδου. Οι επόμενες σύνοδοι των Μερών της Σύμβασης που επέχουν θέση Συνόδων των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με τις Συνόδους των Μερών

της Σύμβασης, εκτός εάν η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, αποφασίσει διαφορετικά.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης τα οποία δεν είναι Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις συζητήσεις οποιασδήποτε Συνόδου των Μερών της Σύμβασης, η οποία επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου. Όταν η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι αποφάσεις βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου λαμβάνονται μόνο από τα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Όταν η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε μέλος του Γραφείου της Συνόδου των Μερών που εκπροσωπεί Μέρος της Σύμβασης, το οποίο τη στιγμή εκείνη δεν είναι Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου, αντικαθίσταται από άλλο μέλος που εκλέγεται από τα Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου και μεταξύ αυτών.

4. Η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης, που επέχει θέσει Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, προβαίνει σε τακτική ανασκόπηση της εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου και, για τον σκοπό αυτό:

α) επανεξετάζει πολιτικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο·

β) ανταλλάσσει πληροφορίες όσον αφορά την αποκτηθείσα εμπειρία στον τομέα της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και της εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου·

γ) επιδιώκει, όπου ενδείκνυται, τις υπηρεσίες και τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων που διαθέτουν την κατάλληλη εμπειρογνωμοσύνη σχετικά με την επίτευξη των στόχων του παρόντος Πρωτοκόλλου·

δ) συστήνει τα επικουρικά όργανα που θεωρεί αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου·

ε) όπου είναι αναγκαίο, εξετάζει και εγκρίνει προτάσεις τροποποιήσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου· και

στ) εξετάζει και αναλαμβάνει κάθε πρόσθετο μέτρο το οποίο μπορεί να απαιτείται για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που λαμβάνονται από κοινού βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου και της Σύμβασης.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός της Συνόδου των Μερών της Σύμβασης εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στο πλαίσιο του παρόντος Πρωτοκόλλου, εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά, με συναίνεση, η Σύνοδος των Μερών της Σύμβασης που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου.

6. Κατά την πρώτη σύνοδο των Μερών της Σύμβασης, που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, εξετάζονται και εγκρίνονται οι κανόνες εφαρμογής στο παρόν Πρωτόκολλο της διαδικασίας για τον έλεγχο συμμόρφωσης με τη Σύμβαση.

7. Κάθε Μέρος υποβάλλει, σε χρονικά διαστήματα που καθορίζονται από τη Σύνοδο των Μερών της Σύμβασης που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου,

έκθεση προς τη Σύνοδο των Μερών της Σύμβασης που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του Πρωτοκόλλου, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

Σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες

Οι σχετικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των Συμβάσεων της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη του ΟΗΕ (UNECE), σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα.

Άρθρο 16

Δικαίωμα ψήφου

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 κατωτέρω, κάθε Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου διαθέτει μία ψήφο.

2. Οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης, σε θέματα της αρμοδιότητάς τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι Μέρη του παρόντος Πρωτοκόλλου. Οι οργανισμοί αυτοί δεν ασκούν το δικαίωμα ψήφου όταν το ασκούν τα κράτη μέλη τους και αντιστρόφως.

Άρθρο 17

Γραμματεία

Η γραμματεία, που συστάθηκε βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης, επέχει θέση γραμματείας του παρόντος Πρωτοκόλλου και το άρθρο 13 παράγραφοι α) έως γ) της Σύμβασης σχετικά με τη λειτουργία της γραμματείας εφαρμόζεται κατ’ αναλογία στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 18

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα του παρόντος Πρωτοκόλλου αποτελούν αναπόσπαστο Μέρος αυτού.

Άρθρο 19

Τροποποιήσεις του Πρωτοκόλλου

1. Κάθε Μέρος δύναται να προτείνει τροποποιήσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η διαδικασία πρότασης, υιοθέτησης και θέσης σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης που καθορίζεται στις παραγράφους 2 έως 5 του

άρθρου 14 της Σύμβασης εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, στις τροποποιήσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα τρία τέταρτα των Μερών που απαιτούνται για τη θέση σε ισχύ της τροποποίησης, όσον αφορά τα Μέρη τα οποία την έχουν επικυρώσει, εγκρίνει ή αποδεχθεί, υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των Μερών κατά τη στιγμή της υιοθέτησης της τροποποίησης.

Άρθρο 20

Επίλυση διαφορών

Οι διατάξεις για την επίλυση διαφορών του άρθρου 15 της Σύμβασης εφαρμόζονται κατ' αναλογία στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 21

Υπογραφή

Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή στο Κίεβο (Ουκρανία) από 21 έως 23 Μαΐου 2003, και κατόπιν στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2003, από κράτη μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη καθώς και από κράτη που έχουν συμβουλευτικό καθεστώς στην Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 έως 11 του ψηφίσματος 36 (IV) του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1947 και από περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ολοκλήρωσης που έχουν συσταθεί από κυρίαρχα κράτη μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, στους οποίους τα κράτη μέλη έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες για θέματα που διέπονται από το παρόν Πρωτόκολλο, συμπεριλαμβανομένης της αρμοδιότητας να συνάπτουν συνθήκες επί των θεμάτων αυτών.

Άρθρο 22

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών εκτελεί χρέη θεματοφύλακα του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 23

Επικύρωση, αποδοχή, έγκριση και προσχώρηση

1. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα υπογράφοντα κράτη και τους περιφερειακούς οργανισμούς οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 21.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο παραμένει ανοικτό, από την 1η Ιανουαρίου 2004, για προσχώρηση των κρατών και των περιφερειακών οργανισμών οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 21.

3. Κάθε άλλο κράτος, που δεν αναφέρεται στην ανωτέρω παράγραφο 2, το οποίο είναι μέλος των Ηνωμένων Εθνών, δύναται να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο, μετά από έγκριση της Συνόδου των Μερών της Σύμβασης που επέχει θέση Συνόδου των Μερών του Πρωτοκόλλου.

4. Κάθε περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρεται στο άρθρο 21, ο οποίος καθίσταται Μέρος του παρόντος Πρωτοκόλλου χωρίς κανένα από τα κράτη μέλη του να είναι Μέρος, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν Πρωτόκολλο. Εάν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη του εν λόγω οργανισμού είναι Μέρος/η του παρόντος Πρωτοκόλλου, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του αποφασίζουν σχετικά με τις αντίστοιχες ευθύνες τους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από το παρόν Πρωτόκολλο. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οργανισμός και τα κράτη μέλη του δεν δικαιούνται να ασκούν ταυτοχρόνως δικαιώματα που απορρέουν από το παρόν Πρωτόκολλο.

5. Στα όργανα της επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 21 δηλώνουν την έκταση των αρμοδιοτήτων τους σχετικά με τα θέματα που διέπονται από το παρόν Πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί αυτοί ενημερώνουν επίσης τον Θεματοφύλακα για οιαδήποτε σχετική μεταβολή στην έκταση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 24

Έναρξη ισχύος

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του δέκατου έκτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Για τους σκοπούς της ανωτέρω παραγράφου 1, οιοδήποτε έγγραφο κατατίθεται από περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρεται στο άρθρο 21 δεν προστίθεται σε αυτά που έχουν κατατεθεί από κράτη μέλη του οργανισμού αυτού.

3. Για κάθε κράτος ή περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης που αναφέρεται στο άρθρο 21, που κυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει το παρόν Πρωτόκολλο ή προσχωρεί σε αυτό μετά την κατάθεση του δέκατου έκτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, το Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το εν λόγω κράτος ή οργανισμό του οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε σχέδια, προγράμματα, πολιτικές και νομοθεσία των οποίων η πρώτη επίσημη προπαρασκευαστική πράξη έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία τίθεται σε ισχύ το παρόν Πρωτόκολλο. Εφόσον για το Μέρος, στη δικαιοδοσία του οποίου προβλέπεται η εκπόνηση σχεδίου, προγράμματος, πολιτικής ή νομοθεσίας εφαρμόζεται η παράγραφος 3, το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε σχέδια, προγράμματα, πολιτικές και νομοθεσία των οποίων η πρώτη επίσημη προπαρασκευαστική πράξη έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ για το εν λόγω Μέρος.

Άρθρο 25

Αποχώρηση

Οποιαδήποτε στιγμή μετά από τέσσερα χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία έχει τεθεί σε ισχύ το παρόν Πρωτόκολλο για ένα Μέρος, το Μέρος αυτό μπορεί να αποχωρήσει από το Πρωτόκολλο, απευθύνοντας γραπτή γνωστοποίηση στον Θεματοφύλακα. Η γνωστοποίηση αυτή παράγει αποτελέσματα την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία παραλαβής της από τον Θεματοφύλακα. Η αποχώρηση αυτή δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 9, 11 και 13 σχετικά με μια στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου που έχει ήδη αρχίσει, ή την εφαρμογή του άρθρου 10 σχετικά με την κοινοποίηση ή αίτηση που έχει ήδη πραγματοποιηθεί, προτού τεθεί σε ισχύ η αποχώρηση αυτή.

Άρθρο 26

Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο του παρόντος Πρωτοκόλλου, του οποίου το αγγλικό, γαλλικό και ρωσικό κείμενο είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι κατωτέρω υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Κίεβο (Ουκρανία), είκοσι μία Μαΐου δύο χιλιάδες τρία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος έργων όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2

1. Διυλιστήρια αργού πετρελαίου (με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που παράγουν μόνο λιπαντικά από αργό πετρέλαιο) και εγκαταστάσεις για την εξαερίωση ή υγροποίηση 500 τουλάχιστον μετρικών τόνων άνθρακα ή ασφαλτούχων σχιστόλιθων ημερησίως.

2. Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσεως με θερμική ισχύ από 300 megawatt και άνω και πυρηνικοί σταθμοί και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες (εκτός από τις ερευνητικές μονάδες για την παραγωγή και μετατροπή σχάσιμων και αναπαραγόμενων υλικών, με ανώτατη διαρκή θερμική ισχύ κάτω του 1 kilowatt).

3. Εγκαταστάσεις που έχουν σχεδιαστεί μόνο για την παραγωγή ή τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων, για την επεξεργασία ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων ή την αποθήκευση, διάθεση και επεξεργασία ραδιενεργών αποβλήτων.

4. Μεγάλες εγκαταστάσεις για την παραγωγή ακατέργαστου χυτοσιδήρου και χάλυβα και την παραγωγή μη σιδηρούχων μετάλλων.

5. Εγκαταστάσεις για την εξόρυξη αμιάντου και για την κατεργασία και μεταποίηση αμιάντου και προϊόντων που περιέχουν αμίαντο: για προϊόντα αμιαντο-τσιμέντου, με ετήσια παραγωγή άνω των 20.000 τόνων τελικών προϊόντων· για υλικά τριβής, με ετήσια παραγωγή άνω των 50 τόνων τελικών προϊόντων· και για άλλες εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ποσότητες αμιάντου άνω των 200 τόνων ετησίως.

6. Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις.

7. Έργα κατασκευής αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας[1] και σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλων αποστάσεων και αερολιμένων[2] με βασικούς διαδρόμους προσγείωσης/απογείωσης τουλάχιστον 2. 100 μέτρων.

8. Μεγάλης διαμέτρου αγωγοί μεταφοράς πετρελαίου ή αερίου.

9. Εμπορικοί λιμένες και εσωτερικές πλωτές οδοί και λιμένες για την κυκλοφορία στις εσωτερικές πλωτές οδούς που επιτρέπουν τη διέλευση σκαφών άνω των 1.350 τόνων.

10. Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων για αποτέφρωση, χημική επεξεργασία ή υγειονομική ταφή τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.

11. Μεγάλα φράγματα και ταμιευτήρες.

12. Έργα άντλησης υπογείων υδάτων, εφόσον ο ετήσιος όγκος αντλούμενου ύδατος ισούται ή υπερβαίνει τα 10 εκατ. κυβικά μέτρα.

13. Παραγωγή χαρτοπολτού και χάρτου 200 ή περισσότερων μετρικών τόνων ξηρανθέντος στον αέρα προϊόντος ημερησίως.

14. Μείζονες μεταλλευτικές εργασίες, επιτόπια εξόρυξη και επεξεργασία ορυκτών μεταλλευμάτων ή άνθρακα.

15. Παραγωγή υδρογονανθράκων σε ανοικτή θάλασσα.

16. Μείζονες εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προϊόντων.

17. Αποψίλωση μεγάλων δασικών περιοχών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Λοιπά έργα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2

---

[1] Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:
— Ως «αυτοκινητόδρομος» νοείται ο οδικός άξονας που είναι ειδικά σχεδιασμένος και κατασκευασμένος για την κυκλοφορία μηχανοκινήτων οχημάτων, ο οποίος δεν εξυπηρετεί ιδιοκτησίες που συνορεύουν με αυτόν, και ο οποίος:
α) φέρει, πλην ορισμένων σημείων ή προσωρινά, χωριστές λωρίδες κυκλοφορίας για τις δύο κατευθύνσεις κυκλοφορίας, χωρισμένες η μία από την άλλη είτε με διαχωριστική νησίδα που δεν προορίζεται για την κυκλοφορία, είτε, κατ' εξαίρεση, με άλλα μέσα·
β) δεν διασταυρώνεται στο ίδιο επίπεδο με άλλη οδό, με σιδηροδρομική ή τροχιοδρομική γραμμή ή με διάβαση πεζών και
γ) φέρει ειδική σήμανση αυτοκινητοδρόμου.
— Ως «οδοί ταχείας κυκλοφορίας» νοούνται οι οδοί αποκλειστικά για την κυκλοφορία μηχανοκίνητων οχημάτων, η πρόσβαση στις οποίες είναι εφικτή μόνο από ανισόπεδους κόμβους ή ελεγχόμενες διασταυρώσεις και στις οποίες, ιδιαίτερα, απαγορεύεται η στάση και στάθμευση στις λωρίδες κυκλοφορίας.

[2] Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «αερολιμένες» νοούνται οι αερολιμένες οι οποίοι πληρούν τον ορισμό που δίνει η Σύμβαση του Σικάγο του 1944 για την ίδρυση του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (παράρτημα 14).

1. Έργα γεωργικού αναδασμού.

2. Έργα για τη χρησιμοποίηση ακαλλιέργητης γης ή ημι-φυσικών περιοχών για εντατικές γεωργικές καλλιέργειες.

3. Έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων για τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των αρδευτικών και αποστραγγιστικών έργων.

4. Εγκαταστάσεις εντατικής κτηνοτροφίας (συμπεριλαμβανομένης της πτηνοτροφίας).

5. Αρχική δάσωση και αποψίλωση δασικών εκτάσεων με σκοπό την αλλαγή του τρόπου εκμετάλλευσης του εδάφους.

6. Εντατική ιχθυοκαλλιέργεια.

7. Πυρηνικοί σταθμοί και άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες[3] συμπεριλαμβανομένων του παροπλισμού ή της αποξήλωσής τους (εκτός από τις ερευνητικές μονάδες για την παραγωγή και μετατροπή σχάσιμων και αναπαραγόμενων υλικών με ανώτατη διαρκή θερμική ισχύ κάτω του 1 kilowatt), εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

8. Κατασκευή εναέριων αγωγών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τάση 220 kilovolts και άνω και μήκος 15 χιλιομέτρων ή μεγαλύτερο και άλλα έργα για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω εναέριων καλωδίων.

9. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ατμού και θερμού ύδατος.

10. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τη μεταφορά αερίου, ατμού και θερμού ύδατος.

11. Επίγεια αποθήκευση ορυκτών καυσίμων και φυσικού αερίου.

12. Υπόγεια αποθήκευση ορυκτών καυσίμων.

13. Βιομηχανική μπρικετοποίηση άνθρακα και λιγνίτη.

14. Εγκαταστάσεις παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας.

15. Εγκαταστάσεις για την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας για την παραγωγή άλλων μορφών ενέργειας (αιολικά πάρκα).

16. Εγκαταστάσεις, στον βαθμό που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι:

— για την παραγωγή ή τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων,

— για την επεξεργασία ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων·

— για την τελική διάθεση ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων,

— αποκλειστικά για την τελική διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων,

---

[3] Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, οι πυρηνικοί σταθμοί και οι άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες παύουν να χαρακτηρίζονται ως τέτοιοι όταν όλα τα πυρηνικά καύσιμα και τα άλλα μολυσμένα με ραδιενέργεια στοιχεία αφαιρεθούν οριστικώς από τον τόπο της εγκατάστασης.

— αποκλειστικά για την αποθήκευση (η οποία προγραμματίζεται για περισσότερα από 10 έτη) ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων σε χώρο διαφορετικό από τον χώρο παραγωγής, ή

— για την επεξεργασία και αποθήκευση ραδιενεργών αποβλήτων.

17. Λατομεία, υπαίθρια ορυχεία και εξόρυξη τύρφης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

18. Υπόγεια ορυχεία, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

19. Εξόρυξη ορυκτών με βυθοκόρηση ποταμών και θαλασσών.

20. Γεωτρήσεις βάθους (ειδικότερα γεωθερμικές γεωτρήσεις, γεωτρήσεις για την αποθήκευση πυρηνικών αποβλήτων, υδρογεωτρήσεις), με εξαίρεση τις γεωτρήσεις για τη διερεύνηση της σταθερότητας του εδάφους.

21. Εγκαταστάσεις επιφανείας της βιομηχανίας εξόρυξης άνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου και μεταλλευμάτων, καθώς και ασφαλτούχων σχιστόλιθων.

22. Ολοκληρωμένες μεταλλουργικές βιομηχανίες για την παραγωγή ακατέργαστου χυτοσιδήρου και χάλυβα, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

23. Εγκαταστάσεις παραγωγής χυτοσιδήρου ή χάλυβα (πρωτογενούς ή δευτερογενούς τήξης), συμπεριλαμβανομένων χυτηρίων συνεχούς τήξης.

24. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας σιδηρούχων μετάλλων (με έλαση εν θερμώ, με σφυρηλάτηση, με επίθεση προστατευτικών στρωμάτων τηγμένων μετάλλων).

25. Χυτήρια σιδηρούχων μετάλλων.

26. Εγκαταστάσεις παραγωγής ακατέργαστων μη σιδηρούχων μετάλλων από μεταλλεύματα, συμπυκνώματα ή δευτερογενείς πρώτες ύλες, με μεταλλουργικές, χημικές ή ηλεκτρολυτικές διεργασίες, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

27. Εγκαταστάσεις τήξης μη σιδηρούχων μετάλλων και κραμάτων, εξαιρουμένων των πολυτίμων μετάλλων και συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων ανάκτησης (εξευγενισμός, χύτευση κ.λπ.), εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

28. Εγκαταστάσεις επιφανειακής επεξεργασίας μετάλλων και πλαστικών υλών με ηλεκτρολυτικές ή χημικές διεργασίες.

29. Κατασκευή και συναρμολόγηση μηχανοκίνητων οχημάτων και κατασκευή κινητήρων μηχανοκίνητων οχημάτων.

30. Ναυπηγεία.

31. Εγκαταστάσεις κατασκευής και επισκευής αεροσκαφών.

32. Κατασκευή σιδηροδρομικού υλικού.

33. Βαθιά κοίλανση με χρήση εκρηκτικών.

34. Εγκαταστάσεις φρύξης και περίτηξης μεταλλευμάτων.

35. Εγκαταστάσεις παραγωγής οπτάνθρακα (ξηρά απόσταξη του άνθρακα).

36. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή τσιμέντου.

37. Υαλουργία συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής υάλινων ινών.

38. Εγκαταστάσεις τήξης ορυκτών υλών συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ορυκτών ινών.

39. Παραγωγή κεραμικών ειδών με ψήσιμο, ιδίως δε κεραμιδιών, πλίνθων, πυρίμαχων πλίνθων, πλακιδίων, ψευδο-πορσελάνης ή πορσελάνης.

40. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή χημικών προϊόντων ή την επεξεργασία ενδιάμεσων προϊόντων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

41. Παραγωγή φυτοφαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, χρωμάτων και βερνικιών, ελαστομερών και υπεροξειδίων.

42. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προϊόντων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

43. Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπαρών ουσιών.

44. Συσκευασία και κονσερβοποιία ζωικών και φυτικών προϊόντων.

45. Παρασκευή γαλακτοκομικών προϊόντων.

46. Ζυθοποιία και παραγωγή βύνης.

47. Ζαχαροπλαστική και παρασκευή σιροπιών.

48. Σφαγεία.

49. Βιομηχανίες παραγωγής αμύλου.

50. Εργοστάσια παραγωγής ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου

51. Ζαχαρουργεία.

52. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής χαρτοπολτού, χαρτιού και χαρτονιού, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

53. Εγκαταστάσεις προ-επεξεργασίας ή βαφής ινών ή υφασμάτων.

54. Εγκαταστάσεις δέψης δερμάτων.

55. Εργοστάσια παραγωγής και κατεργασίας κυτταρίνης.

56. Παραγωγή και επεξεργασία προϊόντων που προέρχονται από ελαστομερή.

57. Εγκαταστάσεις παραγωγής τεχνητών ορυκτών ινών.

58. Εγκαταστάσεις ανάκτησης ή καταστροφής εκρηκτικών ουσιών.

59. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή αμιάντου και την κατασκευή προϊόντων με βάση τον αμίαντο, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

60. Διαλυτήρια πλοίων.

61. Κλίνες δοκιμών κινητήρων, στροβίλων ή αεριωθητών.

62. Μόνιμες πίστες αγώνων και δοκιμών μηχανοκινήτων οχημάτων.

63. Αγωγοί μεταφοράς αερίου ή πετρελαίου, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

64. Αγωγοί για τη μεταφορά χημικών με διάμετρο μεγαλύτερη των 800 mm και μήκος μεγαλύτερο των 40 km.

65. Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και εγκαταστάσεων μεταφόρτωσης για συνδυασμένες μεταφορές και συνδυασμένων τερματικών σταθμών, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

66. Κατασκευή τροχιοδρόμων, υπερυψωμένων ή υπογείων σιδηροδρόμων, εναέριων σιδηροδρόμων ή παρεμφερών σιδηροδρόμων ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως για τη μεταφορά επιβατών.

67. Κατασκευή οδών, συμπεριλαμβανομένης της ευθυγράμμισης και/ή διαπλάτυνσης υφιστάμενων οδών, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

68. Κατασκευή λιμένων και λιμενικών εγκαταστάσεων, καθώς και αλιευτικών λιμένων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

69. Κατασκευή εσωτερικών πλωτών οδών και λιμένων για εσωτερική πλωτή κυκλοφορία, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

70. Εμπορικοί λιμένες, αποβάθρες φορτοεκφόρτωσης που συνδέονται με την ξηρά και εξωτερικοί λιμένες, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

71. Έργα διευθέτησης υδατορεμάτων και αντιπλημμυρικά έργα.

72. Κατασκευή αερολιμένων[4] και αεροδρομίων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

73. Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής ταφής), εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

74. Εγκαταστάσεις για την αποτέφρωση ή χημική επεξεργασία μη επικίνδυνων αποβλήτων.

75. Αποθήκευση παλιοσίδερων, συμπεριλαμβανομένων των άχρηστων οχημάτων.

76. Χώροι απόθεσης ιλύος.

77. Έργα άντλησης υπογείων υδάτων ή συστήματα τεχνητής αναπλήρωσης υπογείων υδάτων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

78. Έργα για την εκτροπή υδάτινων πόρων από μία υδρολογική λεκάνη σε άλλη.

79. Μονάδες επεξεργασίας λυμάτων.

80. Φράγματα και λοιπές εγκαταστάσεις συγκράτησης ή μακροχρόνιας ή μόνιμης ταμίευσης υδάτων, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

---

[4] Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «αερολιμένες» νοούνται οι αερολιμένες οι οποίοι πληρούν τον ορισμό που δίνει η Σύμβαση του Σικάγο του 1944 για την ίδρυση του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (παράρτημα 14).

81. Παράκτια έργα για την καταπολέμηση της διάβρωσης και ενδοθαλάσσια έργα που παρέχουν τη δυνατότητα διαμόρφωσης της ακτής μέσω, παραδείγματος χάρη, της κατασκευής αναχωμάτων, μόλων, λιμενοβραχιόνων και άλλων έργων προστασίας από τη θάλασσα, εκτός από τη συντήρηση και την ανακατασκευή των έργων αυτών.

82. Υδραγωγοί μεγάλων αποστάσεων.

83. Χιονοδρομικές πίστες, μηχανισμοί ανάβασης και σχετικά έργα υποδομής.

84. Μαρίνες σκαφών αναψυχής.

85. Παραθεριστικοί οικισμοί και ξενοδοχειακά συγκροτήματα εκτός αστικών περιοχών και σχετικά έργα υποδομής.

86. Μόνιμοι χώροι κατασκήνωσης και στάθμευσης τροχόσπιτων.

87. Θεματικά πάρκα.

88. Έργα ανάπτυξης βιομηχανικών ζωνών.

89. Έργα αστικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής εμπορικών κέντρων και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων.

90. Ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Κριτήρια για τον καθορισμό των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1

1. Η συσχέτιση του σχεδίου ή προγράμματος με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών εκτιμήσεων, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, κυρίως με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

2. Ο βαθμός στον οποίο το σχέδιο ή το πρόγραμμα θέτει ένα πλαίσιο για έργα και άλλες δραστηριότητες όσον αφορά είτε τον τόπο, τη φύση, το μέγεθος και τις συνθήκες λειτουργίας, είτε την κατανομή πόρων.

3. Ο βαθμός στον οποίο το σχέδιο ή πρόγραμμα επηρεάζει άλλα σχέδια και προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ιεραρχηθεί.

4. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την υγεία, που σχετίζονται με το σχέδιο ή το πρόγραμμα.

5. Η φύση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, όπως είναι η εξέταση πιθανοτήτων, η διάρκεια, η συχνότητα, η αναστρεψιμότητα, το μέγεθος και η έκταση (γεωγραφική περιοχή ή μέγεθος πληθυσμού που ενδέχεται να επηρεασθεί).

6. Οι κίνδυνοι για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της υγείας.

7. Επιπτώσεις διασυνοριακής φύσεως.

8. Ο βαθμός στον οποίο το σχέδιο ή το πρόγραμμα επηρεάζει πολύτιμες ή ευαίσθητες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων τοπίων με αναγνωρισμένο καθεστώς προστασίας σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2

1. Το περιεχόμενο και οι κυριότεροι στόχοι του σχεδίου ή του προγράμματος και η σύνδεσή του με άλλα σχέδια ή προγράμματα.

2. Οι πτυχές που έχουν σχέση με την τρέχουσα κατάσταση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της υγείας και η πιθανή εξέλιξή τους εάν το σχέδιο ή το πρόγραμμα δεν εφαρμοστεί.

3. Τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, σε περιοχές που ενδέχεται να επηρεασθούν σημαντικά.

4. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν την υγεία, τα οποία σχετίζονται με το σχέδιο ή το πρόγραμμα.

5. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την υγεία, που έχουν τεθεί σε διεθνές, εθνικό και άλλα επίπεδα που έχουν σχέση με το σχέδιο ή το πρόγραμμα και οι τρόποι με τους οποίους οι στόχοι αυτοί και άλλες περιβαλλοντικές εκτιμήσεις, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του.

6. Οι πιθανές σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις[5], συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 7.

7. Μέτρα για την πρόληψη, μείωση ή ελαχιστοποίηση οιωνδήποτε δυσμενών συνεπειών στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, που μπορεί να είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής του σχεδίου ή του προγράμματος.

8. Περίγραμμα των λόγων επιλογής των εναλλακτικών που εξετάστηκαν και περιγραφή του τρόπου αξιολόγησής τους, συμπεριλαμβανομένων των δυσχερειών που προέκυψαν κατά την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών, όπως τεχνικές ελλείψεις ή η έλλειψη γνώσεων.

9. Μέτρα που προβλέπονται για την παρακολούθηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία, από την εφαρμογή του σχεδίου ή του προγράμματος.

10. Οι πιθανές σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην υγεία.

11. Μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που διαβιβάστηκαν.

---

[5] Στις επιπτώσεις αυτές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται δευτερογενείς, σωρευτικές, συνδυασμένες, βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές συνέπειες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5

1. Το προτεινόμενο σχέδιο ή πρόγραμμα και η φύση του.

2. Η αρμόδια αρχή για την ενσωμάτωση αυτού.

3. Η προβλεπόμενη διαδικασία που περιλαμβάνει:

α) την έναρξη της διαδικασίας·

β) τις δυνατότητες συμμετοχής του κοινού·

γ) τον χρόνο και τον τόπο οποιασδήποτε προβλεπόμενης δημόσιας ακρόασης·

δ) την αρχή από την οποία είναι δυνατόν να ληφθούν οι σχετικές πληροφορίες και στην οποία έχουν κατατεθεί οι σχετικές πληροφορίες για εξέταση από το κοινό·

ε) την αρχή στην οποία είναι δυνατόν να υποβληθούν σχόλια ή ερωτήσεις και το χρονοδιάγραμμα διαβίβασης των σχολίων ή ερωτήσεων, και

στ) τις διαθέσιμες πληροφορίες όσον αφορά το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, που έχουν σχέση με το προτεινόμενο σχέδιο ή πρόγραμμα.

4. Κατά πόσον το σχέδιο ή το πρόγραμμα είναι πιθανό να υπόκειται σε διαδικασία διασυνοριακής εκτίμησης.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο δεύτερο
Αρμόδια αρχή

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συντονίζει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, τα συναρμόδια Υπουργεία και τους λοιπούς συναρμόδιους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για την εφαρμογή των διατάξεων του κυρούμενου Πρωτοκόλλου.

Άρθρο τρίτο
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του κυρούμενου Πρωτοκόλλου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εξωτερικών εγκρίνονται οι τροποποιήσεις των Παραρτημάτων του παρόντος Πρωτοκόλλου που έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με το άρθρο 19 αυτού.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εξωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, εγκρίνονται συμφωνίες, καθώς και πρόσθετες ρυθμίσεις που συνάπτονται από τα Μέρη για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο τέταρτο
Λεπτομέρειες εφαρμογής της Σύμβασης - Αντικατάσταση άρθρου τρίτου ν. 2540/1997

Το άρθρο τρίτο του ν. 2540/1997 (Α' 249), περί εξουσιοδοτήσεων για την κύρωση της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος νόμου και της κυρούμενης Σύμβασης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εξωτερικών εγκρίνονται οι τροποποιήσεις των Παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ της Σύμβασης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εξωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών εγκρίνονται οι συμφωνίες, καθώς και πρόσθετες ρυθμίσεις που συνάπτονται από τα Μέρη για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει δυνάμει της Σύμβασης.»

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο πέμπτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 24 αυτού.

Αθήνα,.....2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΥΓΕΙΑΣ
5. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
7. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	8. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.56' λύεται η συνεδρίαση για την Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου 2024 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**